

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Haziran 2024

Sayı: 121

Fiyatı: 10 TL

Yerel seçimlerden bu yana havanın dönmeye başladığını gösteren pek çok emare mevcut. Van'da kayyuma karşı yükselen direniş, uzun yıllardan sonra kamuda öğretmenlerin ilk kez birleşik biçimde iş bırakması, özel sektör öğretmenlerinin militan biçimde "taban maaş" mücadelesi vermesi ve tabi ki, 1 Mayıs'ın devletin-reformizmin icazet sınırlarını parçalayarak kutlanması... Bunlara sağlıkçıların, emeklilerin, çay üreticilerinin eylemlerini de eklemek gerek.

Neredeyse her kesim, kendi sorunlarının çözümü için, daha direnişçi bir mücadele yükseltiyor. Fakat "havanın dönmesi" asıl olarak işçi sınıfının ayağa kalkmasına, rüzgarın "işçiden esmesi"ne bağlı. İşçilerin eylemleri henüz bir rüzgara dönüşmemişse de, pek çok yerde direniş ateşleri yanmaya başladı. Ama asıl fırtına Temmuz ayında kopacak, kopmalı...

Patronlar ve onların sözcüleri, "Temmuz'da ara zam yok" diyor! Fakat işçi ve emekçiler henüz sözlerini söylemediler! Patronlar vermeyecek, işçiler söke söke alacak! Onun için Temmuz'a iyi hazırlanmak gerekiyor. Çünkü bu bir ölüm-kalım savaşı!

Asgari ücret 4 ay içinde "açlık sınırı"nın altına düştü. İşbirlikçi Türk-İş bile Nisan ayı itibarıyla "açlık sınırı"nın 17 bini aştığını, "yoksulluk sınırı"nın ise 60 bine dayandığını söylüyor. Buna rağmen patronlarla ağız birliği içinde, "2024 yılı için asgari ücret belirlerken ara zammı konuşmadık" diyor. Yani işçilere bu durumu kabullenmesini öğütüyor! "Açlık sınırı"nın altında "ölümüne çalışmaya devam edin" diyor!

Türk-İş ağalarının tuzu kuru! Ev kirasını ödeyemeyen, çocuğunun karnısını doyuramayan işçi, buna razı olacak mı?!

Sayfa 2'de sürüyor

Hava dönüyor!

Bir zincir yitirenler bir dünya kazanacak!

Asgari ücret, sadece işçilerin sorunu da değil. Çalışanların yarısından fazlası asgari ücret civarında alıyor. Keza emeklileri de etkiliyor. Temmuz ayında emekli aylıklarına resmi "enflasyon farkı" olarak yüzde 25 dolayında zam verileceği söyleniyor.

"Tasarruf paketi" denilen şeyin işçinin, memurun, emeklinin aylıklarını dondurmak olduğu görüldü. "Kemer sıkma" politikası, ağır vergi yükü, düşük ücret ve hak gaspı şeklinde karşımıza çıktı. Memurun servisini, lojmanını, öğretmenin çay demlediği ketilini elinden alanlar, evlerine uçakla gidiyorlar. Patronlar yüzde 400 civarında kar rekorları kırarken, işçiye üç kuruşluk zammı çok görüyor.

Onlar bir avuç, ama örgütlüler! Biz milyonlarız, ama örgütsüzüz! Zaten bütün mesele de burada.

Marks'ın "işçi sınıfı ya örgütlüdür her şeydir, ya da örgütsüzdür hiçbir şey" sözünü asla unutmamak gerekiyor. Burjuvazinin ve sözcülerinin hoyratlığına, pervasızlığına karşı, işçilerin örgütlenmek dışında çaresi yok. Hem de sadece patronlara ve hükümete karşı değil, işbirlikçi-uzlaşmacı sendikalara karşı da örgütlenmek, gerçek temsilcilerini belirlemek zorunda.

Gelinen noktada bu, hayatta kalma mücadelesidir. Ve bu mücadelede işçi sınıfı yalnız değildir. Ayağa kalkıp yürüdüğü anda, tüm ezilen-sömürülen kesimler onu izleyecektir. Tıpkı '89 "bahar eylemleri"nde olduğu gibi, ANAP'ın sonunu nasıl işçiler getirdiyse, AKP'nin sonunu işçi sınıfı getirecektir.

İşçinin, emekçinin "kemerini sıkan"lar, sadece midemizi değil, beyinlerimizi de küçültmek için uğraşıyorlar. Burjuva medyası ve tüm teknolojik aletleriyle kuşattıkları yetmiyor; eğitimi her yıl daha fazla Ortaçağ karanlığına gömüyorlar.

Öğrenciye bir kap ücretsiz yemek vermeye yanaşmayan Milli Eğitim Bakanlığı, "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli" adı altında dini eğitimi daha da koyulaştıran bir sistem getiriyor. Matematiği azaltıp, müzik-resim derslerini kaldırıp, din derslerini artırıyorlar. Okul öncesi çocukların bile zihinlerini hurafelerle dolduruyorlar, camiye götürüyor, tarikatların eline teslim ediyorlar.

Erdoğan'ın sıkça söylediği "dindar ve kindar nesil yetiştirme" doğrultusunda yeni bir hamledir bu. Bugüne kadar defalarca değiştirdikleri müfredatlar yetmemiş olacak ki, gerici-faşist rejimlerini ayakta tutabilmek için yeni müfredatlar hazırlamaktan geri durmuyorlar. Gelecek nesillerin beyinlerini dumura uğratmak, düşünemez-sorgulayamaz hale getirmek istiyorlar.

Öğrencilerin sınıfta aklıktan bayılmaları onları

ilgilendirmiyor. Çalışmak zorunda kaldığı için okula gidemeyen bir milyon civarında çocuk olması da... Zaten kız çocuklarını eğitimden koparmayı öncelikli hedef olarak koyuyorlar.

Bugüne dek "laik" orta halli aileler, çocuklarını özel okula göndererek bu eğitim sisteminden korumaya çalıştı. Ama şimdi hem onların ekonomik durumu kötüleşti, hem de özel okullar astronomik fiyatlara çıktı. Onlar açısından da kaçacak yer kalmadı! Dolayısıyla AKP'nin eğitim politikası, sadece yoksul ailelerin sorunu olmaktan çıktı.

Asgari ücrete zam ne kadar hayati ise, eğitimin getirildiği durum bir o kadar hayatidir. Geleceğimizin karartılmasına izin vermeyelim! Öğretmen-öğrenci-veli olarak bu eğitim sisteminin karşısında duralım! Boykot dahil her tür eylemle yeni müfredata geçit vermeyelim!

Son iki aydır toplumun hemen her kesiminden yükselen tepkiler, eylemli hale dökülerek büyüyor. Şimdi önümüzde asgari ücret ve gerici eğitim sistemine karşı mücadele var. Kimse bu yönetimden "yumuşama-normalleşme" beklemesin! Öyle olmayacağı, attıkları her adımda görülüyor zaten.

Krizin yükünü işçi ve emekçilere yıkmak konusunda "iktidar" ve muhalefet işbirliği içinde. CHP yine "itfaiyeci" rolünü oynuyor. Fakat yangın o kadar büyük ki, bu kez söndürmeyi başaramayacaklar!

Her şey işçi sınıfının bu gidişe dur demesine, sendikaları da aşan fiili eylemlerine bağlı. Komünist Manifesto'nun son sözlerinde söylendiği gibi, "işçi sınıfının zincirlerinden başka kaybedecek bir şeyi yok, ama kazanacağı koskoca bir dünya var!"

Can Yücel'in yazdığı, Kutup Yıldızı'nın bestelediği "hava döndü" şiiiri, işçi-emekçi eylemlerinde, direnişlerinde sık çalınan-söylenen bir parçadır. Havanın gerçek anlamda dönmesi için, o dizelelerdeki gibi, işçilerin "sınıfını bilip safa gelmesi" gerekiyor.

Haziran ayı direniş ayıdır. En büyük halk hareketi Gezi ve en büyük işçi direnişi 15-16 Haziran, bu ayda gerçekleşti. 15-16 Haziran, işçi sınıfına kazanmanın yolunu gösteriyor...

Okurlara...

Merhaba,

Haziran ayı, Türkiye'nin tarihine iki büyük direnişle kazıldı. Biri, 1970 yılında DİSK'in kapatılmasına karşı gelişen 15-16 Haziran büyük işçi direnişidir; diğeri 2013 yılında 31 Mayıs'tan 16 Haziran'a kadar süren halk ayaklanmasıdır.

Bugün bu iki direnişi de örnek alarak yeni direnişler yaratma zamanıdır. Çünkü Temmuz ayında asgari ücrete ara zammın yapılmayacağı duyurulmuştur. Şimdiden "açlık sınırı"nın altına düşen asgari ücretle yıl sonuna kadar geçinmemiz isteniyor.

"Tasarruf paketi" işçinin, memurun, emeklinin boğazını daha fazla kısmak için hazırlanmış durumda. Ve halen "kemer sıkma"mız isteniyor. Kemerimizi değil, yumruğumuzu sıkıp masalarına indirmedığımız koşullarda yaşama şansımız yoktur.

3 Haziran'da yitirdiğimiz büyük ozan Nazım Hikmet, "onlar ümidin düşmanıdır / akar suyun, meyve çağında ağacın, serpilip gelişen hayatın düşmanı" diye başladığı şiirini "onlar vatana düşman" diyerek bitiriyordu.

Sadece insana değil, hayvanlara, bitkilere, bütün doğaya düşman olduklarını defalarca gördük. Şimdi de sokak hayvanlarını katletmeye hazırlanıyorlar.

Bu köhnemiş zihniyeti tarihin çöplüğüne atmak bir zorunluluk. Haziran direnişleri bize yol gösteriyor. Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçiler birleşik gücünü ortaya koyduğunda, kendileriyle

birlikte tüm insanlığı ve canlıları kurtaracaktır. İşte o zaman "dolaşacaktır en şanlı elbisesiyle, işçi tulumuyla / bu güzelim memlekette hürriyet!"

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları dergimizin sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

121. Sayıda

3	"Yumuşama" ambalajlı yeni saldırı furysı
4	Karanlıklar gider Gezi kalır
5	"Tasarruf" değil hak gaspı
6	Mücadele dersini öğretmenler verecek
10	Asgari ücrete zam istiyoruz, alacağız
11	Çay üretimi sorunlar yumağı
12	11. yılında Haziran Ayaklanması'ndan öğrenmek
14	1 Mayıs değerlendirmeleri üzerine
15	Emekliler mitinginden yükselen isyan
16	Kobane davasının gösterdikleri
17	Cumartesi Anneleri 1000. hafta eylemi
18	İran'da Reisi'nin ölümü ve sonrası
19	İsrail Refah çadır kentini vurdu
	Mersen işçisi direniyor
20	Mahpusta kadın olmak
21	1984 Ölüm Orucu eylemi
22	Zindanlar yıkılsın tutsaklara özgürlük
23	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz

Yayın Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Çağdaş Büyükbaş

Adres: Mecidiyeköy mah. Ayfer sk. No: 10/5 Asım Bey Ap. Şişli/ İst. Tel: 0538 777 99 01, devrimcidurus@gmail.com, proleterdevrimcidurus2.org

Baskı: Berdan Matbaacılık, Davutpaşa cad. Güven San. Sit. C Blok No: 215-216 Topkapı/İst. Tel: (0212) 613 1211, ISSN: 2147-4028, Yayınevi sertifika no: 48918

YEDİVEREN YAYINLARI Yerel Süreli Yayın Sayı: 121 Haziran 2024, 10 TL(KDV %0)

Yerel seçimlerde AKP'nin ilk kez "ikinci parti" durumuna düşmesi, kitlelerde AKP döneminin artık sona ereceği beklentisini arttırdı. Fakat CHP bir kez daha AKP'nin imdadına yetişti; Özgür Özel Erdoğan'la görüşti ve "yumuşama", "normalleşme" sözleri havada uçuşmaya başladı. **Tam da "tasarruf paketi" adı altında ekonomik saldırıların başladığı, krizin faturasının bir kez daha halka ödetilmek istendiği bir dönemde, "yumuşama" diyerek, halkı yumuşatmak-uyutmak istedikleri anlaşılıyor.** Aynı zamanda Mehmet Şimşek'in "IMF'siz IMF" olan ekonomi politikasını birlikte destekledikleri belli oluyor.

İşçi ve emekçiler zaten hayat paha-

açıkladı, bir kısmını yaşama geçirmeye başladı bile. Bunların başında gözaltı-tutuklama furyası ve mahkemelerin ceza yağdırması geliyor.

1 Mayıs günü Okmeydanı-Şişli bölgesinde ve Saraçhane'de direnen devrimcilerle karşı büyük bir saldırı başlatıldı. Günlerdir ev baskınları, gözaltılar ve tutuklamalar sürüyor. 1 Mayıs sonrası yüzlerce kişi gözaltına alındı, 75 kişi tutuklandı.

1 Mayıs'ın Taksim'de kutlanmasını kendi yasalarını bile çiğneyerek yasaklamaları yetmiyormuş gibi, buna karşı direnenleri, en doğal hakları için mücadele edenleri "suçlu" göstermeye çalışıyorlar. Faşizmin kural-kanun tanımaz keyfi bir yönetim ol-

kesimlerine düşman yüzünü gösterdi bir kez daha. Kobani davasında başta Selahattin Demirtaş olmak üzere HDP yöneticilerine ağır cezalar verildi. Üstelik Kobani direnişi sırasında katledilenler, ağırlıklı olarak Kürt yurtseverlerdi. Ve onlar devletin saldırılarıyla ölmüşlerdi. 1 Mayıs'ta olduğu gibi Kobani'de de asıl suçlu AKP yönetimi olduğu halde, cezalandırılan direnenler oldu.

Ne zaman kitlelere dönük büyük bir ekonomik-siyasi saldırı sözkonusu olsa, ilk başta halkın öncü kesimlerine saldırıyorlar. Geniş kitleleri zapt-ı rapt altına alabilmek için, önce öncülerin cezalandırılması, ortadan kaldırılması gerekiyor çünkü. Böylece kitlelere büyük bir gözdağı veriliyor ve saldırılar karşısında ses çıkaramaz hale getiriliyor.

Tarihte "24 Ocak Kararları" olarak anılan özelleştirme politikası, 12 Eylül askeri faşist cuntasının işbaşına gelmesiyle gerçekleşti. Adına ironik biçimde "hayata dönüş" dedikleri 19 Aralık operasyonuyla yüzlerce devrimci tutsağı katlederek, IMF politikalarını yaşama geçirebildiler. Yakın tarihte 15 Temmuz darbe girişimini bir fırsata çeviren AKP yönetimi, KHK saldırısı ile devrimci demokrat kişileri işten attı; Gezi direnişini organize ettiği iddiasıyla Osman Kavala'yı, ardından Taksim Dayanışması'nın öne çıkan isimlerini tutukladılar; HDP'li belediyelere kayyum atandı, Demirtaş dahil yüzlerce HDP yöneticisi cezaevlerine dolduruldu.

Bugün de yeni bir saldırı furyası ile karşı karşıyayız. Ve bir kez daha öncü kesimlere dönük yoğun saldırılar yaşıyoruz...

Bunlardan biri de Öğretmen Sendikası'nın Ankara'da meclise yürümesi sırasında yaşandı. **Öğretmenlerin önüne barikat kuran, onları zorla gözaltına almaya çalışan, itip-kalkan polislerden biri, öğretmene silah doğrulttu.** Egemenlerin korkusunun ne kadar büyük olduğu bir kez daha görüldü. Öğretmenler barikadı aşarak meclise ulaşmayı başardılar, eylemlerini sürdürdüler. Fakat o gün patlamayan silahın yarın patlamayacağını hiç bir garantisi yok!

Bir saldırı maddesi daha:

Etki ajanlığı

AKP-MHP yönetimi yeni bir "yargı paketi" daha hazırladı. Pakette "etki ajanlığı" başlığı altında bir suç daha uydurulmuş! Türk Ceza Kanunu'nun

"Yumuşama" ambalajlı Yeni saldırı furyası

Erdoğan yönetiminin "yumuşama" niyeti de, imkanı da yoktur! Ekonomik krizi illa ki, halkın sırtına yıkarak aşmaya çalışacaklar, bu da kitlesel eylemleri büyütecektir. "Etki ajanlığı", "seferberlik ilanı" gibi yasa ve düzenlemelerle baskı ve şiddet aygıtını tahkim etmelerinin en önemli nedeni budur. Diğer yandan CHP eliyle kitlelerin öfkesini sistem içinde tutacak kanallar açılmakta, "yumuşama-normalleşme" demagojisiyle oyalamaya çalışmaktadırlar. Fakat kitleleri kandırmak ve sindirmek, eskisi kadar kolay olmayacaktır.

lılığı ve düşük ücretler pençesinde can çekişirken, yeni vergi yükü ve hak gasplarını içeren "tasarruf paketi"ne tepkilerin büyüyeceği biliniyordu. Nitekim servis şoförlerinden memurlara, çay üreticilerinden öğretmenlere her kesimden sesler yükselmeye başladı. **CHP, bu kesimlerin sorunlarına sahip çıkar görünerek tepkileri yatıştırma, soluk borusu olma, böylece düzen içinde tutma misyonunu üstlendi bir kez daha.** Önce 1 Mayıs, ardından öğretmen ve emekli mitingleri; şimdi de protestoları yükselen çay üreticileri için miting hazırlığı yapmaları, bunun göstergesidir.

Egemenlerin kitleleri yönetmede kullandığı "papazlık-cellatlık" yöntemi devrededir yeniden. "Papazlık" görevi CHP'ye verildi doğal olarak. AKP-MHP bloku ise "cellatlık" görevini yerine getiriyor. Elbette yer yer "yumuşama", "reform" gibi sözlerle kitleyi yatıştırmayı eksik etmeden...

Artan tutuklamalar, yağın cezalar...

Yerel seçimlerden bu yana iki ay geçti. Ve bu iki ay içinde AKP-MHP yönetimi arka arkaya yeni saldırı paketleri

duğunu bir kez daha kanıtlıyorlar! Ve elbette reformizmin, işbirlikçi sendikaların "AYM kararları"nı göstererek Taksim'in 1 Mayıs'a açılacağı söylemlerinin, yalan ve demagojiden ibaret olduğunu da...

CHP-DİSK ittifakıyla AKP-MHP yönetiminin, 2024 1 Mayıs'ını boğma, en geride tutma konusunda fiilen uzlaştıkları ve görev paylaşımı yaptıkları anlaşılıyor. **Fakat 1 Mayıs direnişi, planlarını bozdu; onları bu kadar saldırgan kılan, hiddetlendiren önemli bir unsur da budur.**

Öte yandan Özel-Erdoğan görüşmesinin 1 Mayıs'ın hemen ertesi günü gerçekleşmesinin tesadüf olmadığı da görüldü. 1 Mayıs'ın nasıl geçeceği günler öncesinden belliydi; 2 Mayıs'a koyulan randevu, tahmin edilen tepkileri yumuşatma-bastırma gayretiydi. Ardından dalga dalga gelen **1 Mayıs gözaltıları ve tutuklamaları, "yumuşama-normalleşme" demagojisiyle yeni bir saldırı furyasını başlatacaklarının ilk göstergesi oldu.**

Sadece 1 Mayıs tutuklamaları değil, **Kobani davasında yağın cezalar; bu yönetimin komünist ve devrimcilere, yurtseverlere, toplumun en direngen**

“casusluk”, “ajanlık” tanımına yeni bir kavram olarak ekledikleri “etki ajanlığı” haberlere yansıdığı kadarıyla şunları kapsıyor: *“Türkiye lehine gibi görünüp aleyhte propaganda yaparak kamuoyu oluşturanlar... sosyal medya aracılığıyla Türkiye aleyhine propaganda yürütenler... ülkenin ekonomik, toplumsal ve kamu düzenini bozanlar...”*

Erdoğan yönetimin en küçük bir eleştiriye dahi tahammülü olmadığını, her tür muhalefeti yargı kılıcıyla kesmeye çalıştığının bir yansımasıyla daha karşı karşıyayız. **Yasalaştığı durumda AKP-MHP yönetimini, politikalarını veya bu parti yöneticilerini eleştiren herkes “etki ajanı” olarak suçlanacak, yargılanacak ve cezalandırılacak.** Anlamsız tutuklama ve davalara yenileri eklenecek, başta öncüler olmak üzere, ses çıkaran herkesi hapse atacaklar.

Hapishaneler zaten ağzına kadar dolu. Üstelik sudan gerekçelerle infaz yaktıklarını, cezası dolan tutsakları bile çıkarmadıklarını biliyoruz. Muhalefeti bastırmanın en önemli aracı olarak yargı ve hapishaneler, AKP yönetiminin de en büyük silahı oldu. Öyle ki, **kendi tarlasına maden şirketinin girmesine karşı çıkan 75 yaşındaki Hatice Kocaman hakkında bile dava açtılar.** 50 kilo civarında yaşlı bir kadının 5 kişiyi darp ettiği iddiasıyla savcılar 5 yıl hapis cezası istedi. Tepkiler üzerine bu ceza para cezasına çevrildi.

Yeni yargı paketi geçtiği taktirde Hatice teyze de “etki ajanı” olarak damgalanacak!.. **Toprağına, dağına, suyuna sahip çıkan; işini-ekmeğini isteyen, hak gaspına karşı duran herkese “etki ajanı” denilerek yargılanacak...** 1950’lerde ABD’de “McCarthyçilik” dönemi olarak geçen dönemde her muhalif “komünist” diye damgalanıp “cadı avı”na çıkmıştı. AKP yönetimi de kendisine dönük her eleştiriye, her karşı çıkışı “etki ajanı” sıfatıyla etiketleyecek ve cezalandıracak...

Faşist-gerici her yönetim gibi bu yönetim de saldırılar karşısında ses çıkarmayan, her şeyi sineye çeken, şükreden, boyuneğen bir toplum istiyor. Ama bunu ne Hitler, ne Mussolini, ne de Kenan Evren başardı... Günümüzün diktatörlerinin de başarma şansı yoktur!

Erdoğan’ın “seferberlik ilanı” yetkisini alması

AKP-MHP yönetiminin saldırı hazırlığının bir başka adımı ise, 1990 yılında kabul edilen “Seferberlik ve Savaş Hali Tüzüğü”nü yürürlükten kaldırarak, yerine “Seferberlik ve Savaş Hali Yönetmeliği”ni koyması oldu. Ama daha önemlisi, **önceden Bakanlar Kurulu kararına bağlı olan “seferberlik ilanı” şimdi Erdoğan’ın yetkisine geçti.** Adına “cumhurbaşkanlığı sistemi” dedikleri ucube sistemde Erdoğan, bir kez daha kendi kendine yetki vermiş oldu!

22 Mayıs 2024 tarihinde resmi gazetede yayınlanan bu yönetmeliğe göre, **sadece “savaş hali” durumunda değil, “ayaklanma” veya “eylemli bir kalkışma” durumunda da Erdoğan, “seferberlik” ilan edebilecek!** Hatta *“ülkenin ve milletin*

bölünmezliğini içten veya dıştan tehlikeye düşüren davranışların ortaya çıkması”, seferberlik ve savaş hali yönetmeliğinin devreye girmesi için yeterli olacak!

Bir yönetmelik değişikliği ile “seferberlik ve savaş hali” ilan etme alanının bu kadar genişletilmesi ve ilan yetkisinin Bakanlar Kurulu’ndan alınarak Erdoğan’a verilmesi boşuna değildir. Yazının başında itibaren anlattığımız yeni saldırı furiasının önemli bir adımıdır. Tıpkı “etki ajanlığı”nda olduğu gibi, bir grev veya direniş bile “seferberlik ve savaş hali” ilanına vesile yapılabilir.

Erdoğan’ın en büyük korkusunun Gezi Direnişi olduğu ve yeni bir Gezi’nin kabusuyla yaşadığı biliniyor. Gezi Direnişi’nin 11. yılına girdiğimiz bu günlerde böyle bir yetkiyle kendini donatması, zamanlama olarak da manidardır.

“Seferberlik ve savaş hali” dışa dönük bir saldırıyı akla getirir de, Erdoğan’ın bu yönetmelikle asıl olarak içteki muhalefeti bastırmayı amaçladığı bellidir. Ekonomik krizin her geçen gün derinleştiği, “tasarruf paketi” ile krizin yükünün kitlelere yıkılmaya çalışıldığı koşullarda, toplumsal muhalefetin artmasından, yeni direniş ve ayaklanmalardan korkuları büyümüştür. Tüm hazırlıkları, olası bir halk hareketini büyük bir şiddet ve terörle bastırmak içindir.

Yanı sıra Ortadoğu’da yeniden büyüyen emperyalist savaşta, ABD’nin Türkiye’yi daha aktif kullanılma ihtimali vardır. İran’daki gelişmeler bu ihtimali yükseltmektedir. Türkiye’nin zaten Suriye ve Irak’ta askeri operasyonları devam etmektedir. Savaşın büyümesi durumunda çok hızlı biçimde “seferberlik ilanı” yapabilirler. Bu da ihtimal dahilindedir; fakat öne çıkan hedefin içe dönük olduğunu, halkın her kesiminden artan tepkilerin bir ayaklanmaya dönüşmesi korkusuyla hareket ettiklerini söyleyebiliriz.

Sonuç olarak Erdoğan yönetiminin “yumuşama” niyeti de, imkanı da yoktur! Ekonomik krizi illa ki, halkın sırtına yıkarak aşmaya çalışacaklar, bu da kitlesel eylemleri büyütecektir. “Etki ajanlığı”, “seferberlik ilanı” gibi yasa ve düzenlemelerle baskı ve şiddet aygıtını tahkim etmelerinin en önemli nedeni budur. Diğer yandan CHP eliyle kitlelerin öfkesini sistem içinde tutacak kanallar açılmakta, “yumuşama-normalleşme” demagojisiyle

oyalamaya çalışmaktadırlar.

Fakat kitleleri kandırmak ve sindirmek eski si kadar kolay olmayacaktır. **Yerel seçimlerden bu yana, Van’daki kayyum direnişi, 1 Mayıs’ı Taksim’de kutlama ısrarı, öğretmenlerin ülke çapında iş bırakması, emeklilerin ve özel öğretmenlerin artan eylemleri, toplumsal muhalefetin daha canlı ve hareketli bir döneme girdiğini gösteriyor.** Tutuklama ve ağır cezalarla bastırma çabası da eylemleri durduramadı, aksine sahiplenme duygusu arttı.

Temmuz ayında asgari ücrete zam yapılması durumunda, önümüzdeki ayların da eylemli geçeceği ortadadır. Yükselen eylemlerin kazanımla sonuçlanması için, birleşik ve örgütlü hareket etmek zorunludur. Devrimci hareketin toparlanması için nesnel koşullar daha fazla olgunlaşmıştır. Devrimcilerin doğru inisiyatifler koyması durumunda, sendikalar ve kitle örgütleri de harekete geçecektir. **Faşizmin artan saldırganlığını, reformizmin “bağırına basarak boğma” taktiğini boşa düşürecek olan, devrimci önderlikle yükselecek halk hareketidir. Buna hazırlanmalı ve bunu örgütlemeliyiz.**

Karanlıklar gider Gezi kalır!

Haziran Ayaklanması’nın 11. yılında eylemler ve anmalar yapıldı.

İstanbul’daki eylem Taksim’de TMMOB binası önünde gerçekleşti. Saat 19’daki eylemden saatler önce devletin Gezi korkusu bir kez daha ortaya çıktı. İstiklal Caddesi’ne çıkan bütün sokaklar bariyerler ve polislerle kapatıldı. İstiklal Caddesi’ne gitmek isteyenler giremezken, girmek için ısrar edenlere ise kimlik kontrolü ve çalışma belgesi soruldu. Metro hatlarına Valilik kararıyla yasak getirildi. Buna rağmen eyleme yüzlerce kişi katıldı.

PDD temsilcisi Zeynel Sarar, flamalarla girmek isterken, polisin engelleme ve gözaltı tehdidine maruz kaldı. Geri adım atmayarak flamalarla eyleme katıldılar. Eyleme girmek isteyen kurumların flamalarının borularını da çıkarttırarak eyleme girebilecekleri baskısında bulundular.

Bu yıl Gezi anmasının Taksim’de yapılması planlanıyordu. Taksim Dayanışması, çağırısı Taksim’e yapmıştı. Fakat polisin Taksim ve İstiklal Caddesi’ni kapatması üzerine, geçen yıllarda olduğu gibi, 11. yıl eylemleri de TMMOB önüne çekildi. 1 Mayıs’ta olduğu gibi Gezi yıldönümlerini de artık Taksim’de kutlamak gerekiyor. Bu yönde daha kararlı bir duruşa ihtiyaç var.

TMMOB önünde başlayan eylemde, “Karanlık gider Gezi kalır” pankartı açıldı. Önce DEM Parti Başkanı Tülay Hatimoğulları konuşma yaptı. Ardından Taksim Dayanışması’nın basın açıklaması okundu. Açıklamada, devletin Gezi’nin korkusunun sürdüğü hatırlatılarak, Gezi’nin yargılamayacağı, Gezi’de ölenlerin hesabının sorulacağı ve Gezi’nin geleceğe büyük bir miras bıraktığı söylendi. Eyleme Proleter Devrimci Duruş’un da aralarında bulunduğu kurumlar flamaları ve dövizleriyle katıldılar.

Eylemden sonra dağılan kitle polis engellemesiyle karşılaştı. Taksim’de ise Hill Otel’e pankart asan iki Kaldıraç okuru gözaltına alındı; ertesi gün adli kontrol şartıyla serbest bırakıldılar.

Ayrıca Ankara, Mersin, Artvin, Bursa, İzmir, Adana’da eylemler yapılarak Haziran Ayaklanması selamlandı.

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, 13 Mayıs günü "Kamuda tasarruf ve verimlilik" adını verdiği paketi açıkladı.

Paket, ekonomik krize ve enflasyona "çözüm" olarak lanse edildi. Gerçekte ise, Erdoğan yönetimi "bir taşla iki kuş vurmaya" hedeflemektedir. Bir taraftan son dönemde kitlelerin önünde sıkça teşhir olan AKP'lilerin şatafatlı ve lüks yaşantısına duyulan tepkiyi azaltmak, diğer taraftan krizin faturasını emekçilerin üzerine yıkmak... Bu saldırı paketinin amacı budur ve kitlelerin yaşantısını daha fazla zorlaştırmaktan başka bir sonuç yaratmayacaktır.

Paket neyi içeriyor

Şimşek, kamudaki bütün harcamalarda tasarrufa gidileceğini, kırtasiyeden yakıta kadar bütün kalemlerin ele alınacağını söyleyerek, "kapsamlı bir paket" hazırladıklarını duyurdu. Ve alınan kararları şöyle açıkladı:

Kamuda 3 yıl süreyle yeni araç satın alınmayacak ve kiralama yapılmayacak; kanunla izin verilenler hariç araç kullanımı yasaklanacak; ihtiyaç fazlası ve ekonomik ömrünü tamamlamış taşıtlar tasfiye edilecek; savunma ve güvenlik hariç, **kamuda personel servisleri kaldırılacak;** deprem riski hariç yeni hizmet binası alımı-yapımı-kiralanması 3 yıl süreyle durdurulacak; doğal afet ve güvenlik hariç yeni lojman ve sosyal tesis alımı-yapımı-kiralanması süresiz olarak yasaklanacak; savunma ve güvenlik hariç, **mevcut sosyal tesisler ekonomiye kazandırılacak;** lojman kiralrı ve sosyal tesis ücretleri rayiç bedele güncellenecek; kamuda emekli olanlar hariç yeni personel alımı 3 yıl boyunca yapılmayacak; kamuda yönetim kurulu ücretlerine tavan sınır getirilecek; hizmet içi eğitim, toplantı vb faaliyetler lüks otellerde değil, kamu tesislerinde yapılacak; temsil ve tanıtma ödeneklerinde yüzde 25 kesinti yapılacak; zorunlu haller hariç, demirbaş alımları 3 yıl süreyle durdurulacak; mal ve hizmet alım ödeneklerinde yüzde 10, yatırım ödeneklerinde yüzde 15 kesinti yapılacak; haberleşme, basın-yayın giderleri, enerji ve yakıt giderleri, kırtasiye alımları azaltılacak...

Emekçilere daha fazla yoksullaşma

Açıklanan paket, devletin kendisine değil, işçi ve emekçilere dönüktür. **Daha fazla yoksullaştıran, sömürüyü daha pervasız hale getiren, çalışma koşullarını daha da ağırlaştıran bir pakettir bu.**

Kamuda servis hakkının gaspı, kamu emekçilerinin insani koşullarda, oturarak, iş arkadaşlarıyla sohbet ederek işe gitme hakkını gaspedecek; onları ayakta tıka basa metrobüslere-otobüslere mahkum edecektir mesela. Sabahın kör karanlığında kalabalık duraklarda bekleyen, kalabalık olduğu için durmayan otobüsün peşinden koşturan, daha işyerine varamadan yorulan, yarım metrekaare alan için başka yolcuyla tartışan işçi ve emekçilerin kervanına, artık kamu çalışanları da katılacaktır. Üstelik "servis hakkı" devletin bir lütfu değil, kamu emekçilerinin uzun yıllar süren mücadelelerinin sonucunda elde edilmiş bir haktır. Ve şimdi kaybedilmektedir.

"Tasarruf" değil hak gaspı

Dahası servislerin kaldırılması, binlerce servis şoförünü-çalışanını da işsiz bırakacak; çalışmaya devam edenler ise daha düşük ücretlere mahkum kalacaktır.

Servislerin kaldırılması, alt kademe kamu çalışanlarını ilgilendiren bir konudur. Bu kararı alan Bakan Şimşek, bindiği aşırı lüks araçlarla tepki toplayan Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş ve diğerleri, lüks araçları kullanmaya devam edecektir. **Sarayın yüzlerce araçlık konvoyuna, 13 uçaklı filosuna ise zaten kimse dokunmamaktadır.**

Kamunun sosyal tesislerinin kapatılması, bir başka hak gaspıdır. **Bugün herhangi bir işçi, belediye-lerin mesela sahildeki sosyal tesislerinden, deniz kenarında bir bardak çay içebilmektedir.** O tesisin hemen yanındaki işletmelerde ise, fiyatlar erişilmez boyuttadır. "Sosyal tesislerin ekonomiye kazandırılması" denilen şey, fahiş fiyatlarla bu alanların halktan kopartılmasıdır.

Hangi "tasarruf" kalemine baksak, aynı sorunu açıkça görürüz. **1000 odalı saray, tek başına bazı illerin bir aylık elektrik harcamasını tek günde yaparken, kamu binalarında tasarruf adına ısınma giderlerini kısacaklardır.**

Yeni personel alımı yapılmayacağı için, hastane-deki doktorların hasta bakma süresi kısılacak, hemşirelerin nöbetleri uzayacak; öğretmenler daha fazla öğrenciye ders verecek; posta çalışanları daha ağır paketlerle dolaşacak; devlet dairelerinde kuyruklar uzayıp gidecektir... Ama bu arada **AKP'nin "bankamatik memurları" çalışmadan, üstelik birden fazla yerden maaş almaya devam edecekler...**

İşçilerden değil, saraydan tasarruf

Türkiye'de bütçenin en önemli, en yüksek kalemleri, sarayın harcamalarına, diyanete ve Kamu-Özel işbirliği (KOİ) projeleri adı verilen, geçiş garantili köprülere, hasta garantili şehir hastanelerine, yolcu garantili havalimanlarına ayrılmaktadır. Ancak bunların hiçbirisi, "tasarruf paketi"nin kapsamında değildir.

Bu paket ile 100 milyar liralık (yaklaşık 3 milyar dolar) gelir elde edileceği düşünülüyor.

Oysa çok daha basit yöntemlerle bu para bulunabilir. Mesela Erdoğan'ın bir uçağının fiyatı 500 milyon dolardır ve tek başına bu tasarruf paketinin altıda birini karşılamaktadır.

Mesela **Diyanet'in, yılın ilk çeyreğindeki harcaması 30 milyar TL'dir; tek başına buradan kesinti,**

tasarruf paketinin üçte birine karşılık gelmektedir. Ve diyanet, lüks araçlarıyla, lüks otellerde yaptığı toplantılarla, lüks seyahat programlarıyla,

çocuklara tecavüz eden tarikatları, kaçak Kuran kurslarını desteklemesiyle, okullarda eğitime müdahale etmesiyle, son derece gereksiz, hatta zararlı bir kurumdur.

KOİ kapsamındaki projeler (köprüler, otoyollar ve şehir hastaneleri) için, 2017-2023 yılları arasından bütçeden toplamda 221 milyar lira (güncel kur üzerinden yaklaşık 17 milyar dolar) harcadı. Bu rakam, planlanan tasarrufun tam 6 katıdır. 2024 yılı için devletin bütçesinden ayrılan pay ise

162,4 milyar liradır. Bu da planlanan tasarrufun 1,5 katından fazladır.

Hesap çok açıktır. **Amaç gerçekten "tasarruf" olsa, kamudaki işçi servislerinden önce, bütçesi bir karadelik olan saray kapatılır, şehir hastaneleri kamulaştırılır.** Böylece bütçe açıkları ortadan kaldırılır. Milyonlarca işçi ve emekçiyi daha fazla açlığa ve yoksulluğa, daha zor yaşama ve çalışma koşullarına mahkum ederek toplanan paralar, bir avuç sömürücünün, patronun, yandaşın cebine aktarılmaktadır.

Bu bir "servet transferi"dir. Kapitalist sömürünün en açık ve çarpıcı hali, bu saldırı paketi ile gözler önüne serilmektedir.

Yeni paketin ilk hedefi, emekçilerin kemerini değil, boğazını sıkmaktır. Adı konmamış bir IMF reçetesi olan bu paket, yoksulları daha da yoksullaştıracak, kazanılmış haklarını tırpanlayacaktır.

İkinci hedef ise, AKP'nin imaj tazeleme faaliyetidir. AKP kadrolarının lüks ve şatafat içindeki yaşamları son dönemde kitlelerin daha büyük tepkisini çekmeye başladı. Birisinin "istakoz"u, diğerinin "saat"i, bir belediye başkanının lüks makam odası ve banyosu, bütün AKP'li belediyelerin yüz-milyonlarca liralık borçları (mesela AKP'den CHP'ye geçen Sancaktepe Belediyesi'nin borcu 2 milyar liraya yakın) artık çok daha fazla göze batıyor ve öfke uyandırıyor. Yakın geçmişte Erdoğan'ın "itibardan tasarruf olmaz" sözleri, AKP'nin yoksul tabanında bile karşılık bulabiliyordu. Şimdi ise, kendisi peynir bile alamayan yoksul halk, AKP'lilerin lüks yaşamlarını açıkça eleştiriyorlar. Bu durum, AKP'den kopuşları da artırıyor. Yeni paket, kendilerinin de tasarruf yapacağı vaadiyle, kitleleri yatıştırmayı, göz boyamayı hedefliyor.

Yoksullaşma öylesine büyük, bunun verdiği öfke öylesine derindir ki, göz boyamayı başarmaları mümkün değildir. Ancak bu öfke, bu saldırıya kendiliğinden karşı çıkmaya yetecek düzeyde de değildir.

Kamuda örgütlü sendikalar başta olmak üzere, bu saldırı paketine karşı mücadele yükseltilmelidir. Sarayın pervasızca savurganlığına ve kanemici sömürüsüne karşı, işçi ve emekçilerin direniş bayrağı yükseltilmelidir. Ekim Devrimi'nin sloganı olan "Saraylara savaş, kulübelere barış" sloganı, bugün tam karşılığını bulmuştur.

Mücadele dersini

Öğretmenler barikatları aşarak Meclis'e yürüdü

Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası, eğitimde yaşadıkları sorunlara dikkat çekmek ve taban maaş taleplerini bir kere daha ifade etmek üzere, 26 Mayıs günü Ankara'da toplandı. Özel sektör öğretmenlerinin eylemlerine Eğitim-Sen ve bazı kurumlar destek verdiler.

“Ne gözüaltından ne patronlardan korkuyoruz”

Farklı illerden Ankara'ya gelen öğretmenler, önce Kızılay'da Güvenpark'ta toplandılar. Ardından MEB (Milli Eğitim Bakanlığı) önünde bir açıklama yaptılar. Açıklamada şunlar söylendi:

“Öğretmene verilen değer, kamuda ya da özelde fark etmeksizin öğretmenler asgari ücretle çalıştırılmaz diyemediği müddetçe biz bu mücadeleyi vereceğiz. Ne gözüaltından ne tutuklamadan ne patronlardan korkuyoruz ne geri adım atıyoruz. Bu ülkede eğer öğretmene değer gösteriyoruz diyorsa özel eğitim kurumlarında öğretmenler asgari ücretlerle çalıştırılmaz diyecekler. Bunu güvence altına alacaklar. Bunu yapmayanlar açık bir şekilde patronların yanında yer alıyor demektir. Patronlar tarafından yönetiliyor demektir. Yusuf Tekin, nisan ayında bu taban maaş uygulamasının 3 formül şeklinde geçeceğini söyledi. ‘Bunu siz istiyorsunuz diye değil, biz zaten yapacağız’ dediler. ‘Biz vicdanlı insanlarız, adaleti savunuruz’ dediler, adalet işte burada. Vicdan onlar için bir öğretmenin patronların karşısında ezilmesi demektir. TBMM'ye sesleniyoruz, tüm partilere sesleniyoruz. Her şey sizin Öğretmenlik Meslek Kanunu komisyona geldiğinde alacağınız bir doğru tavra bakıyor.”

Ardından Meclis'e yürümek isteyen öğretmenlerin önü polis tarafından kesildi. Polis barikatı, öğretmenlerin meclise yürümesini engellemek içindi. Barikatın açılmasını isteyen öğretmenler, polis tarafından darp edildi. Uzun süren arbede sırasında bazı öğretmenler yaralandı. Bu arada bir polisin öğretmenlere silah çektiği görüldü. Bu, daha büyük bir tepkiye yol açtı.

Polisle yaşanan arbedeye rağmen, öğretmenlerin büyük bir kararlılıkla direnmesi, barikatların açılmasını sağladı. Öğretmenler, TBMM karşısında bulunan Milli Egemenlik Parkı'nda oturma eylemi başlattı.

“Patronların Bakanı Yusuf Tekin istifa!”

Özel okulların yeni kurulmaya başlandığı dönemde, kamudaki öğretmenlerin özele geçmesini teşvik etmek için, kamudakinden daha yüksek maaşlar veriliyordu. Bu süreçte Özel Eğitim Kurumları Kanunu'na, özeldeki öğretmenlerin kamudaki denklerinden daha düşük maaş alamayacağını belirten bir madde eklendi. Özel sektördeki öğretmenlerin güvencesi

olan “taban maaş” konusu böyle şekillendi.

Özel okulların sayısı artıp, aileler tarafından daha fazla tercih edilmeye başlandığında, özel okul patronları 2014 yılında bu yasanın değişmesini sağladı; Özel Eğitim Kurumları Kanunu'ndaki bu madde kaldırıldı. Bu tarihten sonra özel okullarda, dershane ve kurslarda çalışan öğretmenlerin maaşları sistematik olarak düşürüldü. **Bugün özeldeki öğretmenlerin büyük çoğunluğu, asgari ücret ve civarında ücrete mahkum edildi.** Öğretmen atamalarının yapılmaması, özel eğitim kurumlarına mecbur bırakılan öğretmen sayısını katlayarak artırdığı için, öğretmenlerin ekonomik sömürüsü her geçen gün katlanarak büyüyor.

Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası, taban maaş talebiyle 29 Ocak 2024'te yine Meclis önünde bir eylem yapmıştı. Dondurucu soğukta saatlerce süren eylemin ardından **Milli Eğitim Bakanı Tekin, taban maaşı da içeren bir yasal düzenlemenin Nisan ayında Meclis'e sunulacağına dair söz vermek zorunda kalmıştı.** Ancak sonradan sözler tutulmadı. Tekin daha sonra katıldığı bir televizyon programında, bu konuya ilişkin olarak “Öyle bir konu gündemimizde yok. Bizim zaten öyle bir yetkimiz de yok” demişti.

Öğretmenler ise “Patronların Bakanı Yusuf Tekin istifa!” sloganlarıyla yine Ankara'dalar; yine Meclis önünde direniyorlar... Unutulan sözleri hatırlatmak için, haklarını elde etmek için...

“Eğitim nöbeti” başladı

Öğretmenler Sendikası, 27 Mayıs gününden itibaren “Eğitim Nöbeti” başlattılar. Ankara'da Meclis önünde tüm gün boyunca, İstanbul'da Sultanahmet'te İl Milli Eğitim Müdürlüğü önünde, diğer illerde de Milli Eğitim Müdürlükleri önünde ve merkezi yerlerde, iş çıkışında akşam saatlerinde nöbet tutuyorlar. Nöbet eylemlerine, Eğitim Sen başta olmak üzere sendikalar, PDD'nin dahil olduğu siyasi kurum ve partiler destek veriyor. Nöbet alanlarında sloganlar atılıyor, marşlar söyleniyor, halaylar çekiliyor.

Öğretmenler gözüaltına alındı

Ankara'da nöbet eylemini sürdüren özel sektör öğretmenleri, nöbetin 4. gününde, 29 Mayıs günü Milli Eğitim Bakanlığı'nın bahçesine girdiler. Burada özel güvenlik tarafından darp edilen öğretmenler, sonrasında polis tarafından gözüaltına alındı.

Öğretmen Sendikası Genel Başkanı, MYK üyeleri, Eğitim Sen ve İHD'den temsilcilerin de içinde olduğu **12 kişi gözüaltına alınınca, Ankara'da nöbete katılım daha kitlesel hale getirirken, diğer illerdeki nöbet eylemlerini de yürüyüşe çevirdi.**

İstanbul'da Sultanahmet Parkı'nda nöbeti sürdüren öğretmenler, Beyazıt'a kadar sloganlarla, dövizlerle ve “Taban maaş, süresiz sözleşme, eğitim işkolu; HAK-KİMİZ OLANI ALACAĞIZ” yazılı pankartla yürüdüler. Polisin bütün engelleme çabalarına rağmen, yürüyüşü tamamladılar, Beyazıt Meydanı'nda açıklama yaparak, yeniden Sultanahmet Parkı'na geri döndüler.

Gözüaltına alınan sendika üyeleri, gece saatlerinde serbest bırakıldılar. Öğretmen Sendikası nöbetin Cuma gününe kadar devam edeceğini duyurdu.

“Direndikçe güçleniyoruz”

Sendikamız 3 yıldır taban maaş mücadelesi veriyor. 3 yıl içerisinde hem taban maaş hakkımızın hem de güvenceli çalışma koşullarının sağlanması için okullarda, alanlarda, sokaklarda çeşitli direnişler gerçekleştirdik. Geçtiğimiz ocak ayında

Ankara'da meclis önündeydik. Soğuk havanın altında saatlerce bekledik. Bu bekleyiş sonucunda Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin görüşme talebimizi kabul etti. Yapılan görüşmeler sonucunda taban maaş ve diğer yan haklarımızla ilgili çalışmalar yapıldığını ve çok yakın bir zamanda açıklama yapılacağını belirtti. Üzerinden 2 ay geçti ve Yusuf

Tekin çıktığı bir televizyon programında taban maaşla ilgili herhangi bir gündemlerinin olmadığını belirtti. Yüzbinlerce öğretmen bu açıklama karşısında umutsuzluğa itildi.

Yusuf Tekin öğretmenlere yalan söyledi. Bu yalanın karşısına dikilmek ve hesap sormak için Türkiye'nin her yerinden gelen eğitim emekçileriyle 26 Mayıs'ta Ankara'da bir araya geldik. Güvenpark'tan yola çıkarak Milli Eğitim

Bakanlığı önünde basın açıklaması yaparak Meclis önüne bir yürüyüş gerçekleştirmek istedik.

Fakat polis barikatı ve tekmeleriyle karşılaştık. Bize yalan söylendi, öfkeliydik. **Yüzlerce öğretmen tek omuz barikatı zorladık. Polis şiddeti sonucunda yaralanan arkadaşlarımız oldu; pes etmedik, direndik.** Bu direnç ve kararlılık sonucunda barikatı açtırmayı başardık ve sloganlarla yürüyerek Meclis parkında eğitim nöbetimizi başlattık. Türkiye'nin birçok ilinde nöbete devam ediyoruz. İstanbul'da da İl Milli Eğitim Müdürlüğü önünde direnişe omuz veriyoruz. Halaylarla, sloganlarla alanları şenlendiriyoruz.

Nöbetimizin 4. gününde Ankara'daki arkadaşlarımız Milli Eğitim Bakanlığı önünde oturma eylemi yaptıkları için gözüaltına alındı. Bunun üzerine İstanbul'da Sultanahmet'teki nöbet alanımızdan Beyazıt Meydanı'na yürüyüş gerçekleştirdik. **Gidiş ve dönüş boyunca sloganlarımız, ajitasyon konuşmalarımız hiç susmadı. Bizi durduramadılar, onları bir kez daha yendik.**

Yusuf Tekin, “özel okul temsilcileri” dediği patronlarla görüşüp sermaye kayba uğramasın diye çabalarken insanca yaşam ve ekmek mücadelesi veren biz eğitim emekçilerinin sesini kısmak için önümüze barikatlar diyor. **Bizleri gözüaltılarla korkutmaya ve sindirmeye çalışıyorlar. Bizi görmezden gelenlere her gün, her an varlığımızı hissettireceğiz.** Direndikçe güçleniyoruz. Ümutluyuz kararlıyız. Önümüzdeki günlerde Öğretmenlik Meslek Kanunu oylanarak yasalaşacak.

Taban maaş hakkımızın da ÖMK'de yer alması için direnişimizi sürdüreceğiz.

Özel sektör eğitim emekçisi

Öğretmenler Verecek!

“Bir sözle kuruldu dünya! Hep o sözü aradım ve buldum: Emek”

Sennur Sezer'den alıntıladığım bu dizelerle başlammam gerekiyordu yazıya. Türkiye'nin gündelik ikliminde bu kadar çok yer kaplayıp da üzerine düşünmek ve konuşmakta zorlandığımız, çekindiğimiz şey “emek”.

Özel sektörde çalışan eğitim emekçilerinden biriyim ben de. 2015 yılından beri içinde olduğum bu sektörde kurs ve okullarda çalıştım birçok arkadaşım gibi. Birbirimizden habersiz **ne derece sömürüldüğümüzün bile yeterince farkında olamadığımız bir çarkı döndürmeye çalışıyoruz yıllardır**. Öyle hızlı ve acımasız dönüyor ki, düşünmene fırsat vermiyor gibi. Günün sonunda evde koltukta dinlendiğini hayal edebildiğin bir kabullenmişlikle sıkışık ve hep aynı günlerin izdüşümünde geçen günler, haftalar ve yıllar...

“Az kazanıyoruz, kötü yaşıyoruz” gerçeğini, birileri söylemek için kapını yumrukladığında anlamaya başlıyorsun. En azından benim için öyleydi. Daha önce örgütlü bir mücadelede bulunmamış biri olsam da Öğretmen Sendikası'nın kurulduğunu öğrenir öğrenmez hiç düşünmeden, sorgulamadan üye olduğumu hatırlıyorum. Kapım yumruklanmış gibi. Yoğun çalışma koşullarımız sendikada daha fazla var olmayı maalesef engellese de bir şekilde o kapıyı açmak gerekiyor her fırsatta. O günden bugüne kendimi daha güçlü hissediyorum. Sektördeki sömürü, kadın öğretmenler üstünde daha başka tepindiği için şimdi daha güçlü hissediyor olmak benim için çok önemli.

Birçok kişiden duyduğum şeylerden biri “*korkmuyor musunuz?*” oluyor. Korkuyoruz tabii ki nasıl korkmayalım? Çoğumuz eriyen orta sınıfın kalıntıları ve beyaz yaka sıfatına görece daha yakın öğretmenlerin korkması, kaygılanması kadar normal bir şey yok. Fakat **olay korkmak ya da korkmamak değil, farkında olmak; kötüleşen yaşam koşullarında sistematik olarak daha da aşağı çekildiğimizi görmek gerekiyor**.

Her meslek gerekli verimliliği sağlamak için belli motivasyonlar taşır. Özel sektördeki öğretmenler olarak motivasyonlarımızı geri istiyoruz. Talep etmek, hak aramak sanki suçmuş gibi algılandığımız sokak eylemlerimizin insanı ürküten bir yanı olsa da kendini ifade edebilmek, bunu yanındaki diğer emekçilerle birlikte yapmak, kazanmaya çok yaklaştığımızı da hissettiriyor. Bir gecede değişen kanunlarla atıldığımız torbadan çıkmak kolay olmayacak tabii ki, ama burada başka bir şey var kazanımların önüne geçmesi gereken. Yıllarca sindirildiğimiz bu baskı ve güvencesizlik içinde sınıflarda bile yeterince varlık gösteremediğimiz bir noktadayız. **Ucuz iş gücü haline gelmek, meslek itibarımızı da elimizden aldı**.

Onu yeniden ayağa kaldırmak için haykırmak, slogan atmak, yürümek, yüzbinler olduğumuzu göstermek zorundayız.

Temel taleplerimizden biri olan “Taban Maaş”ımızı

geri almak için defalarca gittiğimiz Ankara'dan elimiz hiç boş dönmedik aslında. **Her eylem sürecinden sonra daha da güçlü çıktığımızı gözlemliyorum**. Kararlılığımız artıyor ya da inatçılığımız. Hak arayışımız aynı zamanda çok öğretici bir yol aslında. Örgütlenmek insana çok güzel dersler veriyor. Son 26 Mayıs sürecimizde bunu çok daha net görebildim. Küçük ve önemsiz gibi görünen sorumluluklar sonucu ortaya büyük ve kusursuz bir eylemlilik çıkıyor. Bazen her şey yolunda gitmediğinde, anlık alınan kararlarla eyleme devam ettiğimizde, sendikanın aklına güvenmenin ne kadar iyi geldiğini de görüyorum.

26 Mayıs günü Ankara'da önlüklerimizi giyip aynı kararlılıkla bir arada olmak, tek ses halinde yürümek korkularımızı alıp götürün anlardandı.

O yüzden bir araya gelebilmek önemli. Ötede durduğumuzda gerçekten savunmasız ve güvencesiziz. Biz o gün polis barikatlarını aşmayı başardık. Bu öylesine bir şey değil, çünkü aynı zamanda bir irade ve kararlılık gösteriydi. Basında, kamuoyunda bu kadar yer almamızı ve ilgi görmemizi sağlayan şey de, aslında barikatların aşılabileceği hatta aşılmasa da her şeyi göze alabildiğimiz, yani artık korkmaktan korkmadığımızın görülmesiydi.

Genç, dinamik ve kendi değerinin farkında, mücadelenin gerekliliğine inanan binlerce insanınız. **Umut etmek yerine direnmeyi tercih ediyoruz. Benim için aynı zamanda bir okul işlevi gören Öğretmen Sendikası ile yolda olmak her anlamda çok öğretici**. Eğitim öğretim hayatımızdaki o tekdüzellik, o güdümlülüktən beni çekip çıkardığını söyleyebilirim. Örgütlü mücadeleye, direngenliğe kendini yakıştırabilmesi insan. Sokaklara çıkabilmek bir cesaret değil farkındalıktır. Daha da kötüye gitmemek, güçlü olup eğitimde her konuda söz sahibi olabilmek için, önce temel taleplerimizin peşinden gitmeliyiz. Bunu başarabilmek için tüm özel sektör öğretmenleri bir araya gelebilmeli. O kadar imkansız hissettiğimiz Taban Maaş, bir zamanlar elimizdeydi; bunu hatırlamak bile mücadelenin gerekliliğini gösteriyor hepimize. Fakat uzakta durup bekleyerek olmaz.

Öğretmen Sendikası kurulduğu günden beri çok güzel işler başardı. Bakanlık tarafından muhatap alınmıyor gibi görünsek de aslında en çok bizi görüp bizi konuşuyorlar. **Çok meşru bir yerde duruyoruz, aynı zamanda alışılmamış bir inatçılığa da sahibiz**. Haklarımızı bu inadımız, direngenliğimiz ve birbirimizden alacağımız güçle yeniden kazanacağız.

Hep hatırlamalıyız: “Öğretmen Sendikasıyla Güçlü!” Mücadele dersini biz öğretmenler veriyoruz! Yaşasın Öğretmen Sendikamız!..

Özel sektör eğitim emekçisi

“Ben”den “Biz”e yolculuk...

Yola koyulma vakti gelmişti. Yedek kıyafetler, powerbank, okunacak kitaplarla dolu tıka basa sırt çantama bir avuç umut, biraz yürek çırpınışı ekledim ve biraz güç kullanarak son sınırına dayanan çantamı sırtıma geçirdim. Emekli mitingi varmış neyse ki, yol ücretini de kenara atmış olduk. Babamın türlü nasihatleri, tekleyen heceleri arasından zoraki sıyrılıyor ve yanağına bir öpücük kondurup soluğu

CHP'li amcaların bulunduğu araçta alıyorum. Dar koridorda gözlerimi kısarak boş bir koltuğa yönelirken, ayaklarım sağlam soltu uzanan bastonlara takılıyor olsa da sakatlanmadan bir koltuğa yerleşiyorum.

Saatime bakıyorum; 23:26 idi.

Ankara'nın memur kenti olduğu söylenirdi. Sabah sendikama doğru giderken etraftaki mağazalar, kafeler uykudaymışcasına bekleyiyordu. Sendikamın kapısı aralıktı; öyle ya bugün soframız kalabalık olacaktı. Merdivenler tıka basa insan seliyle doluydu. Asansör ise meşgul. Merdivenlere yöneliyorum. Adımlarımı göğe doğru her atışında bir mayına basmışçasına etrafa kadın kahkahaları saçılıyor. Bir adım daha atıyorum; “*arkadaşlar çay içmeyen kaldı mı?*” Ah güzel, demlenmiş bir çaya doğru yürümenin tatlı telaşı... Sendikamdan içeri giriyorum. Elimde, yolda unutmamak için özel çaba harcadığım anne böreğim ve acemi işi tatlıyı mutfaktan bana çevrilmiş iki meraklı göze uzatıyorum, gülümsüyorum. Kısa selamlaşmalar ve tanıdık yüzleri bulma telaşı başlıyor. Balkonda ayaküstü sohbetlerde sorulan hatırlar, **içerden gelen her anonsa kulak kabartarak tetikte beklemenin demindeyim**. “**Hadi, iniyoruz**” diyor bir ses ve ekliyor; “**yanımdan ayrılma, en önde olacağız**”. İçimi bir heyecan kaplıyor, karnımda kelebekler. Yaşadığını hissetme, akışa yön vermenin verdiği güven-özgüven. Sloganlarımız tek bir yürekten fıskırır gibi Ankara'da Yüksel Caddesi'nden Güven Park'a geçerken evleri, araçları aşmış ve bakanlığın kapısını dövmeye başlamıştı. “**Taban Maaş Hakkımız, Alacağız... Mücadele Dersini Öğretmenler Veriyor... Patronların Bakanı Yusuf Tekin İstifa...**” Yusuf Tekin'in bizi hangi karanlık köşeden gözetlediğini

Mücadele dersini

bilmiyorduk. Bildiğimiz tek gerçek Yusuf Tekin'in bizi mutlaka izliyor, bizden korkuyor ve kaçıyor oluşuydu.

Eğitim Bakanlığı'nın önüne vardığımızda basın açıklamalarımızı gerçekleştirdik, dost kurumlar destek mesajlarını iletiler. Şimdi asıl kavga başlıyordu: "Eğitim Nöbeti"ne geçeceğimiz Milli Egemenlik Parkına doğru yürüyüşe geçecektik. **Belirlediğimiz ekipler en önde kalkanlı, kasklı polislerin karşısında tüm gücüyle mücadele yürütüyor** ve bakan Yusuf Tekin'in, haklarımızı istediğimiz için karşımıza diktiği barikatları aşmaya çalışıyorduk. Polis barikatını yararak bir kısım meslektaşlarımızla ilerleyebilmiştik, fakat topyekün bir şekilde barikatı yaramamıştık. Yine de polis pes etmiş ve müzakere süreci sonunda şu an 7. günümüze geldiğimiz Eğitim Nöbeti alanına ulaşmıştık. Zafer kazanmanın, önümüze konan engelleri aşmanın sevinci ve güveniyle parka kadar sloganlarla ilerledik. Ajitasyonlarımız, Yusuf Tekin'i patronların sözcülüğünü yaptığı ve öğretmenlere asgari ücretle çalışmayı dayattığı için istifaya çağırıyordu. Eren Öğretmenimiz amfide sıralanan öğretmenlere gururla bakıyor ve şehirlerinden kopup gelerek göğüs göğüse mücadele eden biz üyeleri, koyduğumuz iradeye sahip çıktığı için tebrik ediyor... Ve eğitim nöbetini ilan ettiğinde, bulunduğumuz park "Yaşasın Öğretmen Sendikamız" sloganları ile inledi.

Eğitim Nöbeti'nin 6. gününde bu yazı kaleme alınıyor. MYK'mız 26 Mayıs sürecine hazırlanırken; sürecin uzun, belirsizliklerle dolu olabileceğini öngörmüş ve aramıza ilk defa katılan, daha önce ne devlet baskısı ne de polis şiddeti görmemiş ve ona karşı nasıl tavır alacağını kestiremeyen birçok meslektaşımızı, örgütlü hareket etmeye adım adım hazırladı. Sokak mücadelesine alışık olanlar ilk ekip olarak görev aldı ve kitleye deneyim aktarımını göstererek yaptı. **Kimse "arkada yürüyor" diye rencide edilmedi; kimsenin de "en öndeyim" diye böbürlenmesinin yolu açılmadı.** Mütevazı ama cürretli, coşkulu ama serinkanlı bir hareket tarzımızın oluşmasında en önemli nokta, sendikamızın yanlış bir karar almayacağına duyulan güvendi. Hergün düzenli şekilde nöbet yerini açıyor, bayraklarımızı asıyor, mücadelemizin kaçınıcı günü olduğu vurgulanıyor, önlükler giyiliyor ve gelen ziyaretçilerle, basınla sıcak ilişkiler yürütülecek şekilde bir organizasyon kuruluyordu.

Yalnızca nöbet tutmanın bize taban maaşı

getirmeyeceğini elbette sendikamız öngördü. Bu nedenle de hareketli ekipler kuruldu. Bu ekibin içerisinde bir üye olarak ilk eylemimiz bakanlığın içinde pankart açmak ve zorla dışarı atıldığımızda Milli Eğitim Bakanlığı'nın önünde oturma eylemine geçişimiz oldu. Kısa süre sonra gözaltına alınacağımızı düşünüyorduk. Öyle olmadı. 7.5 saat oturma eyleminde slogan ve ajitasyonlarımızla bulunduk. Öyle ki Başkanımız Eren Öğretmen, dost kurumlara destek ziyareti için adres verirken, "eğitim nöbeti 2 no.lu şubedeyiz" diyordu. Gece kalmayı planlıyorduk fakat Ankara'nın göbeğinde bir bakanlığın önünde bunca saat oturmamıza göz yummak zorunda kalan **polisler, gece kalmamıza izin vermeyeceklerini bildiriyorlardı. Yeni bir Tekel istemiyordu devlet.**

Uyku tulumları gelmişti. Ajitatörümüz "Gemileri Yaktık Buradan Dönüş Yok" sloganını atarak kararlılığımızı vurguladığında orantısız bir şiddetle karşılaştık. **Gözaltına alınmamak için kolkola girdik ama sonuç elbette değişmedi.** Kadınlar ve erkekler başka araçlara konmuştu. Bulduğum araçtaki üç üye daha önce hiç gözaltı tecrübesi yaşamamıştı. Tavrıları gayet iyiydi. Bir temsilcimiz "bizim en büyük şansımız sendikamızın bizi satmayacak olmasıdır" dedi, tam da gözaltı aracı yeni hareket etmişken. Etkilenmemek mümkün değildi. Bir diğer arkadaş "sendikam bize mücadele etmeyi öğretti, aldığımız kararlara sahip çıkmak benim görevimdi" diyordu.

Eylem ve etkinliklerimizde hergün yeni öğrendiğimiz durum ve olayları, tecrübelerle göre canlı hareket etmek, hakların yasalardan üstün olduğunu bilmek bize güç veriyor. Belirtmem gerekirse şu an birçok çevrenin sendikamızı gözlemleyip, mücadele alanına yeni katılan arkadaşlarımızın bağlılığını ya da serinkanlı tutumunu nasıl kazandığını incelediğini görüyoruz. MYK'mız bunda belirleyici bir unsur elbette. Birçok farklı mücadele kültüründen gelmiş olan öğretmenlerin uyumlu çalışması, deneyimlerini paylaşarak yeni dönem politikalarını belirleyebilmesi önemli bir noktaydı. Fakat onun kadar büyük bir orana sahip olmasa da, belirleyici unsurların biri de demokratik merkezîyetçi tutumumuz önemli bir yer tutuyor. Toplantılarımız saatlerce sürüyor, her ilin temsilcilerinden oluşan toplantılar yapıyor ve birbirimizi ikna etmeye çalışıyorduk. İkna olamadığımız yerlerde de sendikamıza güveniyor ve harekete geçiyorduk.

Bu zamana kadar yaptığımız birçok şeyi yolda öğrendik. **Dik yamaçlar da tırmandık, menderesler çizmekten de gocunmadık. Yürüyecek çok yolumuz, kazanacak çok zaferimiz var biliyoruz.** Taban Maaş hakkımızı almadan durmayacağız, biliyoruz. Bu bizim için sadece bir maaş sorunu değil, meslek itibarımız ve sendikamızı güçlendirecek bir kazanım olacak. Nasıl olacak bilmiyoruz. Bildiğimiz tek şey ne olursa olsun Taban Maaş Hakkımızı geri alacağımız...

Özel sektör eğitim emekçisi

YAŞAMAK ve YAŞATMAK! Öğretmenlik mesleği- meslek onuru

Temel bir hak olan eğitim, birçok alanda uygulandığı gibi özelleştirmelerle kamusal alandan çıkartılıp bilimsel ve tarihsel özü yadsınarak politik bir araç haline getirilmiştir. Bilimselliğin yadsınarak öznel politikleştirme sürecinin, eğitim emekçileri açısından birçok sonucu ve çıkarımı olmuştur. Güvencesizliğin ilk sırada yer aldığı bu sonuçları; ekonomik sosyal haklardan yoksun bırakılmak, meslek itibarının yok sayılması, yüksek baskı altında çalışmak, ücreti ödenmeyen fazla mesailer, iş ortamları olan okullarda, kurslarda, rehabilitasyon merkezlerinde neredeyse her gün öğrenci, müdür, veli tarafından sözlü/fiziksel şiddete maruz kalmak gibi değişken ve sürekli bazı sonuçlarla detaylandırmak mümkündür.

Özel sektörde öğretmen olmak

Kamuda istihdam sağlanmayan ve ataması yapılmayan öğretmenler özel eğitim kurumlarında çalışmaya mahkum edilmekte ve meslek onurları her geçen gün yok edilmektedir.

Bu kurumlarda çalışan öğretmenler, asgari ücret düzeyinde maaşlarla yaşamlarını sürdürmek zorunda bırakılırken aynı zamanda çalışma dönemleri boyunca her türlü baskıyla baş etmektedirler. Baskılar, iş görüşmelerinde -özellikle kadın öğretmenlere- "Evli misiniz?", "Çocuk yapmayı düşünüyor musunuz?" gibi sorularla başlamakta, **aynı iş yaptıkları erkek meslektaşlarından düşük maaşlar teklif edilerek, 'eşit işe eşit ücret' talebinin yok sayılması ile devam etmektedir.** Örneğin çoğu kurumun iletişim yöntemi olarak seçtiği whatsapp gruplarında öğretmenlerden ders esnasında ve/veya ders arasında gelen her mesaja hızlı onay ve cevapları beklenmekte, bu sebeple öğretmenler ders esnasında telefonla ilgilenmek zorunda bırakılmakta; sonrasında ise dersini aksattığı veya mesajları cevapsız bıraktığı gerekçe gösterilerek idari uyarılar verilmektedir. **Kurumlarda güvenlik sadece nöbetçi öğretmen aracılığıyla sağlandığından yaşanan her türlü olumsuzluk doğrudan öğretmenlere yansıtılmakta,** bu mantıkla öğretmenlerin teneffüslerde temel ihtiyaçlarını karşılamaları engellenmektedir. Adını sıklıkla duyduğumuz köklü ve tarihsel(!) kurumlar, meslek kanunlarını ve iş etiğini çiğneyerek öğretmenlerini reklam yüzü yaparak müşteri(!) çekme vizyonu ile hareket ederken, öğretmenlerinden dinlenme hakkını dahi almayı bir misyon olarak görmektedirler. **İnanması güç çelişkilerle dolu özel eğitim kurumlarının iç dinamiğinde öğretmenler sadece müdürleriyle değil, öğrencileriyle ve onların velileriyle de sorunlar yaşamaktadır.**

Müfredatın sık sık değiştiği ülkemizde sınav sistemi de buna bağlı değişmekte ve öğrenciler bilgi ölçmekten uzak olan bu sistemde, hiç bitmeyen ve kuralları sürekli değişen bir yarışın içine dahil edilmektedirler.

Yeni bir zümre: Özel okul velileri

Yürürlükte ve işleyişte olan eğitim politikaları nedeniyle devlet okullarına yeterli bütçe ayrılmaması ve öğretmenlikte yaş sınırı gibi belirleyici sınırlamaların olmamasından dolayı

Öğretmenler verecek!

emekliye ayrılmayan öğretmenler, nitelikli öğretmen ataması yapılmaması, kalabalık sınıflar ve yetersiz bina koşulları gibi sonuçlar doğurmakta; bu sonuçlar ise **maddi durumu iyi olan ve iyi olmayan veliler arasında, mevcut sistemin doğal bir sonucu olarak bir statü yarışı ve özel eğitim sisteminin ticari kaygıları nedeniyle yeni bir zümre doğurmaktadır: Özel Okul Velileri.**

Özel Okul Velileri, yüzbinlerce lira vererek çocuklarının kayıtlarını yaptırdıkları özel okullardan; az kişilik sınıflarda eğitim alma, son derece donanımlı spor salonlarına, yüzme, bale, piyano kurslarına, yurtdışı okul gezilerine ulaşma gibi her geçen gün seçenek sayısı artan ve sınıfsal farklılığın sonuçlarını içeren birçok yeni imkan talep etmekte ve **mesleğin bilimsel misyonunun ve temel hakların aksine ‘iyi bir eğitim’ satın almakta ve “daha iyisi”ni satın almayı istemektedirler.** Satın alınan bu ‘iyi eğitim’ paketi, eğitim içeriğine dair sözde imkanların yanında, **müşteri konumundaki veliye ne yazık ki ‘öğretmene rahatlıkla ulaşabilme’ imkanı da sunmaktadır.** Veli öğretmenin kişisel telefon numarasına sahip olduğundan, istediği her saatte rahatlıkla öğretmeni arayabilmekte, ulaşamadığında yönetime şikayet etme hakkını kendinde görebilmektedir.

Eğitimde şiddet

Öğretmenlik mesleği, tarihsel ve bilimsel özü ve misyonu itibarıyla, toplumda diğer meslek gruplarından çok farklı bir kategoride ve ‘kutsal’ bir alandır. Ahlaki yozlaşmanın ve toplumsal çürümenin günümüzde gençleri etkileyişini en iyi öğretmenler ve eğitim emekçileri gözlemlerken, aynı zamanda birer **kimlik arayışında olan bu gençlerin sözlü tacizlerine, mobinglerine ve şiddetine de maruz kalmaktadırlar.** Geçtiğimiz günlerde öğrencisi tarafından başından vurularak yaşamını kaybeden İbrahim Oktugan öğretmenimiz bu şiddetin vardığı sonuçların en acı örneğidir.

Bizler, kutsallaşmak veya toplumdan soyutlanarak farklılaşmak istemiyoruz. İş yerlerimiz olan okullarda, sınıflarda, kurs merkezlerinde güvende hissetmeyi, güvende olmayı, ‘eşit işe eşit ücret’ mantığının cinsiyetçi tutumlarla yok sayılmamasını, emeklerimizin

karşılığını almayı, eğitime ticari ve/veya politik nesne olarak bakan mevcut zihniyetlere karşı özlük ve sosyal/kültürel haklarımıza sahip olmayı, sahip çıkmayı, mesleğimizin konumlanışı ve özü gereği bu mücadele sürecinin toplumsal ve tarihsel açıdan bir misyon

olarak önümüzde durduğunu anlamayı, anlatmayı ve öğrenmeyi-öğretmeyi görev edinen mesleğimizi yaşamayı ve yaşatmayı istiyoruz.

Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin’in bir televizyon programında *“Bu kurumlarda çalışan öğretmenler herhangi bir sınava girip başarılı olmuş değillerdir. Benim öğretmenimin girdiği KPSS’de başarılı olmadıkları için oralarda öğretmenlik yapıyorlar”* diye ötekileştirdiği biz Özel Sektör Öğretmenleri; tüm itibarsızlaştırmalara, mevcut iktidar politikalarının ve sistemsiz açmazların ötekileştirmelerine karşı gücümüzü birbirimizden alarak **tarihsel ve bilimsel misyonumuzun, toplumsal konumumuzun, geleceği belirleyecek olan meslek onurumuzun haklı gerekçeleri ve gücü ile elimizden çalınan tüm mesleki ve insani haklarımız için mücadele etmeye devam ediyoruz, edeceğiz!**

Özel sektör eğitim emekçisi

Bir öğretmen katledildi

İstanbul’un Eyüp ilçesinde bulunan Özel Final Akademi Anadolu Lisesi’nin müdürü İbrahim Oktugan; daha önce tartıştığı ve okuldan uzaklaştırılan bir öğrenci tarafından silahlı saldırı sonucu öldürüldü.

İbrahim Oktugan 74 yaşındaydı, yıllarca kamuda çalışıp emekli olmuştu. Devletin halka, işçilere, emekçilere, emeklilere dayattığı sömürü düzeni yüzünden özel okulda çalışmaya devam ediyordu.

Bir eğitim emekçisinin silahlı saldırı sonucu öldürülmesi, devletin ve sermayenin yarattığı güvencesizliği, asgari ücret düzenini, sömürüyü gözler önüne serdi. **Emekli olduktan sonra geçinemediği için çalışmaya devam etmek zorunda kalan bir öğretmen, özel okul patronlarının kar hırsının sonucunda öldürüldü. Devlet ve sermaye bu cinayetin ortak failleridir.**

12 Eylül sonrasında başlayan özelleştirme ve piyasalaştırma saldırısının ilk hedefi olan eğitim alanı, AKP döneminde tam bir enkaza çevrildi. Hükümet, eğitimdeki sorunlara çözüm üretmek yerine, olumsuzlukların sorumlusu olarak öğretmenleri gösteriyor, CİMER uygulamasıyla öğretmenler üzerinde sürekli sopa sallanıyor, öğrenci ve velinin yaşadığı sorunların karşısında tek muhatap olarak öğretmenler konuyor, “öğretmenler çalışmıyor” algısı yaratılıyor, liyakatsiz mülki amirler eleştiri ve önerileri dikkate almıyor. Bu koşullarda öğretmenlik mesleği itibarsızlaştırılıyor ve somut hedefe dönüştürülüyor.

Onu vuran kişinin, 17 yaşında Iraklı bir mülteci olması, sorunun bir başka yönüdür. **AKP yönetiminin özellikle son on yılda uyguladığı göçmen-sığınmacı politikası, giderek büyüyen bir güvenlik sorunu halini almıştır.** Bir taraftan parayla vatandaşlık satılarak ülke içindeki gerici-şeriatçı Arap nüfusu artırılmakta; diğer taraftan Afganistan, Suriye, Irak gibi savaş bölgelerinden cihatçı çeteler kontrolsüz ve pervasız biçimde ülkeye sokulmaktadır. İstanbul’un sahilinde ya da Bolu’nun dağ kamplarında askeri eğitim görüntüleri giderek artmaktadır. Oktugan öğretmenin ölümünde, AKP yönetiminin ABD’nin çıkarları doğrultusunda Ortadoğu savaşının içine dalmasının, dinci-gerici çetelere kol-kanat germesinin de önemli bir payı vardır.

İşlenen cinayetin ardından eğitim sendikalarından tepkiler gecikmedi. **Eğitim-Sen, Eğitim-İş, Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası, Eğitim Bir-Sen ve Türk Eğitim-Sen’in çağrısıyla bir araya gelen eğitim emekçileri Oktugan’ın katledildiği okulun önünde basın açıklaması yaptılar.** Eylemde *“Artık Yeter! Öğretmenlere Yönelik Şiddete ve Öğretmenlerin*

Katledilmesine Hayır” yazılı ortak pankart açıldı. Öğretmenlere dayatılan korku ve güvencesizlik, şiddet, yanlış eğitim politikaları, özel okul patronlarının kar hırsı teşhir edildi.

Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin; kamudaki 4 büyük eğitim sendikası ile bir toplantı gerçekleştirdi. Yapılan toplantının ardından yandaş sendikalar Eğitim Bir-Sen ve Türk Eğitim-Sen başkanları ile kameralar karşısına geçen Yusuf Tekin; *“öğretmenleri kimseye ezdirmeyeceği, bugüne kadar gerekli tedbirleri aldıkları ve almaya devam edecekleri, bütün eğitim camiasının bir aile olduğu”* gibi beylik ve eğitim emekçileri nezdinde bir anlamı olmayan laflarını sıraladı. **Eğitim-Sen ve Eğitim-İş ise, bakanın tek derdinin toplum nezdinde kendisi için bir meşruiyet yaratmak olması, eğitimin tarikatlara peşkeş çekilmesi, yeni eğitim müfredatının gerici ve dayatmacı olması gibi sebeplerle basın açıklamasına katılmadılar.**

Öğretmenler iş bıraktı, eylem yaptı

Eğitim-Sen, Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası, Eğitim-İş, Türk Eğitim-Sen, Hürriyetçi Eğitim-Sen, Anadolu Eğitim-Sen, Eğitim Gücü Sen, TÖB-Sen, “Eğitimde şiddete hayır” talebiyle 10 Mayıs günü tüm illerde ortak eylemler örgütledi. Eğitim emekçileri, iş bırakarak il milli eğitim müdürlüklerine ya da kent merkezlerine yürüdü.

Özel sektör için özel okul patronlarının, iş bırakma eylemine katılacak öğretmenlere yönelik baskılarına karşı da çağrılar yapıldı.

İstanbul’da Beyazıt Meydanı’nda binlerce öğretmen biraraya geldi; tramvay yolu üzerinden İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü’ne yürüdü.

MEB önünde yapılan açıklamalarda, eğitim alanındaki sorunlar ve eğitim emekçilerinin yaşadıkları hak gaspları anlatıldı. İbrahim Oktugan’ın ölümünün ardından Milli Eğitim Bakanı’nın, eğitim sendikaları ile yaptığı görüşmedeki tutumu da protesto edildi.

Eğitim emekçileri yaptıkları konuşmalarda, okullardaki şiddetin arkasındaki nedenlerin ortaya çıkarılması, eğitimcilerin can güvenliğinin sağlanması ve cezasızlık politikasının son bulması talebiyle eylemlerini bitirdiler.

Eylemlerin çoğu, binlerce öğretmenin katılımıyla gerçekleştirildi. Bu, çok uzun bir aradan sonra, eğitim emekçilerinin ilk sokağa çıkışıydı. Eylemlerin ortak örgütlenmesi ve kitlesel bir şekilde gerçekleşmesi, eğitim alanında devleşen sorunların ve öğretmenlerin patlayan tepkisinin ifadesi oldu.

Asgari ücrete “zam vermeyeceğiz” diyorlar İSTİYORUZ ALACAĞIZ!

Asgari ücrete zam tarihi Temmuz olmasına rağmen, şimdiden konuşulmaya başlandı.

Elbette bunun nedenleri var.

Birincisi, genel olarak ücretlerin alım gücünün çok düşük olması; yükselen enflasyon karşısında her geçen gün erimesi.

İkincisi, Çalışma Bakanı'nın asgari ücrete Temmuz ayında zam yapmayacaklarını açıklaması.

Üçüncüsü işçileri temsilen asgari ücret belirleme toplantılarına katılan Türk-İş'in asgari ücrete zam yapmaya gerek yok demesi...

“Asgari ücrete zam yok” diyenler...

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhani, 22 Nisan günü Türk-İş'i ziyareti sonrasında yaptığı açıklamada asgari ücrette Temmuz ayında ikinci bir zammın söz konusu olmadığını söyledi. Bunu 15 Mayıs günü parlamentoda yaptığı konuşmada da tekrarladı.

Çalışma Bakanı'ndan sonra, sözde bağımsız olması gereken Merkez Bankası da asgari ücrete zam yapılmaması gerektiğini belirtti. **Devletin olanaklarını tepe tepe kullananlar, bir değil-üç beş yerden dolgun maaşlar alanlar, işçiye gelince “kaynak yok” diyorlar!**

Bunların dışında sözde işçileri temsil eden sendikalar da aynı koroya eşlik ediyor.

Örneğin Türk-İş Genel Başkanı Ergun Atalay, kendisini ziyarete gelen Çalışma Bakanı'nın açıklamalarına destek çıkan demeçler verdi. *“Enflasyonu durdurmadan, tabiri caizse küpün altını kapatmadan küpün üzerine istediğiniz kadar suyu doldurun, kısıcası parayı verin paranın bir hükmü kalmıyor.”*

Türk-İş de tıpkı hükümet sözcüleri gibi, “önce enflasyon dursun” diyerek ve sanki asgari ücrete zam yapılması, enflasyonu arttırıyormuş gibi yapılan demagojilere ortak olarak, esasında kimin çıkarını savunduğunu bir kez daha ortaya koydu.

Oysa **2023'te asgari ücrette yılda iki kez zam yapılmıştı. 2024 asgari ücreti belirlenirken yılda iki kez yani Temmuz ayında ara zam yapılacağı üzerine anlaşma sağlanmıştı.** Üstelik 2024 Ocak ayı asgari ücret belirlenirken, Ergun Atalay asgari ücretin yeterli olmadığını, muhalefet şehri koyduklarını, Temmuz ayında zam yapılması gerektiğini söylemişti. Şimdi ise tek seferlik zamma evet diyor! Hem de patronların, hükümet sözcülerinin argümanlarını tekrarlayarak...

“Açlık sınırı”nın altında yaşamak

Asgari ücret, Ocak 2024 itibarıyla 17.002 TL olarak belirlenmişti. **Türk-İş'in Mayıs 2024 verilerine göre açıkladığı açlık sınırı 19 bin TL. Yoksulluk sınırı ise 60 bin liraya dayandı.**

Keza kimse tarafından güvenilmeyen,

Bize reva görülen “açlık sınırı”nın altında bir yaşamı kabul etmiyoruz! Bu artık bir yaşam mücadelesidir! Sadece patronlara ve hükümete karşı değil, işbirlikçi sendikalara karşı da mücadeleyi yükseltmeliyiz! 1 Mayıs'tan aldığımız güçle, “vermezlerse de alacağız” kararlılığıyla sınıf savaşımını yükseltelim!

inandırıcılığı kalmayan **TÜİK bile, Nisan ayında yıllık enflasyonun yüzde 70 olduğunu açıkladı.**

Gerçeğin çok altında gösterilen bu rakamlar dahi, asgari ücretin enflasyon karşısında nasıl eridiğini ortaya koyuyor. Yani asgari ücret, daha yıl ortasına gelmeden açlık sınırı altına düştü! Önümüzdeki aylarda enflasyonun daha da yükseleceğini Maliye Bakanı Şimşek bile kabul ediyor. Bu durumda asgari ücretin açlık sınırının ne kadar altına düşeceğini tahmin etmek zor değil...

Asgari ücretin “ortalama ücret” haline geldiği, çalışanların yarısından fazlasının asgari ücret civarında ücret aldığı göz önüne alınırsa, “ara zam” yapılmaması, bütün çalışanları etkileyecek. Sendikali-sendikası, kamu emekçisi, hatta emekliler dahil toplumun ezici çoğunluğu bu durumun sonuçlarını yaşayacak. Temmuz ayında “ara zam” yapılmaması demek, tüm bu kesimleri açlığın da ötesinde “ölüm sınırı”nda yaşatmak anlamına geliyor.

Şimdi Temmuz ayında açıklanacak 6 aylık enflasyon oranında kamu emekçisine ve emeklilere zam verileceği söyleniyor. *“Açıklanacak enflasyona göre”* deniyor, *“gerçek enflasyon kadar”* bile değil... Diğer yandan **enflasyon oranı emeklilerin kök aylıklarına uygulanmadığı için, emeklilerin bir bölümü resmi enflasyon zammı kadar bile zam alamayacak.** Kamu emeklileri ise, yürürlükteki “toplu görüşme” gereği enflasyonun yaklaşık yüzde 5 altında zam alacaklar.

Her şey emperyalist ve işbirlikçi tekellerin çıkarları doğrultusunda düzenleniyor. Burjuvazi AKP-MHP yönetiminin önüne “Orta Vadeli Program” (OVP) koydu, onu uygulamasını istiyor. Krizin yükünü işçi ve emekçilere yükleyerek patronların karını

azamileştirmenin programıdır “OVP”.

Asgari ücrete zam yapılmaması “OVP” saldırısının küçük kısmıdır. Ücretlerde düşüş, esnek çalışma ve taşeronlaştırmanın yaygınlaştırılması, uzun saatler çalıştırma, hakkını arayanın tutuklanması vb. bu saldırının içindedir. Açıkladıkları

ları “Kamuda Tasarruf Tedbirleri Paketi” kamuda tasarruf değil, az buçuk kalan kamu hizmetini de gaspetme, burjuvaziye peşkeş çekme paketidir. “Tasarruf” diye yaptıkları, kamu emekçilerinin servislerini kaldırmak, zaten çok az kalan lojmanları kapatmak, okullarda öğretmen odasındaki çay makinesini kaldırmak oldu.

Burjuvazi tarihler boyu işçi sınıfına ve emekçilere bütün saldırılarını “demokrasi”, “istihdam”, “reform” vb adları altında yapmıştır. Şimdi de saldırının adı “kamuda tasarruf” oldu. Mehmet Şimşek'in *“tasarruf paketinin ikincisinin de olduğunu”* söylemesi, saldırıların büyüerek geleceğinin habercisidir.

Örgütlü birleşik mücadeleyi yükseltelim!

Her asgari ücret belirleme veya zam döneminde “asgari değil, insanca yaşam” sloganı yükseliyor. Temmuz ayında asgari ücrete zam yapılmaması ve ardından gelecek yeni saldırılar, “asgari yaşam”ın altında, yani “açlık sınırı”nın bile altında bir yaşamın dayatılması demektir. Bu dayatma kabul edilemez!

İşçi sınıfının burjuvaziyle ilk karşı karşıya geldiği ve en çok mücadele ettiği alan, ücretlerdir. **Ücret mücadelesi ekonomik bir haktır, fakat politik yanları da içinde taşır.** Bugün ise asgari ücret, “ortalama ücret” olduğundan genel bir talep halini almıştır. Asgari ücrete zam yapılmaması, yukarıda belirttiğimiz gibi bütün çalışanları ilgilendiriyor. Dolayısıyla birleşik mücadelenin zeminini daha elverişli kılıyor.

İkincisi, asgari ücret saldırısı, “OVP”nin bir parçasıdır. Bu koşullarda “asgari ücrete zam” talebi, politiktir aynı zamanda. Bu zammı almak, gelecek saldırıların önünü bir süreliğine de olsa durdurmak demektir. Ufkumuzu sadece ücretle sınırlamayıp bir bütün olarak sömürü sistemini hedefleyen bir mücadele hattı ördüğümüzde, saldırıların tümünü püskürtmek de mümkün olacaktır.

Burjuvazi ve sözcüleri *“ara zam vermiyoruz”* diyorlar. Biz ise *“istiyoruz, alacağız”* diyoruz! **Bize reva görülen “açlık sınırı”nın altında bir yaşamı kabul etmiyoruz! Bu artık bir yaşam mücadelesidir!** Sadece patronlara ve hükümete karşı değil, işbirlikçi sendikalara karşı da mücadeleyi yükseltmekle karşı karşıyayız.

1 Mayıs'tan aldığımız güçle, *“vermezlerse de alacağız”* kararlılığıyla sınıf savaşımını yükseltelim! Güçlerimizi birleştirelim ve bu ölüm-dirim kavgasından zaferle çıkalım!

Çay üretimi sorunlar yumağı

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın yaş çay alım fiyatını 19 TL olarak açıklaması, ekonomisinin ağırlığı çay olan Doğu Karadeniz kentlerinde büyük tepkilere neden oldu. Üretici öfkeli ve öfkesini eylemlerle ifade ediyor. Sadece üreticiler değil, bütün bölgenin ekonomisinde çay üretiminin önemli bir payı olduğu için, esnafından öğrencisine bölge halkı da bu öfkenin ve eylemin parçası haline geliyor.

Çay üretimi 1984 yılında yaklaşık 650 bin dekar alanda yapılırken, bugün 800 bin dekar alanda yapılıyor. Üretimin yüzde 65'i Rize'de, yüzde 35'i Artvin'de, ayrıca Trabzon ve Giresun'da da sınırlı üretim alanları var. Yaklaşık 210 bin üretici ve 1 milyon insanı doğrudan ilgilendiren bir sektör çay üretimi. Dolaylı etkisi ise, tüm Doğu Karadeniz nüfusuna yayılıyor. Mevsimlik işçisinden mobilyacısına kadar çok geniş bir kesim, çay üretimi ile bağlantılı biçimde yaşamını sürdürüyor.

Çay üretimi yaklaşık yüzde 21 büyümüş durumda. Ancak **üretim büyürken, üretici değil, özel sektör şirketleri büyüyor. 1984'te 100 ton günlük kapasiteyle çalışan bir şirket, bugün 3 bin ton günlük kapasiteye ulaşarak yüzde 3 bin büyümüş durumda.** Üretici ise giderek daha fazla yoksullaşıyor, geliri ve yaşam koşulları kötüleşiyor. Bunun da tek sebebi, devletin çay sektörüne dönük politikalarıdır.

Üreticinin koşulları kötüleşiyor

1984 yılına kadar çayda alım yapan tek kurum ÇAYKUR'du. 1984 yılında çıkartılan yasa ile, bu alan özel sektöre açıldı. 1985 yılında **ÇAYKUR, yaş çay üretiminin yüzde 95'ini doğrudan üreticiden satın alıyordu. Bugün bu oran yüzde 40'ı civarındadır.** ÇAYKUR'un almadığı çay, özel sektöre peşkeş çekilmektedir.

ÇAYKUR öncelikle belirlediği alım fiyatıyla çiftçinin zarar etmesine yol açar. Mesela bu yılki alım fiyatı, kilo başına 19 lira olarak açıklandı, oysa ziraat odalarının hesaplamalarına göre, sadece maliyet 21 liradır ve çiftçinin üretimi sürdürebilmesi için alması gereken asgari fiyat 25 liradır. Hatta 1978 yılından bu yana, çay fiyatına sadece resmi enflasyon üzerinden zam yapılmış olsa, bu yılki yaş çay alım fiyatının 30-35 lira aralığında olması gerekir.

Aslında **devletin verdiği fiyatı belirleyen de özel sektör temsilcileridir. Borsa başkanı ÇAYKUR'dan önce alım fiyatını açıklamış, Tarım Bakanı o fiyatı duyurmuştur.** Devletin 19 liradan alım yapması, özel sektörün çok daha pervasız fiyatlar açıklayacağını göstergesidir.

Üstelik devlet bir de "kota" uygulamaktadır. **Üretim ne düzeyde olursa olsun, ÇAYKUR sadece devletin belirlediği kotaya uygun miktarda alım yapar. Kalan ürün, özel sektörün yağmasına bırakılır.** Çay tarlada da depoda da beklemes. Hasat zamanı hızla hasat yapılmalı ve bekletilmeden hemen fabrikaya teslim edilmelidir. Burada ÇAYKUR'un bıraktığı boşluğu "spotçular" doldurur. Özel sektördeki şirketlerin aracısıdır bu kişiler. Kantarda ve

nakit ödeme ile alım yapan bu yağmacılar, açıklanan fiyatın altında fiyat verirler; ardından şirketlere satarlar. Şirketler bu sömürü-yağma zincirinin dışında görünmek için bu araçları kullanır.

Kota ve taban fiyatı politikaları, çaydaki devlet payını azaltmak için bilinçli yapılan uygulamalardır. Ancak bununla sınırlı değildir. **ÇAYKUR'un özelleştirilmesi ve çay üretiminin tamamen özel sektöre bırakılması, devletin temel hedefidir.** 1990'ların başlarından itibaren, telefonda, et balık kurumunda, sütte, tekelerde yaşanan özelleştirme furçasındaki hedeflerden biri de çaydır. Ancak çeşitli sebeplerle bu konuda fazla yol alamadılar. **2017 yılında, Varlık Fonu'na devredilen ÇAYKUR'un mali tablosu hızla bozuldu. Öncesinde her sene zarar açıklayan kurum, 2017'den itibaren zarar açıklamaya başladı.** Dünyada kişi başına en çok çay tüketen ülke olan Türkiye'de, üstelik sektörün etkili kurumu olan ÇAYKUR'un sürekli zarar etmeye başlaması, normal bir durum değildi. Bu, tıpkı özelleştirilen diğer KİT'lerde (Kamu İktisadi Teşekkülü) olduğu gibi, önce yanlış ve gereksiz harcamalar yapılması, depolardaki çayın küflenmeye bırakılması gibi yöntemlerle içinin boşaltıldığını, sonra "zarar ediyor" diye kötülenerek özelleştirilip patronlara peşkeş çekileceğini gösteriyordu.

Üreticiye zarar veren bir başka unsur, Türkiye'nin ithalat politikasıdır. Türkiye'deki çay ekim alanlarına kış aylarında kar yağdığı için korunaklı kalır ve zirai ilaçlamaya ihtiyaç kalmaz. Bu da Türkiye'de üretilen çayın kalitesini artıran, dünyadaki genel standartların üstüne çıkmasını sağlayan bir unsurdur.

Ancak **Türkiye'de devlet, böylesine doğal olanaklara sahip olmasına rağmen, üreticiyi değil, çay ithalatını teşvik ediyor.** Aslında emperyalist tekeller, Türkiye'nin üretici ülke konumunu tamamen kaybetmesini, çay ihtiyacını ithalatla karşılamasını istiyorlar. **Türkiye kişi başına yıllık 3 kg çay tüketimi ile, dünyada 1. sıradadır. Salt bu rakam, emperyalist çay tekellerinin Türkiye'ye nasıl bir iştahla baktığını göstermeye yeter.**

Ama bütün sorunlarına rağmen ÇAYKUR'un varlığı, emperyalist tekeller için hala büyük bir engeldir. Çünkü ÇAYKUR dünyaya çay satmıyor olsa bile, 2 milyar dolarlık bir iç pazarı vardır. Tarım ve Orman Bakanlığı verilerine göre, Türkiye 2019 yılında çay ithalatında dünyada 25'inci, çay ihracatında ise 31'inci sırada yer almıştır. Çay üretimi Türkiye'den

çok daha az olan Azerbaycan bile, 2019 yılında Türkiye'ye 300 ton çay satmıştır. İran gibi, doğa koşulları nedeniyle çay üretiminde zirai ilaçlama yapan bir ülkeden Türkiye'ye 2011 yılında resmi olarak 600 ton çay ithal edilmiş; ayrıca kaçak yollardan 50 bin ton civarında çay girişi olmuştur.

Çaydaki yıkımı durdurun

AKP yönetimi, kota ve kontenjan uygulamalarıyla, alım fiyatını özel sektörün istediği düzeyde düşük tutmasıyla çay üreticisini büyük bir yıkıma mahkum etmektedir. Keza tarımsal destekleri her yıl azaltarak, üretim maliyetini büyütmede, üreticinin üzerindeki yükü artırmaktadır. **ÇAYKUR'da yılda sadece 6 ay istihdam edilen mevsimlik işçilerden nakliyecisine kadar, bu alanda çalışan her kesim büyük sorunlarla karşı karşıyadır.**

Son yıllarda devletin açıkladığı alım fiyatları öylesine düşük kalıyor ki, çay üreticileri çeşitli eylemlerle tepkilerini ortaya koyuyorlar. Bu yıl da üreticiler mitingler ve protestolar düzenlediler. Bu tablo, üreticinin öfkesinin giderek arttığını gösteriyor. **En büyük sorun ise, üreticiden işçiye kadar her kesimin örgütsüz olması.** Bu örgütsüzlük, öfkenin sonuç alıcı eylemlere dönüşmesini engelliyor.

Fındıklı'da çay eylemi

Rize-Fındıklı'da çay üreticileri, yaş çay taban fiyatının 14 TL olarak açıklanmasına karşı, 23 Mayıs Perşembe günü bir miting düzenlediler. Fındıklı Ziraat Odası öncülüğünde düzenlenen mitingte toplanma noktası Tahiroğlu Köprüsü oldu. Yaklaşık 2 km.lik bir yürüyüşün ardından, miting Fındıklı Meydanı'nda yapıldı. Fındıklı Esnaf Odası'nın çağrısıyla da esnaf kepenk kapatarak çay üreticilerine destek verdi.

Fındıklı Ziraat Odası Başkanı Mehmet Ali Özsoy, ince eleyip sık dokuyarak yaptıkları maliyet hesaplarına göre kilo maliyetinin 17.5 TL'nin aşağı düşmediğini; ancak bunun çok altında 14 TL'ye ürünü fabrikaya vermek zorunda bırakıldıklarını, çay üreticisinin emeğinin karşılığını alabilmesi için taban fiyatın 25 TL üzeri olması gerektiğini söyledi.

Çay üreticileri; yaş çay alım taban fiyatlarının maliyetler gözetilerek belirlenmesini, çayda kota ve kontenjanın kaldırılmasını, destekleme priminin bir yıl vadeli değil hemen verilmesini, çay politikası ve fiyat belirlenirken çay üreticilerinin de sürece katılmasını istiyorlar...

Fındıklı Esnaf Odası adına yapılan konuşmada da esnaf kredilerinin faizlerinde yapılan artışa vurgu yapıldı.

Yaklaşık 1200 kişinin katıldığı miting, Hopa, Kemalpaşa, Şavşat, Ardeşen, Pazar gibi çevre ilçelerden destek için gelenlerin katılımıyla oldukça renkli ve coşkulu geçti. CHP'nin mitinge çok sayıda milletvekiliyle katılması dikkat çekti. Ayrıca Fındıklı Belediye Başkanı Ercüment Şahin Cervatoğlu, yanısıra Hopa ve Kemalpaşa Belediye Başkanları da mitinge katılarak destek verdi.

Fındıklı PDD

11. yılında Haziran Ayaklanması’ndan öğrenmek

Gezi Direnişi ile başlayıp Haziran Ayaklanması’na dönüşen büyük halk hareketinin 11. yılındayız. 31 Mayıs 2013 tarihinde başlayıp 16 Haziran’a kadar süren Haziran Ayaklanması, Türkiye’nin en büyük halk ayaklanması olarak tarihe mal oldu.

AKP Hükümeti 2012 yılında Gezi Parkı’nı yıkarak, “tarihi Topçu Kışlası”nı yeniden inşa etme” adı altında AVM yapma kararı almıştı. 2012’nin son aylarında bu projeye karşı Taksim Dayanışması’nın eylemleri başladı.

Aynı dönemde Taksim Meydanı’nın kenarına kocaman bir çukur kazılmış ve bu çukur bahane edilerek 1 Mayıs’ın Taksim’de kutlanamayacağı aylar öncesinden ilan edilmişti. Devrimci 1 Mayıs Platformu da 2012’nin son aylarından itibaren, 1 Mayıs’ın Taksim’de kutlanması için eylemlere başladı. **1 Mayıs 2013 günü, onbinlerce kişi sabahın erken saatlerinden gün bitinceye kadar, Şişli çevresinde polisle çatıştı.** Gaz bombalarına, tomalara rağmen, polis bu kitleyi dağıtamadı. Bu direniş, Gezi Direnişi’ni tetikleyen en önemli unsur oldu.

27 Mayıs 2013’te Gezi Parkı’ndaki ağaçların kesilmesi üzerine Taksim Dayanışması

Park’ta “nöbet eylemi”ne başladı. 30 Mayıs’ta polis ve zabıta ekiplerinin eylemcilere saldırması, çadırlarını yakmasıyla birlikte Park’a gelen kitle arttı ve direniş bir üst aşamaya sıçradı. **31 Mayıs’ta polisin yeniden saldırması, Gezi Direnişi’ni ayaklanmaya dönüştürdü.** Başta İstanbul olmak üzere tüm ülkeye yayılan Haziran Ayaklanması böyle başladı.

Esasında **AKP hükümetinin dayatmalarına, artan polis terörüne, vahşi kapitalizmin yarattığı sonuçlara karşı biriken tepkinin patlamasıydı bu.** Ve yaklaşık 20 gün boyunca, polisin azgınca saldırılarına büyük bir cüretle meydan okunmuş, korku duvarları yıkılmıştı. Ölümün gözlerde küçüldüğü, acının mizahla hafifletildiği, unutulmuş değerlerin, paylaşım ve fedakarlığın

her ana sindiği günler yaşandı.

Sadece ülkemizde değil, dünyadaki direnişlere de esin kaynağı oldu Haziran Ayaklanması. Türkiye’li işçi ve emekçiler, Ortadoğu halklarının direnişinden, Amerika’dan Avrupa’ya yayılan eylemlerden etkilendiği gibi, onları da etkileyen bir direniş sergiledi. **Başta Brezilya olmak üzere Latin halkları, Avrupa’daki işçi ve emekçiler, kendi direnişlerinde Haziran Ayaklanması’nı selamladılar,** ona göndermelerde bulundular ve ondan aldıkları moral gücünü direnişlerine taşıdılar.

Ayaklanma sırasında 8 kişi katledildi, yüzlercesi yaralandı; bir o kadar gözaltı-tutuklama yaşandı. Bütün bunlara rağmen, direnişin moral üstünlüğü kırılmadı. Berkin Elvan başta olmak üzere direnişte katledilenlerin cenazeleri ve duşmaları ayrıca direniş alanına dönüştü.

Haziran Ayaklanması, kitlelerin devasa gücünü somut olarak gösterdi. Yılgınlığa, karamsarlığa, güvensizliğe büyük bir darbe indirdi; bir “milat” oldu.

Erdoğan’ın da, egemenlerin de bitmeyen “Gezi korkusu” bundandır. Tekrar tekrar Gezi davaları açmaları, beraat edenleri bile yeniden tutuklamaları, onlarca yıl cezalar vermeleri, yaşadıkları bu korkudur. Gezi, onların kabusu oldu.

Emekten yana olan kesimlerde ise, “Gezi ruhu”nu yeniden yaşama ve yaşatma arzusu hiç bitmedi.

Marks,

“Fransa’da sınıf savaşları” adlı eserinde; *“devrim,*

kuvvetli ve birleşik bir karşı-devrimi yaratarak ilerler” der ve şöyle devam eder: *“Yani devrim, düşmanı gitgide daha aşırı savunma tedbirlerine başvurmaya zorlar ve böylece daha güçlü saldırı vasıtaları bulur.”*

İlk köle isyanı Spartaküs’ten, ilk proleter devlet Paris Komünü’ne kadar **tüm ayaklanmalar karşısında egemenlerin yaptığı şey, daha fazla silahlanmak, daha fazla şiddet olmuştur.** Lenin’in “Moskova ayaklanmasının dersleri”nde söylediği gibi; *“gericilik, barikatlara, kalabalığa ve binalara kurşun yağdırmaktan öteye gidemez. Ama devrim, Moskova çarpışma birimlerinden çok daha ileriye gidebilir.”*

Tüm egemenlerin yaptıkları gibi Türkiye’de de direnişe daha fazla polis, gaz bombası, daha çok tutuklama ve ölümle karşılık verdiler. Kitlelerin

Haziran’dan daha fazlasını yapabileceğini henüz görmediler, ama her gün onun korkusuyla yaşıyorlar.

Haziran Ayaklanması’ndan sonra, bir yandan polis şiddeti artarken, bir yandan da sandığı göstererek kitleleri sokaktan vazgeçirmeye uğraştılar. **Başta CHP olmak üzere muhalif partiler, AKP’nin halk ayaklanmasıyla değil, seçimle gitmesi gerektiğini savunup kitleleri oyaladı.** AKP’nin bir dizi seçim hilesiyle kazandığını bildikleri halde, her defasında kitleyi sandığa çağırıyorlar, sokaktan uzak tutmak için ellerinden geleni yaptılar. Çünkü kitle hareketinden, AKP’den korktuklarından daha fazla korkuyorlardı. Sonuçta AKP miadını doldurunca illa ki gidecekti; ama kitle hareketi bir sel gibi önüne geleni yıkıp geçtiğinde, kendileri de altında kalabilirdi.

Bu korku ile AKP’nin her tür seçim hilesine göz yumdular. Kitlelerde *“AKP gitsin de nasıl giderse gitsin”* duygusu o kadar güçlüydü ki, Haziran Ayaklanması’ndan on ay sonra yapılan yerel seçimlerde ve ardından 7 Haziran 2015 seçimlerinde o güne dek sandığa gitmemiş olanlar bile oy kullandılar. Ve tabii ki, AKP seçimlerle gitmedi...

Haziran’ın somut hedefi, AKP hükümetinin istifasıydı. Fakat talepleri bununla sınırlı değildi. Daha da önemlisi, hükümet değişikliği yaşanan sorunları çözmeyecekti. Ama kitlelerin bunu kendi deneyimleriyle öğrenmesi gerekiyordu. Ayaklanma döneminde de belirttiğimiz gibi, kitlelerin “hükümet istifa” talebini sahiplenmek ve bunun gerçekleşmesi için mücadele etmek, doğru bir yaklaşımdı. Kitlelerin böyle bir ayaklanma ile hükümeti devirmesi, kendi gücüne güvenini arttıracak ve moral üstünlük yaratacaktı.

Her dönem faşizmin can simidi olmuş reformistler bir kez daha rollerini oynadılar. Oysa AKP, büyük bir güç ve prestij kaybına uğramıştı. Yolsuzluk dosyalarının ortaya saçılması da, Haziran’ın AKP’ye vurduğu ölümcül darbe üzerinden gerçekleşti. Ama muhalefet her defasında AKP’nin ekmeğine yağ sürdü ve AKP’nin 22 yıldır işbaşında kalmasında “suç ortaklığı” yaptı.

Burjuvazi için demokrasi, “sandık demokrasisi”nden ibarettir. **Direniş, gerçek demokrasinin nasıl işlemesi gerektiğini açık bir şekilde ortaya koydu. Kitleler, “Gezi Komünü” başta olmak üzere ayaklanma süresinde her şeyi paylaştılar, birlikte ürettiler, birlikte kararlar aldılar ve uyguladılar.** Birleşik örgütlenmeyi, birleşik mücadeleyi başardıklarında ve sadece hükümetleri değil, bir bütün olarak sistemi hedefe çıktıklarında, gerçek kurtuluşu doğru da adımlar atacaktırdı...

Kuşkusuz **Haziran direnişinin çok önemli eksiklikleri de vardı. Bunlardan biri, işçi sınıfının sınıf olarak direnişte yerini alamaması ve öncü rolünü oynayamamış olmasıdır.**

O günlerde yapılan bir ankete göre, direnişe katılanların yüzde 52’si ücretli, yüzde 37’si öğrenci, yüzde 6’sı ise işsizdi. Elbette “ücretliler” içinde işçiler de vardı, keza “işsizler” kategorisi içinde yer alanların büyük çoğunluğu işçiydi. Fakat işçi sınıfı hem nicelik, hem nitelik olarak ne yazık ki, direnişe damgasını vuramadı. Bunda en önemli faktör, sınıfın çoğunluğunun sendikal anlamda bile örgütsüz oluşlarıydı. Varolan sendikaların ise büyük oranda işbirlikçi olmaları...

Haziran’dan sonraki yıllarda işçi sınıfı grev, direniş ve işgalleriyle öne çıktı. Burarlarda varolan sendikaları aşan bir direniş sergiledi; sendika ağalarını teşhir etti. Bunların içinde “metal fırtınası” en öne çıkan ve ülke çapına yayılan bir direniş oldu. Faşist Türk Metal sendikasının hükümranlığına büyük bir darbe indirdi. Fakat reformist sendikaların *“bağırına basarak boğma”* taktiğiyle baş edemedi. Marks’ın *“işçi sınıfı ya devrimcidir, ya hiç bir şey”* sözü, bir kez daha doğruluğunu kanıtladı.

İşçi sınıfı, kendi taban örgütlerini kurarak, devrimci işçileri sendika yönetimlerine getirerek, bu çemberi kıracaktır. Bunu başardığı zaman, Haziran direnişinde yaşanan eksikliği hem nicelik hem nitelik olarak giderecek ve yeni ayaklanmalara önderlik edebilecektir.

Sınıfın katılımı ve öncülüğü, bir ayaklanmanın başarıyla sonuçlanmasında olmazsa olmaz unsurlardan biridir. Mesela Haziran Ayaklanması öncesinde Mısır’da 40 yıllık diktatör Mübarek’e karşı başlayan halk isyanı, ancak işçi sınıfının katılımıyla, genel grevle hayatın durması sonucunda zafere ulaşmıştı. Dünya tarihinde buna benzer daha pek çok örnek vardır. Türkiye işçi sınıfı bunu başarabildiği oranda hem kendini hem de tüm emekçileri ve ezilen halkları kurtaracak yolu açacaktır.

Haziran’ı aşabilmek, onu anlayabilmekten,

doğru biçimde tahlil etmekten, yarattığı-kattığı değerler kadar, hata ve eksikliklerini de ortaya koyabilmekten geçiyor.

Direnişin en önemli eksikliği ve yenilmesinin ana nedeni, devrimci bir önderlik boşluğu ve örgütsüzlüğüydü. O halde daha fazla örgütleneceğiz! Örgütsüzlüğe dizilen methiyelere prim vermeyeceğiz! Burjuva liberallerin ve reformistlerin sürekli geriye çeken çağrılarına kulakları tıkayıp “göğü fethetmeye” çıkanların yanında saf tutacağız!

Rosa Lüksemburg’un devrimlerle ilgili anlamalı sözleri, Haziran gibi büyük direniş ve ayaklanmalar için de geçerlidir: *“Hiçbir devrimde ‘altın orta yol’ ayakta tutunamaz”* diyor Lüksemburg ve ekliyor: *“Devrimin doğa kanunu hızlı karar verilmesini gerektirir: Lokomotif ya tüm gücüyle tarihsel yükselişin en üst noktasına getirilecektir; ya da kendi ağırlığı ile başladığı noktaya geri kayacak ve zayıf güçlerle onu durdurmaya çalışınları uçuruma atacaktır.”*

Uçuruma yuvarlanmamanın tek yolu, direnişin en üst noktasına kadar çıkarmaktır. Bu da direnişin taleplerinin karşılanması demektir. Haziran’ın taleplerinden Gezi Parkı’na AVM yapılmaması başarılmıştır, fakat en önemli siyasal talebi olan hükümetin istifası mümkün olmamıştır.

O dönem sürmekte olan **“çözüm süreci”, Kürt hareketinin direnişe yaklaşımında belirleyici oldu. AKP hükümeti yıkılırsa “çözüm süreci”nin biteceğini düşünerek, “hükümet istifa” sloganına karşı çıktılar.** Ve bu kaygıyla Kürt halkının katılımını sınırladılar. Kürt illerinde küçük çaplı protesto eylemleri gerçekleşti. Öyle ki, ilk kez Diyarbakır’dan İstanbul’a polis ve TOMA sevkıyatı yapılabildi. Böylece ayaklanmanın Kürt ve Türk halkının birleşik mücadelesi ile büyümesi ve somut kazanımlar elde etme imkanı kaçırıldı.

Elbette direnişin tek başarı kriteri, somut kazanım elde etmek değildir. Direnişin kitlelere kattığı şeyler de önemlidir. Fakat bugünlere uzanan ve ekonomik-siyasi baskıların katlanılamayacak hale geldiği AKP dönemini, 2013’te bitirmek mümkündür.

Bugüne dek Gezi Direnişi’ne dair pek çok yazı yazıldı, belgeseller, kitaplar çıktı. Birçoğu onun görüngüleriyle ilgilidiler ve en fazla mizahına, gençliğine, demokrasisine, bir de “sosyal-medyanın gücü”ne vurgu yaptılar. **Her biri kendi sınıfsal-siyasal duruşuna**

uygun bir “Gezi” tarifi yaptı. Fakat direnişin sınıfsal, siyasal, sosyal niteliği, örgütsel biçimleri, direnişe katılan siyasal yapıların tutumu, her kritik aşamada yaşanan tartışmalar, kimin neyi, niçin savunduğu ve tabi ki, neden bu şekilde sonuçlandığına ya hiç değinilmedi, ya da çok sınırlı kaldı.

Yaynevimizin çıkardığı “daha fazla Haziran” adlı kitapta, bu boşluğu doldurmaya çalıştık. Direnişinin özünü-gerçek niteliğini ortaya koyduk, temel eksikliklerini ve bunların nedenlerini irdeledik, onu aşabilmenin yollarını göstermeye çalıştık.

Direnişe dair bundan sonra da çok şey yazılıp çizilecektir. Ancak aslolan geleceğe ne bıraktığıdır; Paris Komünü gibi, 1905 Moskova ayaklanması gibi, devrimlerin kaldıracı haline getirebilmek, “geçmişteki geleceğimiz” yapabilmektir. Tarihte bu tür ayaklanmaları doğru bir şekilde çözümleyip, çıkardıkları sonuçlarla kendilerini geliştirenler, bunu başardı. Türkiye’li komünist ve devrimcilere düşen görev de budur.

Engels “Komün Dersleri”nde şunları söylüyor: *“Başka zamanlarda olduğu gibi, her devrimde de kaçınılmaz olarak birçok hata yapılır ve nihayet, insanlar olayları eleştirel bir biçimde yeniden gözden geçirebilecek kadar yatışınca, kaçınılmaz olarak şu sonuca varırlar: Yapılmadan kalması çok daha iyi olacak birçok şey yaptık, ve yapılsa çok daha iyi olacak birçok şeyi yapamadık... Ve işte işlerin sarpa sarması bundandır.”*

Haziran Ayaklanması’na da “yaptığımız” ve “yapmadığımız” şeyler üzerinden bakmak ve geleceğe “Haziran dersleri” ile hazırlanmak zorundayız.

Haziran direnişi “bu daha başlangıç” diyerek bitti. Biz de Che’nin Vietnam için söylediği gibi, **“DAHA FAZLA HAZİRAN”** dedik! Kitleler kendi deneyimleriyle öğrenecekler, öncüler çıkardıkları derslerle kendilerini donatacaklar ve her halk hareketi, bir öncekini aşarak ilerleyecek...

1 Mayıs değerlendirmeleri üzerine

1 Mayıs'ın üzerinden günler geçmesine rağmen tartışmalar, değerlendirmeler devam ediyor. Bu bile, 2024 1 Mayıs'ının farkını; birçok cepheden değerlendirilmesi, sonuçlar çıkartılması gereken yönlerle sahip olduğunu gösteriyor.

Devletin korkusu, barikatı; düzen muhalefetine işbirlikçi rolü; sendikaların sınıftan kopuk, bürokratik-uzlaşmacı karakteri; reformist partilerin icazet sınırlarını aşmayan pasifizmi; kimi devrimci hareketlerin sürüklenişi, birleşik-devrimci bir duruşun gösterilememesi vb. her biri kendi içinde açılması gereken pek çok başlık bulunuyor.

Diğer yandan her siyasal kurumun 1 Mayıs'ta aldığı tutum, onun niteliğini ortaya koyduğu gibi, geleceğine dair önemli veriler de sunuyor. **Birçok kurum, kendi 1 Mayıs politikasını savunma, meşrulaştırma, doğruluğunu kanıtlama çabası içinde.** Bunun üzerinden polemikler yapılıyor. Bütün bunlar anlaşılır ve doğal görülebilir. Fakat bir rahatsızlığın, sıkıntının, içine sinmemiş olmanın da dışavurumudur aynı zamanda. Onun için aradan geçen zamana rağmen 1 Mayıs tartışması bitmiyor. Bu yönüyle olumlu olduğu bile söylenebilir.

Tartışmaların ana hattını, 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlama iradesi ile Saraçhane'nin tercih edilmesi arasındaki fark oluşturuyor. **Her tercih, bir vazgeçiştir!** İstemi, temennisi, duygusu ne olursa olsun; nesnel olarak böyledir. Ve **her tercih, bir siyasal bakışın, duruşun göstergesidir.** İnsanları olduğu gibi, siyasal hareketleri de tercihleri belirler.

Başından itibaren Saraçhane tercihi, Taksim'den vazgeçildiğinin ilanıydı. Bunu ilk bildiren de DİSK oldu. DİSK ve CHP, bu 1 Mayıs'ta Taksim istemini sömürmenin ve soğurmanın uğursuz rolünü oynadılar. Akıllı başında hiç kimse (bırakalım siyasal kurumları) DİSK ve CHP'nin 2024 1 Mayıs'ında Saraçhane'den Taksim'e yürüyeceğini düşünmemiştir. **Saraçhane'ye gidenler, bunu bilerek gittiler. Yani 1 Mayıs'ı Saraçhane'de bir mitingle kutlamaya razı oldular.** Ama ortada bir miting bile yoktu!

(Geçerken belirtelim; 2004 1 Mayıs kutlaması da fiili bir şekilde Saraçhane'de yapılmıştı. Fakat o günkü Saraçhane, Çağlayan "çukuru"na, Beykoz "çayırı"na tepkinin ve Taksim'e açılan yolun başlangıcıydı. Dolayısıyla **2004'te Saraçhane ileri bir mevziydi, 2024'te ise geriye çekmenin manevrası oldu.** Şöyle de söyleyebiliriz; Maltepe'nin dayatıldığı ve kabul edildiği koşullarda, Saraçhane "ileri" bir adımdır; fakat Taksim isteminin yükseldiği günümüz koşullarında Saraçhane -veya herhangi bir yer- onu "geri"ye çekmektir. Politika, somut koşulların somut tahlili üzerinden yapılır ve her 1 Mayıs kendi somutunda değerlendirilir.)

2024 1 Mayıs'ında Saraçhane'de önce CHP'nin şovu, ardından DİSK'in fiyaskosu gerçekleşti. Bu durum, en başta hoşnutsuz biçimde Saraçhane'ye gidenleri öfkelenirdi. **Bir miting bile yapılmadan oradan ayrılmak istemediler. Üstelik Okmeydanı-Şişli hattında 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlamak isteyen gruplar eylemler yapmış ve 200 civarında gözaltı yaşanmıştı. Keza Saraçhane'ye girişte yine Kay-pakkaya flamaları bahane edilerek polis saldırısı ve**

gözaltılar olmuştu. Bütün bunların devrimci-demokrat kitlede hoşnutsuzluk yaratması kaçınılmazdı.

Her devrimci-ilerici kurumun içinde militan unsurlar bulunur; hatta reformist partilerin içinde bile... Özellikle gençlik, yapısı gereği hem daha atılgandır, hem de bu partiler tarafından henüz bozulmamıştır. **Bozdoğan Kemer'i'nin önüne ilk olarak gençlerin gelmesi tesadüf değildir.** Hatta EMEP gibi, Taksim'e her zaman karşı çıkan bir partinin gençleri bile çatışma bölgesine gelmiştir.

Devlet, 1 Mayıs günü Beşiktaş'ı ulaşılamaz kılarak, bunun sonucunda Beşiktaş'ta toplanacak kurumların önemli bir kısmının Saraçhane'ye akmasına zemin hazırlayarak, kendi açısından büyük bir hesap hatası yaptı. Bu durum Saraçhane'yi hem nicelik hem nitelik olarak değiştirdi. En fazla binlerin geleceği sanılırken (sendikalar üyelerini bile getirmeye çalışmadı) onbinler toplandı. DİSK ve CHP, Saraçhane'deki kitleyi istediği gibi yöneteceğini sanıyordu, ama kaldırdıkları taşı ayaklarına düşürdüler. **Devrimci kurumlar barikat önünde çatışırken DİSK'in dağılma kararı alması, işçiler tarafından da yuhalandı.** DİSK ve CHP, işçi ve emekçilerin ruh halini de doğru tahlil edememişti.

Özcesi, Saraçhane'de DİSK ve CHP'nin planının tutmaması, bir dizi nesnel ve öznel faktöre bağlıdır. Bunların sonucu olarak polis barikatının önünde saatlerce çatışmalar yaşanmış, DİSK ve CHP savunmaya çekilmiştir. Fakat bu durum, Saraçhane'ye giden devrimci-demokrat kurumları rahatlatan bir ortam yarattı. Hatta kimisi, buradan hareketle 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlamakta ısrar eden ve Şişli çevresinde eylem yapan devrimci kurumları eleştirmeye kalkıştı.

Sapla samanın birbirine karıştığı bu koşullarda, 2024 1 Mayıs'ının temel noktalarının altını çizmek ve ayrımları belirtmek bir zorunluluk oldu.

2024 1 Mayıs'ına damgasını vuran direniş olmuştur. Bu Saraçhane'yi de içine alacak biçimde böyledir. Nitekim 1 Mayıs sonrası yaptığımız değerlendirmelerde bu gerçeği vurguladık. Şunu da belirtelim; İstanbul'da **1 Mayıs'ın Okmeydanı-Şişli ile Saraçhane'de cereyan etmesini, "bir yerde direniş diğer yerde teslimiyet" yaşanmış gibi, "iki ayrı 1 Mayıs" olarak ("üç 1 Mayıs" diyenler de oldu) değerlendirmeyi de doğru bulmuyoruz.** İstanbul'da 1 Mayıs, alansal olarak farklı yerlerde gerçekleşti, fakat hepsine direniş damgasını vurdu. "İki 1 Mayıs" veya "iki kent" gibi tanımlamalar birbirine zıt olgular için kullanılır; bu 1 Mayıs öyle değildi. Saraçhane'yi "teslimiyet" şeklinde kodlamak, haksız ve sübjektif bir değerlendirme olur. Bununla birlikte **sonuçtan bakarak Saraçhane'ye gidişi haklı göstermek, dahası Saraçhane ile Okmeydanı-Şişli bölgesindeki direnişi aynılaştırmak-eşitlemek de doğru bir yaklaşım değildir.**

Birincisi; Okmeydanı-Şişli bölgesindeki çatışmalar, devletin Taksim yasağını tanınamamanın, yasaklara rağmen Taksim'e yürüme iradesinin ortaya koyuluşudur. Devrimcilerin Taksim hedefinden vazgeçmeyeceğini dosta-düşmana gösteren bir meydan okumadır. **Örgüt-lüdür, iradidir.** (Bu eylemlerin tek eksikliği, birleşik bir

tarzda yapılamamış olmasıdır. O yönde çaba sarfedilmiş, yer ve saat belirlenmiştir; fakat 1 Mayıs günü tahmin edilenin ötesinde polis kuşatması ile karşılaşmak, her kurumun biraraya geldiği anda eylemi başlatmasını biraz da zorunlu kılmıştır.) **Saraçhane direnişi ise, kendiliğindendir, tepkiseldir.** Saraçhane'ye gitmeye karar verenler, DİSK ve CHP'nin planını bozmak için önceden biraraya gelip kararlar almış ve o kararlar doğrultusunda hareket etmiş değillerdir. Bunu gidenler de kabul etmektedir zaten. Hal böyleyken meseleyi, Saraçhane'ye gidenlere "güvenmemek" üzerinden ele almak, abesle iştigaldir. Kurumlar arası ilişki, güven-güvensizlik gibi ahlaki kriterlerle değil, ilkeler-kurallar çerçevesinde siyasi kriterlerle sürdürülür. Karar almaktan özellikle kaçınılan, sözle yetinilen, sadece güvene dayalı bir birliktelik olmaz. Bu koşullarda karar alınmasını istemek kadar doğal ve doğru bir şey de olamaz.

İkincisi; Saraçhane'deki direniş, Okmeydanı-Şişli eylemleri üzerinden olmuştur. Bir başka ifadeyle bu eylemler olmasa, Saraçhane'de bir direniş ya sınırlı kalacak ya da hiç olmayacaktı. Ama daha önemlisi, **2024 1 Mayıs'ına direnişin damga vurması, asıl olarak Taksim hedefinden şaşmadan, bunun için her tür bedeli göze alarak eylem yapanlar sayesinde.** DİSK ve CHP'yi zorlayan da, Saraçhane'ye giden birçok kurumda iç rahatsızlığı yaratan ve barikatlara yönelten de, her koşulda Taksim'e gitme kararında olanların varlığıdır. Direnişin her zaman ayırıştırıcı ve zorlayıcı bir rolü vardır. 2024 1 Mayıs'ında da bu rolü oynamıştır.

Üçüncüsü; bu 1 Mayıs'ta en çok neden DİSK ve CHP'nin konuşulduğunu sormak gerekiyor. Çünkü İstanbul 1 Mayıs'ının Taksim'de (veya çevresinde) değil de, Saraçhane'de yapılmasını sağlayan, diğer sendika ve meslek odaları dahil, birçok devrimci kurumu Saraçhane'ye götürmeyi başaran onlar oldu. Tersten sorarsak; **neden 2024 1 Mayıs Taksim Platformu değil de DİSK ve CHP konuşuluyor?** Hatta Platform'un adı bile geçmiyor! Bir tarafta DİSK ve CHP, diğer tarafta Platform konumlanmadı çünkü. Oysa 2024 1 Mayısı böyle bir saflaşmaya sahne olabilirdi. Platformu oluşturan kurumlar, önceki kararlarının arkasında durabilse, özgüvenli olabilse, görseleliği-görünmeyi değil de doğru olanı esas alsaydı, çok farklı 1 Mayıs yaşanabilirdi. En önemlisi 2025 1 Mayısı başta olmak üzere geleceğe iyi bir miras bırakmış olurdu.

2024 1 Mayıs'ında Saraçhane'ye gidenler, -DİSK ve CHP hakkında ne söylerse söylesinler- 1 Mayıs'ta yine onların belirleyiciliğini kabul etmiş, sürüklenmiş oldular. Saraçhane'de kendiliğinden gelişen direniş, bütün bu gerçeklerin üstünü örtmez, örtemez. Platform, başta DİSK olmak üzere sendikaların 1 Mayıs üzerindeki tahakkümünü kırmak istiyorsa, en başta kararlı bir duruş sergilemeli ve özgüvenli bir biçimde aldığı kararların arkasında durmalıydı. Ayrı bir odak haline gelmenin yolu, bağımsız-özgüvenli-devrimci bir duruştan geçiyor.

Platformu oluşturan kurumlar başta olmak üzere tüm devrimci, demokrat kurumların 2024 1 Mayıs'ından çıkarması gereken birçok ders bulunuyor gerçekten de. *"Mümkün olan mücadele, verilmekte olan mücadeledir"* savunmacılığından, kendiliğinden-ciliğe-sürüklenişe mazeretler uydurmaktan, sonuca bakarak sebepleri haklı kılmaya çabalamaktan sıyrılarak, gerçekleri görüp kabullenmeye, hata ve eksikleri aşmaya ihtiyaç vardır.

1 Mayıs'a, Taksim'e, Tutsaklara Özgürlük!

İstanbul'da 1 Mayıs Taksim'de kutlamak isteyen yüzlerce kişi gözaltına alındı, toplam 75 kişi tutuklandı.

1 Mayıs günü, Okmeydanı-Şişli'de gösteri yapanlara ve Saraçhane'de polis barikatlarını aşmak isteyenlere, polis gaz bombası, plastik mermi ile saldırmış 200'ün üzerinde kişiyi gözaltına almıştı. 3 Mayıs gününden itibaren ise, sabaha karşı ev baskınlarıyla gözaltılar devam etti. *"Toplantı ve gösteri yürüyüş kanununa muhalefet", "terör örgütü propagandası yapmak", "kamu görevlisine mukavemet", "kamu malına zarar vermek"* gibi suçlamalarla toplamda 75 kişi tutuklandı. Ve tutuklanmalarının ardından bir ay geçmeden büyük bir hızla iddianameleri hazırlandı. Savcılık, 1 Mayıs tutsakları hakkında toplam 567 yıl ceza almalarını istedi.

AKP-MHP yönetimi, 1 Mayıs'ta gösterilen direnişin, işçi ve emekçilere moral vermesi, güç ve cesaret aşılmasından korkuyor. Ekonomik krizin pençesinde kıvranan kitlelerin direnişe geçmesi, tüm planlarını alt-üst edecektir. O yüzden 1 Mayıs tutsakları şahsında tüm topluma gözdağı verilerek istenmektedir.

1 Mayıs'ın hemen ertesi günü, CHP Başkanı Özgür Özel ile Erdoğan görüşmüş ve "yumuşama", "normalleşme" sözleri edilmişti. 1 Mayıs tutuklamalarıyla bu "yumuşama"nın açılışını yaptılar! Ardından Kobani davasına yağın cezalar, yeni yargı paketine "etki ajanlığı" maddesinin konulması, "seferberlik ilanı"nın "ayaklanma" ve "eylemli kalkışma" durumunda da yapılacağını kararlaştırılması ve yetkinin Bakanlar Kurulu'ndan alınarak Erdoğan'a verilmesi, yeni bir saldırı furyası ile karşı karşıya olduğumuzu gösterdi.

1 Mayıs gözaltılarına karşı eylemler, 2 Mayıs'tan itibaren başladı. "1 Mayıs'a, Taksim'e, Tutsaklara Özgürlük" şiarıyla biraraya gelen PDD'nin de içinde olduğu kurumlar, birçok açıklama yaptılar, eylemler örgütlediler, afişler-pankartlar astılar.

4 Mayıs günü Çağlayan Adliyesi'nin önünde, gözaltındakilerin mahkemeye çıkartılması beklendi ve bu bekleyiş sırasında protesto eylemi yapıldı.

5 Mayıs günü saat 18.30'da Kadıköy Eğitim-Sen'de bir basın açıklaması gerçekleştirildi; gözaltı-tutuklama saldırısına

karşı birlikte hareket edileceği duyuruldu. Bileşenler, 1 Mayıs'a katılmanın meşruluğunu, 1 Mayıs'a katılanların yargılanamayacağını, tutuklananların bir an önce serbest bırakılması gerektiğini belirterek, ortak eylemlerin süreceğini bildirdiler.

11 Mayıs'ta Kadıköy İskele Meydanı'nda bir eylem daha gerçekleştirildi. Eylemde yapılan konuşmalarda; 1 Mayıs'taki Taksim yasağının kaldırılması ve tutuklananların bırakılması istendi. Taksim'e yürümek isteyenlerin önüne kurulan barikatların devletin korkusunu gösterdiğine, ama o barikatların mutlaka yıkılacağına vurgu yapıldı. Ayrıca devletin ve patronların dayattığı kemer sıkma ve baskı politikalarına boyun eğilmeyeceği söylendi. Çeşitli sloganlarla eylem sona erdi.

21 Mayıs gecesi 27 kişi daha gözaltına alınıp tutuklanınca, Çağlayan Adliyesi önünde eylem yapıldı. "1 Mayıs'a, Taksim'e, tutsaklara özgürlük" yazılı pankartın açıldığı eylemde, ÇHD, KESK ve İstanbul Emek Demokrasi Güçleri adına konuşmalar yaptılar. Taksim Meydanı'nın 1 Mayıs kutlamalarına yasaklanamayacağı vurgulandı; 1 Mayıs'ın ardından başlatılan "cadı avı"nın sonlandırılması ve tutsakların serbest bırakılması istendi.

Kendi yasalarını çiğnemekte beis görmeyen AKP-MHP yönetimi, direnen herkesi "yasadışı" ilan ediyor, işkence yapıyor, tutukluyor. CHP gibi muhalif partiler ise bu yönetimle konuşarak taleplerimizin karşılanacağını vaaz ediyor. Böyle bir yönetimle el sıkışmak, yaptıklarına ortak olmak, onu meşrulaştırmaktır. Nitekim 2024 1 Mayıs, devletin saldırısı kadar DİSK-CHP ihanetiyle de tarihteki yerini almıştır.

Ama ne yaparlarsa yapsınlar 1 Mayıs'ın Taksim'de kutlama ısrarını kıramadıkları gibi, kitlelere dönük ekonomik ve siyasi saldırılarını da sorunsuz biçimde sürdüremeyecekler. Asıl gayri-meşru olan, kitle desteğini yitiren, kendi yasasını bile çiğneyen bu faşist yönetimdir ve er-geç yıkılacaktır.

Emekliler mitinginden yükselen isyan: Muhtaç değil emekliyiz!

CHP'nin Ankara-Tandoğan'da 26 Mart 2024 tarihinde gerçekleştirdiği "emekli mitingi", emeklilerin isyanına tanık oldu bir kez daha...

Türkiye'nin dört bir yanından gelen emekliler, alanı doldurdu. Emekliler taşıdıkları döviz ve pankartlarla taleplerini ifade ederken, sloganlarıyla ve kendilerine uzatılan mikrofonlar aracılığıyla isyanlarını haykırdılar.

"Saray'ın bir dakikalık masrafı, üç emekli maaşından fazla. Biz emeklilere 'sosyal atık' muamelesi yapıyorlar, bunu kabul etmiyoruz" diyordu bir emekli. Bir başkası, "Hükümet 2008'deki emekli kanunundaki hakları gaspetmiş olmasaydı, emekli bu duruma düşmezdi" dedi. Bir çoğu da "tasarruf paketi" adı altında kendilerine sunulan "acı ilacı" içmeyeceklerini, krizin faturasını ödemeyeceklerini haykırdı. "Ölüm sınırı" denilecek düzeyde yaşayan emekliler, kendilerine "yardıma muhtaç yaşlı" muamelesi yapılmasına karşı çıktılar; "biz çalıştığımız dönemde kesilen primlerimizi, haklarımızı isteyen emeklileriz" dediler.

Emeklilerin tepkisi bu kadar yoğunken, mitinge katılan emekli kurumlarına en fazla 5 dakikalık "söz hakkı" verildi. Bu kısa sürede bile temsilcilerin sözlerini bir an evvel bitirmesi için baskı yaptılar. Bunu da "miting alanında baygınlık geçirenler"e bağladılar! Belli ki, emekli kurumlarına "söz hakkı"nı zoraki vermişlerdi!

Emekli kurumların sözlerini kısa tutması için baskı yapanlar, CHP Başkanı Özgür Özel'in yaklaşık bir saat süren konuşmasına tek bir müdahalede bulunmadılar. Sanki Özel konuşurken mitingte sağlık sorunu yaşayan kimse olmamış gibi!..

Esasında CHP'nin bu mitingle amacının; emeklileri ve onları temsil eden kurumları konuşturmak değil, kendisini konuşturmak olduğu bu tutumuyla da gözler önüne serildi. Üstelik Özgür Özel'in "ilk seçim vaadimizi açıklıyorum" diyerek, emeklilere verdiği "müjde"si şu oldu: *"İktidara geldiğimiz 100 gün içinde en düşük emekli maaşını önce asgari ücrete, iki yıl sonra da 1.5 asgari ücrete çıkaracağız."*

Asgari ücretin "açlık sınırı"nın bile altında olduğu herkesin malumu. Emeklilerin maaşını "asgari ücret" düzeyine çekmek, onları "açlık sınırı"nda yaşama mahkum etmektir. Kimi emekli sendikaları da "en düşük emekli maaşı asgari ücret olsun" şeklinde talepte bulunuyor. Fakat doğrusu; **2008 öncesi hesaplama sistemine dönülmesi, emeklilerden gaspedilen tüm hakların iade edilmesidir.** Emeklilerin önemli bir kesimi, zaten bu talebi yükseltiyor. *"Doğru bulduğumuz her şeyi ilke olarak istemeliyiz. Ve ancak gücümüz daha çoğuna yetmezse, elde edebildiğimizi alırız; fakat istemlerimizde ne kadar yetingen olursak, hükümet verdiklerinde o kadar yetingen olur"* diyen Lenin'in sözleri, bu konuda da bize ışık tutmalıdır.

Emekliye "vaat" olarak asgari ücreti, yani asgari yaşamı sunan CHP'nin, emeklilerin taleplerini karşılamayacağı ortadadır. CHP bu dönem, öne çıkan muhalif kesimlerin sözcülüğünü üstlenme, soluk borusu yaratarak patlamalarını önleme misyonuyla hareket ediyor. Önce 1 Mayıs, ardından öğretmenler ve emekliler mitingi ile, kitlelerin yükselen tepkisini soğurma, kendi zemine çekme çabası içinde. Bir yandan AKP ile "yumuşama-normalleşme" görüşmeleri yaparken, bir yandan da bu mitinglerle hükümetle sözde "mücadele" ediyor! Gerçekte yapılan; muhalefeti-hükümetiyle krizin yükünü halka yıkmaya gayretidir. AKP bunu daha açığa, baskı ve şiddetle yapıyor; CHP ise sinsice, kitlelerin öfkelerini düzen-ıçi sınırlarla tutarak gerçekleştiriyor.

Emeklilerin sorunları, talepleri bellidir. Bunu yıllardır yaptıkları eylemlerle, faaliyetlerle ifade ediyorlar. CHP'nin ya da bir başka partinin emeklinin durumunu

anlatmasına ihtiyaçları yok! **Aslanan emeklilerin örgütlenmesi, güçlerini birleştirmesidir ve kim hükümet olursa olsun örgütlü-birleşik güçle karşılarına çıkmasıdır.** Haklarını, taleplerini almalarının tek yolu budur.

Kobane Davası'nın gösterdikleri

HDP'li 108 siyasetçinin (18'i tutuklu) yargılandığı Kobane Davası'nda, 16 Mayıs günü karar açıklandı. Ankara Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumları Kampüsü'nde görülen Kobane Davası'nda, HDP eski Eş Genel Başkanları Selahattin Demirtaş hakkında 43 yıl 8 ay, Figen Yüksekdağ hakkında 30 yıl 3 ay hapis cezası kararı verildi.

Bazı tutuklu HDP'liler, davanın tamamen hukuk dışı niteliği nedeniyle, protesto ederek karar duruşmasına katılmadılar. 200'den fazla avukat ve 10 Baro başkanının yanı sıra, DEM Parti Eş Genel Başkanları ile milletvekilleri, CHP, TİP, SOL Parti, EMEP ve çok sayıda kitle örgütü temsilcisi ise, davayı takip etmek için oradaydı. 130 sayfalık karar metni okunurken avukatlar slogan ve alkışlarla protesto ederek, "Biji berxwedana HDP" sloganları ile salonu terk etti. Karar boş salona okundu.

Kobane süreci neydi, dava nasıl başladı?

1 Haziran 2014'te Irak Kürdistan bölgesinde ABD tarafından düzenlenen, Türkiye, Irak Kürdistanı, İsrail ve Irak'ın Musul kentinden temsilcilerin katıldığı bir toplantıda, **İŞİD'in önu açılmış; Irak ve Suriye kentlerini ele geçirmesi konusunda görev konmuştu.** İŞİD Musul başta olmak üzere önemli Irak kentlerini, buradaki kent yöneticisi aşiretlerin desteğiyle ele geçirip Bağdat'a doğru yürümeye başlayınca, gönüllü Şii milislerin kurduğu ordu tarafından İŞİD'in önünü kesildi. Bunun üzerine İŞİD kuzeye dönüp, Şengal'e yöneldi.

İŞİD'in ele geçirdiği kent ve köylerde çok büyük bir vahşet yaşanmış, insanlar kafaları kesilerek, yakılarak katledilmiş, kadınlar köleleştirilmişti. İlerleyiş ABD destekli yerel aşiretler tarafından desteklendiği için, önu kesilmeyince, bir "yenilmezlik miti" de oluştu; halklar üzerinde yarattığı dehşet duygusu büyüdü. Aynı süreçte Türkiye'de **AKP yönetimi, İŞİD'e giden militanların geçiş güzergahını açık tutuyor ve İŞİD'çi katillere "öfkeli Müslüman gençler" gibi sıfatlarla güzelleme diziyordu.**

İŞİD Şengal'e yöneldiğinde, PYD'li küçük-silahlı bir birlik onun önünü kesmeyi başardı. Ardından İŞİD, Suriye'nin kuzey sınırındaki (Urfa'nın Suruç ilçesinin sınır komşusu) küçük bir Kürt kasabası olan Kobane'ye yöneldi. **Eylül 2014'te Kobane savaşı başladı. Kent halkı ve PYD güçleri, Kobane'de gerçekten çok güçlü bir direniş sergilediler. Üstelik tamamen kendi özgüçleriyle, kadın savaşçıların çok etkili olduğu bir direniş destanıydı bu. Ve bu destan, dünyadan yankı buldu.** Dünyanın dört bir tarafında Kobane'ye destek eylemleri başladı. Türkiye'de 6-8 Ekim eylemleri de bu desteğin bir parçası olarak yükseldi.

AKP yönetimi İŞİD'e olan desteğini bu savaş sırasında çok daha açık hale getirdi. Kobane savaşı ilerledikçe Erdoğan sevincini belli eden açıklamalar yapıyordu. Aynı zamanda "çözüm süreci"nin devam ettiği bir dönemdi. HDP bu dönemde İKYB (Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi) üzerinden Kobane'ye askeri yardım ulaştırılması ve Suriye'nin kuzeyindeki diğer Kürt kentlerinden Kobane'ye geçiş sağlanması için, Türkiye toprakları üzerinden bir koridor açılmasını istiyor; bu doğrultuda AKP yönetimi ve ABD ile görüşmeler yapıyordu. **6 Ekim'de HDP Genel Merkezi, Kobane'ye destek için halkı eyleme çağırdı. Bu duyurunun**

ardından, iki gün boyunca Kürt kentleri başta olmak üzere Türkiye çapında kitlesel sokak eylemleri gerçekleştirildi. Erdoğan'ın "Kobane düştü, düşecek" sözleri de eklenince, 8 Ekim günü eylemler çatışmaya dönüştü. Bazı bölgelerde devlet silah kullandı, eylemciler ise taş, molotof vb ile direnişi büyüttü. Bazı Kürt kentlerinde ise Hüda-Par devreye sokuldu ve bu gerici güruh, eylemcilere saldırdı. **9 Ekim günü Selahattin Demirtaş'ın konuşması ve Öcalan'ın mektubu ile eylemler durduruldu.**

Resmi açıklamaya göre 6-8 Ekim olayları 35 il ve 96 ilçede yaşanmış, 37 kişi yaşamını yitirmişti.

ABD'nin devreye girmesiyle 20 Ekim günü İKBY'ye bağlı Peşmerge güçleri, Türkiye üzerinden açılan bir koridorla Kobane'ye geçti. Konvoy Kürt kentlerinden geçerken, halktan bazı kişilerin "Biji serok Obama" sloganlarıyla selamlaması, çarpıcı bir görüntü oluşturmuydu. Dünya çapındaki kitle desteğine Peşmerge'nin fiilen dahil olması ve ABD'nin teçhizat yardımı, savaşın seyrini değiştirdi; İŞİD ilk yenilgisini Kobane'de aldı.

Erdoğan yönetimi, Türkiye'de Kürt hareketinin Suriye ve Irak'ta da motor güç rolü oynayarak, üç parçada Kürt bölgesinin Türkiye'ye bağımlı bir siyaset izleyeceği umuduyla, çözüm sürecini devam ettiriyordu. Hatta Kobane direnişinden 5 ay sonra, 28 Şubat 2015'te İstanbul-Dolmabahçe'deki Başbakanlık ofisinde HDP ve AKP temsilcileri bir "Mutabakat Metni" duyurdular. Ancak **Nisan 2015'te Suriye'de PYD'nin ABD ile ilişkisi içinde Suriye'de topraklarını genişletmeye başlaması ve Türkiye'de HDP'nin 7 Haziran'daki büyük seçim zaferi, Erdoğan'ın Kürt hareketini kontrol altına alamayacağını göstermiş oldu. "Çözüm süreci" bu aşamada bitti.**

AKP'nin Kürt hareketine ilişkin bir dönüm noktası olarak gördüğü Kobane direnişi ve 6-8 Ekim eylemlerine karşı ilk soruşturma, eylemlerin hemen ardından 2014 yılında başlatılmıştı aslında. O dönem 17 HDP'li tutuklanmıştı. Mayıs 2016'da TBMM, aralarında Selahattin Demirtaş'ın da bulunduğu bazı milletvekillerinin dokunulmazlığını kaldırdı. Ardından **Demirtaş, Figen Yüksekdağ ve 9 HDP milletvekili, 4 Kasım 2016'da tutuklandı.** Aynı süreçte Gültan Kışanak başta olmak üzere HDP'li başka siyasetçiler de tutuklandı. AİHM (Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi) 20 Kasım 2018'de Demirtaş'ın siyasi nedenlerle tutuklu olduğuna karar verdi ve derhal serbest bırakılmasını istedi. Birgün sonra Cumhurbaşkanı **Erdoğan "AİHM kararı bizi bağlamaz" açıklamasını yaptı.** Bu süreçte Demirtaş'ın yaptığı çeşitli konuşmalar dava dosyasına eklendi; hukuki yollardan tahliye olamayacağı siyasi bir davaya dönüştürüldü.

Dava neden böyle sonuçlandı?

Kobane Davası resmi olarak 7 Ocak 2021'de, iddianamenin Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde kabul edilmesiyle başlatıldı. Tüm süreç hukuki değil siyasi kararlarla işletildi, bu durum mahkeme savunmalarına da, iddianameye de, karar metnine de yansdı. Öyle ki, Demirtaş 37 kişinin ölümünden sorumlu tutulmasına rağmen, mahkeme belgesinde bu 37 kişinin nasıl öldüğüne (içlerinde polis kurşunuyla ya da Hüda-Par saldırısıyla ölenler de vardı) dair tek bir satır yer almadı. Açıklanan kararda ise, tek tek kişileri değil, bir bütün olarak Kürt halkının direnişini cezalandırma hedefi açıkça görülüyordu.

Kararın böyle çıkması, öncelikle son iki haftadır gündemde olan "yumuşama-normalleşme dönemi" söylemlerinin bir demagoji olduğunu bir kere daha ortaya koymuştur. **31 Mart seçimlerinden sonra değişim mesajları veren AKP yönetimi, önce Van'a dönük kayyum politikasıyla, sonra 1 Mayıs tutuklamalarıyla böyle bir "yumuşama-normalleşme" dönemine girmediğini göstermişti.**

CHP ile AKP, ikisi de düzen partisi olarak belli konularda anlaşabilir, uzlaşabilir, "yumuşayabilir"ler. Zira Kobane duruşmasına ceza yağıdırılan günün gecesinde, 28 Şubat paşalarının Erdoğan tarafından "affedildiği" ve tahliye edildiği haberleri bunun göstergesidir.

Ancak **işçi ve emekçilerin, Kürt halkının talepleri karşısında saldırgan politikalarını sürdüreceklerini görmek zor değil.** Üstelik ekonomik kriz böylesine şiddetli, yoksullaşmaya duyulan öfke bu kadar büyük iken ve son 20 yıldaki yönetme tarzına kitlelerin tepkisi bu kadar yükselmışken, devletin tercihi saldırgan ve baskıcı yöntemi seçmek olur. **"Yumuşadığı" zaman kitle öfkesinin patlayacağından korkan devlet, ağır cezaları Demoklesin Kılıcı gibi kitlelerin üzerinde sallamaya; korkutarak, sindirerek yönetmeye devam edecektir.**

Diğer taraftan bu cezalar, AKP yönetiminin Kobane direnişine duyduğu öfkenin ne kadar büyük ve derin olduğunu da göstermektedir. **AKP yönetiminde geçen 22 yıl içinde, Kobane direnişi, tıpkı Gezi Ayaklanması gibi, kırılma noktalarından biridir.** Bir yanıla Kürt halkının, Öcalan'ın yakalanmasının ardından en güçlü, kitlesel, militan eylemleridir **Kobane protestoları. Adevta '90'ların başında yaşanan serhıldanlara benzer biçimde, Kürt halkının gücünü ortaya koyuşudur.**

Bu yanıla Kürt emekçi kitlelerine güç ve moral verirken, egemen sınıfları korkutmuştur. Erdoğan yönetimi, ABD politikaları ile entegre biçimde "çözüm süreci"nin sonucunda, Türkiye, Irak ve Suriye'de Kürt hareketini "himayesi altına" alacağını düşünürken; Kobane direnişinde Suriye merkezli olarak Kürt hareketinin yaşadığı kopuşu ve ilerlemeyi görmüştür. Büyük hegemonya hayalleri kurarken yaşadığı bu hayal kırıklığının "kuyruk acısı" halen devam etmektedir. Bu nedenle, **tıpkı Gezi Direnişi'nin intikamının Taksim Dayanışması'nın temsilcilerinden ve Osman Kavala'dan çıkartılması gibi, Kobane Direnişi'nin intikamını da HDP'nin o dönemki yöneticilerinden almaya yeltenmiştir.**

Kobane davasından yargılananlara bu kadar üst perdeden cezalar verilmesinin sebebi budur. Fakat bu cezalarla Kürt halkının direnişini kıramazlar. Bu halk, daha önce olduğu gibi bugün de bağrından yeni yöneticiler, liderler çıkaracaktır.

Ve her baskı-terör döneminde olduğu gibi daha güçlü direnişlerle kendini ortaya koyacak, ezilen halkların intikamını, muazzam adaletini gösterecektir.

Cumartesi Anneleri 1000. hafta eylemi yapıldı

Cumartesi Anneleri'nin 1000. hafta eylemi 25 Mayıs'ta Galatasaray Meydanı'nda yapıldı. Eyleme gelenleri polis, iki arama noktası kurarak alana aldı. Eyleme Proleter Devrimci Duruş okurlarının da aralarında olduğu devrimci kurumlar, siyasi partiler katıldı. Eylemde basın açıklamasının okunmasının ardından, kayıp yakınları yaşadıkları süreçleri anlattı ve hesap soruluncaya kadar eyleme devam edeceklerini, Galatasaray Meydanı'nda olacaklarını belirttiler. Binlerce kişinin katıldığı eylem, yaklaşık 1 saat sürdü.

Kayıpların peşinde 29 yıl

Cumartesi Anneleri'nin mücadelesi, 1995 yılında yaşanan Gazi Direnişi'nin yarattığı büyük mücadelenin üzerinden başladı. **Gazi Direnişi kazanımla sonuçlandıktan bir süre sonra, Hasan Ocak gözaltında kaybedildi.** Ailesinin yaptığı çeşitli eylemlerin ardından, 15 Mayıs 1995'te Hasan Ocak'ın işkence yapılmış bedeni, kimsesizler mezarlığında bulundu. Ve onun için yapılan eylemler, gözaltında kayıplara karşı adalet arayan ailelerin mücadelesiyle birleşti.

Bu doğrultuda **ilk kez küçük bir grup aile, 27 Mayıs 1995'te, Galatasaray Lisesi önünde eylem yaptı.** Kayıp yakınları, Arjantin'de 1976-1983 yılları arasında faşist cunta döneminde kaybedilen ve katledilen çocukları ve torunları için eylem yapan Plaza de Mayo Anneleri'nin (Mayıs Anneleri) eylemlerinden örnek almışlardı. **Ellerinde kayıpların fotoğraflarıyla, sessiz bir oturma eylemi yaptılar. Ardında**

Cumartesi günleri, onların buluşma ve eylem günü oldu.

Eylemler bir istikrar göstermeye başlayınca, "Cumartesi Anneleri" ismiyle anılmaya başladılar. Ahmet Kaya o günlerde, "Beni Bul Anne" şarkısını seslendirdi. Eylem büyüdü, kayıp yakınlarının sessiz öfkesi, binlerce kişilik eylemlere dönüştü.

Cumartesi Anneleri'nin gücünden korkan devlet, 1999 yılında eylemlere saldırmaya başladı. Saldırıları nedeniyle eylemlere ara verildi.

2009 yılında AKP, "*darbeci generallerle hesaplaşma, asker vesayetine karşı mücadele*" gibi söylemlerle Ergenekon Davası'nı başlattı. Bu süreçte bazı devrimci-demokrat kesimler, gerçekten 12 Eylül'le bir hesaplaşma yaşanabileceği, geçmişin "derin devlet"inin yargılanabileceği umuduna kapıldılar. **Klikler arası yaşanan bir çatışmanın, "demokrasi"yi geliştireceği beklentisi oluştu. Bu süreçte, 31 Ocak 2009'da Cumartesi eylemleri yeniden başladı.**

Şubat 2011'de, dönemin başbakanı **Erdoğan, Dolmabahçe'deki çalışma ofisinde Cumartesi Anneleri'nin temsilcileriyle görüştü.** Görüşmede Cumartesi Anneleri'nin etkin isimlerinden Berfo Ana (Berfin Kırbayır), 12 Eylül darbesinin ardından Ardahan'da gözaltına alınıp kaybedilen oğlu Cemil Kırbayır'ı anlattı. Görüşmenin ardından, Nisan ayında TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu, "*gözaltında kaybedildiği iddia edilen kişilerin akıbetinin araştırılması*" amacıyla çalışmalara başladığını duyurdu. Ardından 350 sayfalık bir rapor hazırladılar ve sonuç bölümüne şunu yazdılar: "*Komisyonumuz Cemil Kırbayır'ın gözaltında işkence gördüğüne, bu işkence sonucunda hayatını kaybettiğine ve cesedinin, ölümüne sebebiyet veren sorgulamaları yapan kamu görevlilerince ortadan kaldırıldığına inanmaktadır.*"

Bu rapor, kayıplar için mücadele veren kesimlerde büyük bir

umut yarattı. Devletin ilk defa bir kişinin gözaltında katledilip kaybedildiğini kabul ettiği sonucu çıkartıldı ve Cemil Kırbayır'ın bulunup ailesine teslim edileceği beklentisi oluştu. Ancak beklenti boşunaydı. AKP, konumunu sağlamlaştırmak, diğer kliklerle savaşında destek oluşturmak, "Ergenekoncu" adı verilen kesimi tasfiye etmek için, "12 Eylül darbecilerinin yargılanması", "kayıplar konusunun gündemleştirilmesi" gibi göstermelik ve hiçbir sonuç getirmeyen adımlar atmış; kendi yerini sağlamlaştırdıktan sonra da bu göstermelik adımları da yocketmişti. **2011'de**

Erdoğan'la yapılan görüşmeden 11 yıl sonra, 2022'de Cemil Kırbayır'ın dosyası zamanaşımı nedeniyle kapatıluncaya kadar, aileler umut taşımaya devam etmişlerdi.

Cumartesi Anneleri'nin eylemleri 25 Ağustos 2018'e kadar kesintisiz devam etti. 25 Ağustos'taki 700. hafta eylemi, kaymakamlık tarafından yasaklandı. Devlet biber gazı ve plastik mermi ile saldırdı kayıp yakınlarına. Saldırıda 80 yaşındaki anneler dahil, onlarca kişi gözaltına alındı. Dönemin İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, bu eylemleri "istismar ve kandırma" olarak tanımladı "*anneliğin terör örgütlerine kılıf yapılmasına göz yummayacaklarını*" açıkladı.

AYM (Anayasa Mahkemesi) 2018'de yaşanan bu müdahalenin ve sonrasında Galatasaray Meydanı'nın kapatılmasının, hak ihlali olduğuna karar verdi. Ancak bu karar, Cumartesi eylemlerine dönük polis saldırısını durdurmamış. Her eylem, polislin saldırısı, gözaltı ve ters kelepçe ile karşılandı.

Bir süre sonra eylemler İHD binasının önüne çekildi. Ancak burada da polis baskısı ve kuşatması devam etti.

Yaklaşık 5,5 yıl sonra, **11 Kasım 2023'te, 973. hafta buluşmasında devlet, küçük bir grubun Galatasaray Lisesi önünde eylem yapmasına izin verdi.** Sonraki haftalarda, küçük gruplar halinde Galatasaray eylemleri devam etti. Bu eylemlerde polis bariyeriyle kapatılan meydana giremeyen kayıp yakınları, polis bariyerlerinin üzerinden karanfil atıldı.

Kayıp yakınlarının ve Cumartesi İnsanları'nın ısrarlı ve kararlı mücadelesi, devletin geri adım atmasına neden oldu. Keza son dönemde farklı direnişler de mücadele dinamiklerini yükselten bir etki yaratıyordu. Mesela 1 Mayıs'ta Taksim hedefiyle Şişli ve Saraçhane'de yaşanan direniş, seçimlerin ardından Van'daki kayyum girişimine karşı kitlesel eylemler ve kayyum saldırısının püskürtülmesi, açlık ve yoksulluğa mahkum edilen kitlelerin giderek kabaran öfkesi gibi unsurlar, yeni kitlesel patlamalar oluşması ihtimalini güçlendiriyordu. **Bu koşullarda AKP, kayıp aileleri ile yeni bir çatışma dinamiği oluşturmayı göze alamadı ve 1000. hafta eylemine saldırmaya-çağını baştan duyurdu.**

Uzun bir mücadele sürecinin ardından güçlü ve kitlesel bir katılımı 1000. hafta eylemi gerçekleştirildi ve gözaltında katledilen, kaybedilenler için adalet talebi bir kez daha güçlü bir biçimde haykırılmış oldu.

Kobani Davası cezaları protesto edildi

Kobani Davası'nda verilen hapis cezaları, yapılan eylemlerle protesto edildi. İstanbul, Amed, Adana'da DEM Parti'nin çağrısıyla kitlesel eylemler düzenlendi.

18 Mayıs'ta İstanbul'da Esenyurt Meydanı'nda saat 17'de bir araya gelen yüzlerce kişi sloganlarla kararı tanımadıklarını haykırdı. Eylemde "Siyasi tutsaklar onurumuzdur", "Kobani düşmedi düşmeyecek", "Katil IŞİD, işbirlikçi AKP", "Faşizme karşı omuz omuza", "Zindanlar yıkılsın tutsaklara özgürlük", "Biji berxwedana zindana", "Biji berxwedana Kobani" sloganları atıldı. DEM Parti Eş Başkanı Tuncer Bakırhan'ın da katıldığı eylemde yapılan konuşmalarda kararın hukuksuz ve siyasi bir karar olduğu, kararın tanınmayacağı, AKP'nin "yumuşama" diyerek işçileri ve emekçileri, Kürt halkını baskı altına aldığı söylendi. Siyasi tutsakların birleşik mücadele ile özgürleştirileceği belirtildi.

Eyleme Dem Partililerin yanı sıra, Proleter Devrimci Duruş, ESP, BDSF, Kaldıraç, Çağrı, EHP, EMEP, SMİ, Komün, SODAP, TÖP ve TİP flamaları ve dövizleriyle katıldı. Eylem sırasında Esenyurt meydanında yoğun bir polis ablukası vardı.

17 Mayıs'ta ise Kadıköy'deki DEM Parti ilçe binası önünde eylem yapıldı ve karar protesto edildi. Amed ve Adana'da devletin yasak kararına rağmen eylemler yapıldı.

İran'da Reisi'nin ölümü ve sonrası

İran Cumhurbaşkanı İbrahim Reisi ve yanındaki heyeti taşıyan helikopter, 19 Mayıs günü, Azerbaycan sınırına yakın dağlık bir bölgede düştü.

Reisi, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ile birlikte, Nahçıvan sınırında Aras Nehri üzerinde iki ülke tarafından ortaklaşa inşa edilen Kız Kalesi ve Hudaferin barajlarının açılışını yapmıştı. Ardından Tebriz'e dönmek üzere helikoptere binmişti. Kazada Reisi'nin yanısıra, İran Dışişleri Bakanı Hüseyin Emir Abdullahiyan, Doğu Azerbaycan Valisi Malik Rahmeti ve Tebriz Cuma İmamı Ayetullah Ali Haşim de yaşamını yitirdi.

Kaza haberi, büyük tartışmalar başlattı. Komplolar teorileri peşpeşe yağdı. Özellikle İsrail ya da ABD'nin bir saldırısının olup olmadığı, İran'la sorunlar yaşayan Azerbaycan'ın dahlinin bulunup bulunmadığı en çok tartışılan konuydu. Keza içte bir "iktidar kavgası" ihtimali de gündeme geldi.

Yaşanan tutarsızlıklar ve göz göre göre yapılan hatalar zinciri, helikopterin düşmesinin basit bir kaza olmadığını gösteriyordu zaten.

En başta, bu tür seyahatlerdeki protokole aykırı biçimde, Cumhurbaşkanı ile Dışişleri Bakanı aynı helikoptere binmişti. Toplamda 3 helikopterle seyahat ediliyordu ve Cumhurbaşkanının bindiği helikopter, içlerindeki en kötü, en eski, bakımsız olundu. (Zaten kaza sonrasında Putin, yolculuğu kazasız tamamlayan 2 helikopterin kendilerine ait ve sağlam araçlar olduğunu açıklamıştı.)

İran, Ortadoğu genelindeki savaş ortamıyla doğrudan alakalı bir ülke olmasına rağmen, ordu komutanları bile Tahran'da gezerken onlarca korumayla hareket ederken, Cumhurbaşkanı dağlık bir alanda, yanında yeterince koruma ve güvenlik önlemi olmadan yalnız bırakılmıştı. Hava koşulları kötü olmasına rağmen yola çıkma kararı alınmıştı. Reisi'nin bindiği helikopterin 72 saat sinyal veren bir sistemi olmasına rağmen, bu sinyal sistemi kapalıydı; çalıştırılmamıştı.

Tüm bunların üzerine, kaza sonrasında İran devletinin sürekli çelişkili açıklamalar yapması da ayrıca dikkat çekiyor. Yanısıra, arama-kurtarma çalışmaları 15 saat sürüyor, helikopter kendi rotasından sapmadan ilerlediği ve rotası üzerinde kaza yaptığı halde, enkazı bir türlü bulamıyorlar.

Bu tablo, Reisi'nin "dış güçler" tarafından değil, İran'ın kendi içindeki iktidar kavgalarının bir sonucu olarak gözden çıkartıldığı ihtimalini güçlendiriyor. Yanısıra, Reisi'nin ölümünün İran'ın dış politikasında bir değişiklik getirmesi beklenmiyor. Bu da, gözlerin iç politik dengelere dönmelerinin bir başka nedeni.

Bu ihtimaller dışında, yıllardır süren yaptırımlar nedeniyle hava araçlarının bakımının yapılmadığını, kötü hava koşullarından dolayı yaşananın basit bir kaza olduğunu ileri sürenler de var. Elbette yaptırımların İran'daki yaşam kalitesini fazlasıyla etkilediği doğru. Ancak askeri açıdan ABD'ye ve İsrail'e rahatlıkla kafa tutabilen, füzeleriyle ve Ortadoğu'daki başka ülkelerde yürüttüğü savaşlarla göz dolduran İran'da, salt bu nedenle cumhurbaşkanının ölmesi, akla yakın gelmiyor. Keza bu savunu, yukarıda bahsettiğimiz çelişkileri açıklamaya da yetmiyor.

İran'da en gerici yönetimin sembolü Reisi

2021 yılında cumhurbaşkanı seçilen Reisi'nin ölümünün ardından sadece başkentte değil, birçok kentte görkemli cenaze törenleri düzenlendi. Ancak halkın gözünde Reisi, halka dönük ağır baskıların ve devlet terörünün simgesiydi.

New York merkezli İran İnsan Hakları Merkezi İcra Direktörü Hadi Ghaemi, *"Reisi, devlet politikalarını eleştirmeye cesaret ettikleri için insanları hapse atan, işkence eden ve öldüren bir sistemin temel direğiydi. Ölümü, işlediği pek çok suçun ve devlet zulmünün hesabını vermekten kaçmasını sağladı"* dedi.

Sözkonusu baskı politikaları en somut olarak, 2022 yılında yaşanan, kadınların saçının açılması konusundaki eylemlerde görünmüştü. **Eylemlerin başlangıç noktası, Mahsa Amini adlı genç kadının, saçı görüldüğü için ahlak polisi tarafından gözaltına alınması ve işkence ile öldürülmesiydi.** Bu haberin duyulmasının ardından, İran'ın pek çok kentinde kitlesel eylemler başladı. **Sokak eylemlerinin yanısıra, üniversite öğrencilerinin gösterileri, esnaf protestoları ve petrol sektörü başta olmak üzere işçi grevleri ile, dalga dalga büyüyen bir kitle hareketi yükseldi.** Reisi yönetimi, bu eylemlere karşı hızla devlet terörünü yükseltti, vahşi biçimde saldırdı. Bu saldırılar nedeniyle en az 500 kişinin öldüğü sanılıyor. Binlercesi ise hapse atıldı, işkence gördü.

Reisi'nin suçlandığı bir başka konu ise, 1988 yılındaki idamlardı. İran Halkın Mücahitleri üyeleri dahil binlerce siyasi tutuklu, birkaç dakikalık keyfi yargılamalarla idama mahkum edilmiş ve 3 ay içinde idam edilmişti. Bu konuda resmi açıklama olmadığı için idam edilenlerin sayısının en az 5 bin en fazla 30 bin olduğu tahmin ediliyor. **İdam kararları 4 kişilik "Ölüm Komitesi" tarafından alınmış ve uygulanmıştı; Reisi de bu komitenin içindeydi ve lakabı "cellat"tı.** Reisi, sonraki yıllarda da açıkça bu idam kararlarını savunan açıklamalar yapmaktan çekinmedi. Keza görev süresi boyunca solcuları ve rejim muhaliflerini hapis ve işkencelerle cezalandırmaya devam etti.

İran'ı ne bekliyor

Reisi 2021 yılında, iktidar tarafından her aşaması planlanmış bir süreç ile seçimleri kazanmıştı. Güçlü bir rakibi yoktu, çünkü rakipler önden elenmişti. Seçim öncesindeki hazırlık süreci, 85 yaşındaki dini lider Hamaney sonrası için Reisi'nin hazırlandığı yorumlarını da güçlendirmişti.

Ancak Reisi'nin halk desteği yoktu. 90 milyona

yakın nüfusu olan İran'da, sadece 18 milyon oy ile kazanmıştı. Kitlelerin rejime güvensizliği, meclis seçimlerine de yansımıştı. **Seçimlere katılım oranı birinci turda yüzde 41 iken ikinci turda ise yüzde 8'lere düşmüştü.**

İran rejimi uluslararası planda güç ve etkisini artırırken, ülke içinde genel olarak halk desteğini kaybediyordu. Ambargoların yarattığı ekonomik baskıların yanısıra, dini ve siyasi baskılar da kitlelerin zaman zaman güçlü kitle hareketleri ile patlamasına yol açıyordu. Reisi böyle bir dönemde, halk üzerindeki baskıları artırarak kontrolü sağlamak üzere seçildi. Hızlı biçimde, kitleler üzerindeki ekonomik ve siyasi baskıları artırdı. Mesela fabrikaların özelleştirilmesi hızlandırıldı; grev ya da eylem yapan işçiler işten çıkartıldı, hapsedildi, kırbaç cezasına mahkum edildi. **Kitleler daha da yoksullaşırken, ülkenin ekonomik kaynakları nükleer santrallere ve başka ülkelerdeki (Yemen, Irak, Suriye başta olmak üzere) savaşları ve askeri faaliyetleri finanse etmeye ayrılıyordu.** Hapis ve diğer cezalar genel olarak çok artırıldı. **Son 24 yılda idamların en çok arttığı dönem, Reisi dönemi oldu.** Tüm muhalifler üzerinde baskılar büyütülürken, kadınlara dönük saldırganlık tahammül edilemez boyutlara ulaştı. "Ahlak Devriyeleri" hızla yaygınlaştırıldı ve "tesettür ve iffet yasası"nın daha sert biçimde uygulanması talimatı verildi.

2022'de Mahsa Amini'nin ölümünün ardından eylemler, bu atmosfer üzerinden patlamış, kadın hareketi gibi gösterilmeye çalışılan eylemler, tüm toplumun ekonomik-siyasi protestolarını açığa çıkarmıştı. Petrol ve çelik fabrikalarında grevler, esnafın kepenk kapatma eylemleri, tüm halkın öfkesini ifade ediyordu. **Aylarca süren protestolar, Şahlık rejiminin 1979'da devrimle yıkılması ve İslam Cumhuriyet'in kurulmasından bu yana, dini önderlere karşı "en ciddi meydan okumalardan biri" olarak tanımlandı.** Sonrasında Reisi yönetimi ölüm ve hapis cezalarını da içeren biçimde bu hareketin bastırmayı başardı. Ancak tamamen kontrol altına alamadı. Sokaklarda yürüyen sarıklıların sarıklarına vurulması gibi, kendiliğinden hareketleri de içerecek biçimde, hoşnutsuzluk ve öfke belirtileri sürmeye devam etti.

Reisi'nin ölüm haberinin ardından Tahran sokaklarında havai fişekler patlatarak kutlama yapanlar, sokakta tatlı dağıtanlar da vardı ve halkın gerçek duygularının ifadesiydi bu. 1988'de idam edilenlerin anneleri tarafından kurulan ve bugüne kadar mücadeleyi sürdüren "Havarar Anneleri" adlı muhalefet hareketi de, helikopter haberinin ardından *"Reisi'nin en derin acılarla bu hayata veda etmiş olmasını diliyoruz"* açıklamasını yaptı.

Reisi'nin kendisine verilen görevi; baskı ve zor aygıtını sertleştirerek halkı kontrol altına alma görevini yerine getiremediği, tam tersine İran tarihinin en önemli kitle hareketlerinden birine yol açtığını söylemek mümkün. Bu sebeple "görevine son verilmiş" olma ihtimali de düşük değil.

Şimdi İran'da 28 Haziran'da yapılacak olan seçimlere hazırlanılıyor. Kitlelerin öfkesini yatıştırmak için reformcu bir adayın mı, yoksa daha saldırgan politikalar izleyecek birinin mi göreve getirileceği henüz belli değil. Egemenler bir taraftan kitleleri kontrol altına alacak aday bulmaya çalışırken diğer taraftan kendi iç iktidar savaşlarını yürüteceklerdir.

İsrail Refah çadır kentini vurdu

İsrail'in Gazze'ye dönük saldırılarında 7 Ekim'den bu yana en az 15 bini çocuk olmak üzere 36 binden fazla Filistinli öldürüldü. Üstelik halen enkaz altında binlerce ölü olduğu tahmin ediliyor.

Bugüne kadar halkın sığındığı hastane ve eğitim kurumlarını da vurmaktan çekinmeyen **İsrail**, şimdi de Refah'taki çadır kenti hedef aldı. **26 Mayıs'ta gerçekleşen saldırılarda en az 45 kişinin öldüğü tespit edildi.** Üstelik Uluslararası Adalet Divanı (UAD), saldırının hemen öncesinde 24 Mayıs'ta, "Gazze şeridindeki insanların feci yaşam koşullarının daha da kötüleştiğini", uzun süreli ve yaygın gıda yoksunluğunun artık felakete dönüştüğünü belirterek, **Refah'a dönük saldırıların derhal durdurulması kararı almıştı.** Keza insanın yardım için Mısır'daki Refah kapısının erişime açılması, Gazze şeridinde uluslararası gözlemcilerin girişine izin verilmesi, İsrail'in konuyu ilişkin bir ay içinde rapor yazması gibi talimatlar da belirlemişti.

İsrail bu kararlara rağmen Refah'a saldırılarını durdurmadı. Ve **saldırıya uğrayan bölge, BM Filistinli Mültecilere Yardım Ajansı'nın konumlandığı yerin hemen yanındaydı.** Gazze'de kendi evinden, toprağından kopartılmış Filistinlilerin çadır kenti bulunuyordu bu bölgede. İsrail, bugüne kadar kendisini destekleyen emperyalist kurumların artık itiraz etmeye başlamasını umursamadan, katliamlarını sürdürüyor.

Bu bombardımanın ardından, İsrail kara savaşını genişlettiğini duyurdu. **Ordu sözcülerinin açıklamasına göre, Gazze ile Mısır sınırı boyunca uzanan hattın kontrolü İsrail'in elinde.**

Pentagon (ABD Savunma Bakanlığı) ise, bir taraftan saldırının vahşeti karşısında "korkunç ve yürek parçalayıcı" tanımını kullanmak zorunda kalıyor; diğer taraftan, **İsrail'in "henüz kırmızı çizgiyi aşmadığını", Refah'taki hareketi hala "büyük bir kara operasyonu olarak görmediğini"** belirterek, **adeta alay ediyor.** 36 bin insan yaşamını yitirmiş, 1 milyona yakın kişi ülkeden kaçmış, yüzbinlerce sivil evlerini terkederek Refah'a sığınmışken...

New York Times gazetesi ise, İsrail'in Filistinlilere dönük kullandığı bombaların ABD'de üretildiğini belirtiyor. ABD'nin desteğini arkasına almış olan İsrail, katliamlarına devam ediyor.

Filistin'i tanıyan devletler artıyor

İsrail'in saldırılarına duyulan tepki, AB üyesi ülkelerin Filistin'i devlet olarak tanımaya başlamasına neden oldu.

BM'nin 193 üyesinden 140'ı Filistin'i devlet olarak tanıyor zaten. Keza AB'nin 27 üyesinden 9'u tanıyor. Bunların çoğu, AB üyesi olmadan önce Filistin'i devlet olarak tanımış olan eski Doğu Bloku ülkeleri. İsrail'in Refah saldırısının ardından,

Norveç, İspanya, İrlanda, Slovenya gibi ülkeler de Filistin'i resmen bağımsız bir devlet olarak tanıma kararı aldıklarını duyurdular. Böylece hem BM, hem de AB içinde Filistin'i tanıyan ülkelere sayısı artmış oldu. Almanya ve ABD gibi ülkeler ise Filistin'i devlet olarak tanımıyorlar.

Filistin Özerk Yönetimi 2012 yılında BM'ye "üye olmayan gözlemci devlet" statüsü ile kabul edildi. Üye olmadığı için, doğrudan kendisini ilgilendiren Genel Kurul oylamalarına bile katılamıyor. BM'ye üye olması ise şimdilik mümkün değil. Çünkü BM Güvenlik Konseyi üyesi 15 ülkeden en az 9'unun onaylaması gerekiyor. Keza BM GK'nın 5 daimi üyesinden biri bu talebi veto ettiğinde üyelik gerçekleşmiyor. Bu, tek başına ABD'nin bile Filistin'in BM'ye üye olmasını engelleyebileceği anlamına geliyor.

Türkiye ise, 1948'de ilan edilen İsrail devletini 1949'da tanıırken, 1988'de ilan edilen Filistin devletini aynı gün tanımıştı. AKP yönetiminin Hamas'la yakınlığı, bu ilişkileri daha kapsamlı hale getiriyor. Mesela Erdoğan, Hamas liderlerinden Haniye'yi "Gazze Başbakanı" olarak tanımlıyor.

Son günlerde bazı ülkelerin Filistin'i devlet olarak tanıdıklarına ilişkin açıklamalar, Filistin'in uluslararası konumunda resmi anlamda önemli bir fark yaratmıyor, BM'ye üye olmasını da sağlamıyor. Ancak bu açıklamalar, özellikle Norveç, İspanya ve İrlanda'nın ortak açıklama ile tanıma kararını duyurmuş olması, siyasal bir anlam taşıyor. **İsrail'in yaptığı katliamlara duyulan tepkinin ifadesi olarak büyük önem taşıyor. Bu kararın, ABD üzerinde bir baskı yaratması da kaçınılmaz görünüyor.** Tanıma kararları, İsrail'in uluslararası desteğinin giderek azaldığının somut ifadesi aynı zamanda.

Bunun bir başka göstergesi şuydu; yine geçtiğimiz ay içinde **Uluslararası Ceza Mahkemesi (ICC) başsavcısı, İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu ve Hamas'ın Gazze Şeridi'ndeki lideri Yahya Sinvar hakkında tutuklama emri çıkartılmasını istedi.** Savcı, iki liderin 7 Ekim'den bu yana bölgede savaş suçu işlediğini söyledi.

İsrail, bu karara, özellikle de Hamas'la bir tutulmasına büyük tepki gösterdi. Ancak tüm bu gelişmeler, İsrail'in uluslararası alanda giderek güç kaybetmekte olduğunu, kaç Filistinli katlederse etsin bu savaşı kazanamayacağını gösteriyor.

Mersen grevi sürüyor

Gebze Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan Mersen fabrikasında, işçilerin grevi sürüyor.

Fransa merkezli elektrik ekipmanları yan sanayi üreticisi Mersen fabrikasının işçileri, fabrikadaki çalışma koşullarına karşı iki yıl önce Birleşik Metal-İş sendikasında örgütlenmeye başladılar. Kasım 2022'de sendika, işyerinde çoğunluğu sağladığı için yetki tespiti belgesini Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan aldı. Ancak şirket yönetimi, bu yetki belgesini tanımayarak Bakanlık aleyhine dava açtı. Böylece işçilerin sendikalaşma ve TİS hakları gaspedilmiş oldu. Davalar sendika lehine sonuçlandığı halde, iki yıl boyunca şikret yetki mahkemelerinde zaman kazanmaya çalıştı; sendikayı ve işçilerin sendika hakkını yok saydı.

Hukuksal yollar tükendikçe, patronun saldırıları da arttı. "Sendika asla buraya giremez, devlet bizim arkamızda" gibi sözlerle işçileri yıldırmaya çalıştı. Bu şekilde de sonuç alamayınca, 7 Şubat 2024 tarihinde sendika üyesi 4 işçi işten atıldı.

Bu koşullarda işçiler 19 Nisan 2024 tarihinde greve başladılar. Patron ise, bir taraftan grevdeki işçileri vazgeçirmek için baskı ve tehdit uygularken, diğer taraftan grevdeki işçilerin yerine işçi çalıştırmaya başladı.

İşçiler 28 Mayıs günü grevin 40. gününde Fransız Başkonsolosluğu önünde eylem yaptılar. Fransız menşei şirkete işçiler, bir kez de konsolosluğun önünde eylem yaparak tepkisini gösterdiler. "Sendika hakkıma saygı duy" pankartının açıldığı eylemde, Birleşik Metal-İş genel başkanı Özkan Atar konuşma yaptı. Atar örgütlenme sürecini anlattıktan sonra "mahkeme sürecinin ardından sendikamızın işyerinde çalışan işçileri toplu sözleşme müzakerelerinde temsil etmeye yetkili sendika olduğu kesinleşmiştir. Buna rağmen şirket yönetimi, sendika ile toplu sözleşme müzakerelerine başlamayı reddediyor" dedi. Şirketi toplu sözleşme masasına davet etti. TİS yapılarına kadar grevi sürdüreceklerini belirtti.

Sumitomo lastik işçisi grevde

Çankırı'da bulunan Sumitomo Rubber Ako lastik fabrikasında çalışan işçiler TİS görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine greve çıktılar.

Petrol-İş'in örgütlü olduğu işyerindeki işçiler 29 Mayıs'ta greve başladılar. 2 bin 700 işçinin çalıştığı fabrikada üretim durduruldu.

Grev yerinde konuşan Petrol-İş Çankırı şube başkanı Halil İbrahim Topçu, "TİS süreci 5 aydır devam ediyor, fabrika yöneticileri taleplerimizi karşılayacak bir yaklaşımda bulunmadılar. 28 Mayıs'taki son toplantıda işveren teklifi yükseltti ama bizim istediğimiz seviye gelmedi" dedi. İşçiler, fabrikada çalışma koşullarının kötü olduğunu, sabah 6'dan akşam 7'ye kadar çalıştıklarını, çalışırken sürekli karbon tozu yuttuklarını, işe gelip giderken uzak bir mesafe katettiklerini belirttiler. Şube başkanı Topçu anlaşmazlıkların sadece ücretler üzerinden yaşanmadığını, TİS görüşmelerinde işçilerin talepleri olan diğer maddelerde de anlaşamadıklarını belirtti.

11 Haziran 2022 tarihinde İstanbul'da TJA (Özgür Kadın Hareketi) tarafından “Mahpusta Kadın Olmak” çalıştayı düzenlenmişti. Çalıştay'da '70'lerden günümüze çeşitli dönemlerde hapis yatmış kadınlar, kadın mahpusların neler yaşadığını ve nasıl direndiklerini anlattılar. Ardından halen hapishanelerde olan kadınlarla dayanışmak üzere konuşuldu, dayanışma ve mücadele biçimleri tartışıldı.

Bu çalıştaydan sonra 13-14 Ocak 2024 yılında “Sessizlik zinciri: Kadın siyasi mahpusların etrafındaki duvarları yıkmak” başlığı altında Diyarbakır'da Uluslararası Kadın Tutsaklar Konferansı düzenlendi. İstanbul'da yapılan Çalıştay'ın tutanakları da bir kitap haline getirilerek konferansta dağıtıldı.

“Mahpusta Kadın Olmak Çalıştayı” adıyla çıkan kitabın, 25 Mayıs Cumartesi günü, “Karşı Sanat”ta tanıtımı gerçekleşti. İstanbul'daki çalıştaya katılan kadınlar başta olmak üzere geniş bir katılım sözkonusuydu. Geçtiğimiz günlerde Kobani Davası'nın sonuçlanmasının ardından tahliye olan **Gülten Kışanak da davetliler arasındaydı.**

Hapishanelerden kadın tutsakların mektubunu, İstanbul'daki çalıştaya katılan ve kitapta da yazısı bulunan Nevin Berktaş okudu. Berktaş, Gebze Cezaevi'nden Nesrin Akgül'ün mesajını okurken, kendisinin de Gebze'den tahliye olduğunu söyledi ve bunun kendisini duygulandırdığını belirtti. Ayrıca Bakırköy Cezaevi'nde bulunan Çiğdem Mater'in, Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutsak olan Rojbin Çetin'in mesajları okundu.

İlk olarak TJA aktivisti Hacer Özdemir konuştu. Cezaevlerinde tutsak olan kadınların tarihinin ve yaşadıklarının yazılmadığını, bundan dolayı bu kitabı çıkarttıklarını söyledi. Kitabı derleyen Esra Çiftçi ise, amaçlarının Türkiye'deki cezaevi gerçeğini anlatmak olduğunu, Sakine Cansız katledilmeseydi, onun da kitapta yazısının olacağını söyledi. Ayrıca kitapta yazısı yer alan Ümit Efe, Gülten Kaya, Diyarbakır zindanında katledilen Mazlum Doğan'ın ablası Serap Doğan konuşmalar yaptılar.

Günün sürpriz konuğu Gülten Kışanak ise, alkışlar ve zılgıtlar eşliğinde konuşmasına başladı. “Kadın, yaşam ve özgürlük o kadar içiçe ki, cezaevinde kadınların işkence gördüğü, itaat etmenin öğretilmeye çalışıldığı dönemi yaşadım; ama itaat eden, dışarı ile duygusal bağını kesen kadınlara şahit olmadım” dedi. Hapishanede kaldığı süre içinde çok insanı tahliye ettiklerini, ama kendi tahliyesinde dışarıya çıkmanın daha zor olduğunu anladığını söyledi. Kobane Davası'ndan tüm tutuklularla birlikte tahliye olmayınca sevinemediklerini; fakat içerde kalanların ısrarı üzerine yine zılgıt ve sloganlarla uğurlandıklarını belirtti. Konuşmasında duygulu anlar yaşayan Kışanak, hapishane yaşantısına ilişkin anekdotlar da aktardı ve içerdekileri de çıkartacak bir mücadele hattının örülmesi gerektiğini vurguladı.

Kitap tanıtım toplantısı, çalıştaya katılan ve kitapta yazıları olan kişilerin kitabı imzalamasıyla sonlandı.

Kitapta Nevin Berktaş'ın, İstanbul'daki çalıştayda yaptığı konuşmasının yazılı hali de bulunuyordu. “Ötekilere bıraktık güneşi karşılamayı” başlığı altında yayınlanan yazıyı kısaltarak aktarıyoruz:

Mahpusta Kadın Olmak

* * *

Hapishanelerde yaşam koşullarını düzeltmenin, her türden onur kırıcı uygulama ve işkenceye karşı durmanın önemli bir ayağı, dışarıdaki mücadeledir. Dışarı ne kadar güçlü durursa, hapsedilenlerin hayatı da o ölçüde rahatlar. Bugün bir arada olmamız, dışarıdan güç vermemizin önemli bir parçası olacak...

12 Eylül dönemini, '90'lı ve '2000'li yılları da hapishanede geçirmiş biri olarak şunu rahatlıkla söyleyebilirim; hapishanelerdeki direnişi örgütlemek, hangi koşulda olursak olalım dışarıdan da bu direnişe destek sağlanmasıyla mümkün. Aile ve tutsak yakınlarının ve avukatların çabası birinci derecede önemli. Çünkü tutsaklarla temas halinde olan ilk bölükler onlar... Resmi makamlara başvuru, sorunların hem kayıtlara geçmesi bakımından önemlidir, hem de basının bilgilere daha rahat ulaşması bakımından... Kamuoyu baskısı olmadan hapishane koşullarını düzeltmenin pek oluru yoktur.

12 Eylül'ün en karanlık günlerinde biz böyle başardık. **İlkin, tüm vahşi işkencelere ve bunalıcı baskılara karşın içeride direnişi örgütledik. Sonra da bize yapılan baskı ve işkenceleri duyurmak için çok özel çaba harcadık ve bu çabalarımızdan dolayı yasak, baskı ve işkencelerle karşılaştık.** Adana Hapishanesi'nde bize haberleşme konusunda yardım eden bir görevli için, annemi ve kucağında yeni doğmuş bebeği ile kardeşimin eşini işkencehane aldılar örneğin. Karşılarına onlarca gardiyan dizip “Bunlardan hangisi size geldi” diye sordular. Israrla bize kimsenin gelmediği yanıtını aldılar. İstanbul Metris Hapishanesi'nde taşıdığım notlar nedeniyle hücrelere konuldum, ek hapis cezalarına maruz bırakıldım. Kısacası, örgütlenmek demek, bin bir badireyi göze almak demektir.

Çünkü **en çok örgütlenmemizden ve işledikleri suçların açığa çıkmasından korkuyorlar...** Bizi bireyselleştirmek ve dışarıya değerlerimizden uzaklaşmış, onursuz, kişiliksiz, posası çıkmış insanlar olarak çıkarmak istiyorlar. Biz de aksine, “birimiz hepimiz, hepimiz birimiz” olmak için uğraştık. Komün hayatı yaşadık, dayanışma içinde olduk, birbirimize deneyimlerimizi, fikirlerimizi aktardık, seminerler verdik,

tiyatro ve müzik grupları oluşturduk... İnsanca yaşam koşulları yaratmak için, onur kırıcı uygulamalara, işkencelere karşı ölümüne direndik. Ailelerimiz de dışarıda birbirine kenetlendi. Birimizin anne-babası hepimizin anne-babası oldu.

Bugün de hapishanelerde insanlık dışı uygulamalar katmerleşerek sürüyor. Bu sistemde işkence ve baskı ortadan kalkmaz; ama geri püs-kürtebilir, insanca yaşam koşulları sağlanabilir... Bir bütün olarak, insanlık dışı olan hücre tipi hapishaneler mutlaka kaldırılmalıdır...

Yirmi iki yılı hapishanelerde geçirmiş biri olarak, soluklanma dönemlerinin ve işkenceli süreçlerin iyi ya da kötü niyetli yöneticilerden kaynaklanmadığını deneyimlerimle gördüm. İşkencenin bir sistem sorunu olduğunu ve soluklanma dönemlerinin uzun ve meşakkatli bir mücadele ile geldiğini kendi yaşamımdan biliyorum... Uzun yılların ardından aklımda kalan, hangi işkenceleri yaşadığım değil, nasıl direndiğimdir. Zulme karşı direnmek haktır ve ben de direnme hakkımı kullandım. Öyle olunca güçlendim ve bu gücün yarattığı iç rahatlığı ile çıktım...

Bu kadar yılın elbette ürünleri de olmalıydı. İki kitap doğdu: Birincisi, “İnancın Sınandığı Mekânlar: Hücreler”, ikincisi de “Darbe, Yenilgi, Direniş: 12 Eylül”...

İlk kitap, 19 Aralık 2000 katliamından ve hücre tipi hapishanelerine geçilmeden önce basıldı. Kitapta, dünya çapında hücre tipi hapishanelere, ülkemizde 12 Eylül hücrelerine karşı nasıl direnildiyse, kurulması düşünülen hücre tipi hapishanelere karşı da öyle direnileceğini anlattım. Kitap hemen yasaklandı ve hakkında çok sayıda dava açıldı. On yıllık bir dava sürecinden sonra 2010 yılında yeniden hapsedildim. Bu dava ile ilgili hukuk mücadelesi verirken avukatım altı yıl fazladan yatırıldığımı da açığa çıkardı. Bunun için açtığımız dava ise ret edildi.

“Hücreler” kitabı nedeniyle hapsedildiğimde, yoldaşlarımın örgütlediği bir kampanya sonucunda çok sayıda insan, haksız yere hapsedildiğimi görerek bu uygulamaya karşı çıktı; beş ayda tahliye edildim. AHİM'e de başvuran avukatım davayı kazandı. Bu arada “Hücreler” kitabına ilgi arttı, Yediveren Yayınevi “Dava Dosyası” adıyla ikinci baskısını yaptı ve kitap çok okundu.

“12 Eylül” kitabı da 2012 yılında çıktı. AKP'nin darbe karşıtıymış ve 12 Eylül'ü yargılayacakmış gibi görünmesi, en karanlık günlerde direnerek ve canı pahasına 12 Eylül'ü yargılayanların konuşması gerektiğini ortaya çıkardı. Öte yandan 12 Eylül kan ve vahşetten ibaret değildi, bu vahşet ortasında direniş manifestosunun yazıldığı gerçeği yeniden hatırlatılmalıydı. Bunu gerçekleştirdik. Böylece hapishaneler direnişlerini de kapsamış oldu kitap.

Bugün acil bir sorun olan hasta tutsaklarla ilgili olarak, geçmişin deneyimlerini de değerlendirip ortak bir mücadeleyi örebiliriz... Örgütsüzlük ve dağınıklıklardan kaynağını alan hak arama mücadelesindeki zafiyetler, hapishaneler mücadelesinde daha çarpıcı olarak çıkıyor karşımıza. Sonuç alıcı mücadelenin örülmesinin yolu, hapishanelere ve hasta tutsakların durumuna karşı yoğun bir ilgi uyandırmaktan geçiyor...

'84 ÖLÜM ORUCU EYLEMİ

Başta “tek tip elbise” olmak üzere, 12 Eylül askeri faşist cuntanın devrimci tutsaklar üzerindeki baskı ve işkencesine, faşist yaptırımlara karşı başlatılan **'84 ölüm orucu eyleminin üzerinden 40 yıl geçti. '84 ÖO, sadece cezaevlerindeki faşist uygulamaları kırmayı yönüyle değil, dışardaki sessizliği kılması yönüyle de bir “milat” oldu.** 12 Eylül sonrası ilk kitle eylemi, ölüm orucundaki tutsakların taleplerinin kabul edilmesi için, tutsak ailelerinin Taksim Meydanı'na siyah çelenk koymasındır. Bu eylem, tutsak aileleri ve yakınlarının örgütlenmesinde atılan ilk adımdır aynı zamanda. İHD ve TAYAD gibi kitle örgütleri, tutsak yakınlarının bu ve sonrası eylemleriyle kurulmuştur.

İçerisi-dışarı ile 12 Eylül faşizmine karşı mücadelede bir “dönüm noktası” olan '84 Ölüm Orucu'nda yitirdiğimiz TİKB-MK üyesi Mehmet Fatih Öktülmüş, Devrimci Sol savaşılları Abdullah Meral, Haydar Başbağ ve Hasan Telci'yi

M. Fatih Öktülmüş Yaşıyor!

TİKB-MK üyesi Mehmet Fatih Öktülmüş, 17 Haziran 1984 tarihinde Ölüm Orucu eyleminde şehit düştü.

O, ihtilalci komünist hareketin kurucularındandır. ODTÜ'de okuduğu yıllarda devrimci mücadeleye atılmış, ABD Büyükelçisi Commer'in arabasının yakılması dahil o yılların öğrenci eylemlerinin hepsinde yer almıştır.

12 Mart döneminden itibaren defalarca işkenceye alınmış, tutsak düşmüş, ama her defasında

direnerek faşizmi kendi ininde yenmesini bilmiştir. Birkaç kez firar ederek özgürlüğüne kavuşan M. Fatih, son olarak 1981 yılında yakalanır; Adana, Ankara, İstanbul işkencehanelerinde adını bile söylemez, ifade vermez. Bu direnişiyi başta yoldaşları olmak üzere tüm devrimcilere örnek olur. İhtilalci komünistlerin direniş çizgisinde, onun önderliğinin tartışılmaz bir yeri vardır. Direnen her komüniste işkenceciler *“Fatih gibi”* diyecektir. **O, işkencede, zindanda, mahkemelerde direnişin simgesidir.**

Mehmet Fatih Öktülmüş, sadece yoldaşlarının değil, tüm devrimci ve demokratların, onu bir biçimde tanıyan işçi ve emekçilerin, unutmadığı ve unutamayacağı bir isim oldu. Çünkü geleceğin toplumundan, sosyalizmden günümüze düşen bir ışık halesi gibiydi. Mütevaziliği, fedakarlığı, çalışkanlığı, sözle eyleminin bir olmasıyla, “yeni tipte insan”ı kendi şahsında somutlamıştı. Gittiği her yerde, saygı ve güven uyandırması bu yüzdendi.

İşçi sınıfının sendikal mücadelesinden komünist bir örgütü örgütlemeye kadar, her alanda başarılı bir örgütçüydü. İşkence ve zindanlarda ise, direnişi örgütleyen; düşmanlarına korku salan, dostlarına güç ve moral veren bir önderdi.

Türkiye devrimci hareketinin yetiştirdiği seçkin önderlerinden olan M. Fatih, daha yaşarken tüm devrimcilerin saygısını ve güvenini kazanmıştı. Deniz, Mahir, Kaypakkaya gibi Türkiye Devrimci Hareketi'nin sahiplendiği bir değer haline geldi. O koşullarda bunu başarmak çok zor olduğu halde...

Son eylemi olan ölüm orucunda da önder rolünü oynadı. Onun varlığı, eylemin başarısının garantisiydi. Çevresindeki tüm devrimcilere öylesine büyük bir güven vermişti.

Zaferin ölümle geleceğini anladığından, ölüm orucundaki siper yoldaşlarıyla *“ipi ilk kim göğüsleyecek”* yarışını başlattı. Ve **son sözleri, “ölebiliriz ama BİZ KAZANACAGIZ” oldu. Bu sözler, şairlere şiir, müzisyenlere marş yaptırdı; kitlelerin sloganı haline geldi. İşçi direnişlerinde sınıfın zafer azmini dile getiren ant oldu...**

Fatih ve yarattığı mirası yaşıyor, yaşatacağız!..

saygıyla anıyoruz. 40. yılında bu eylemi doğuran koşulları ve tutsakların mücadelesini yeniden hatırlatıyor ve bu deneyimlerin günümüzdeki cezaevi direnişlerine ışık tutacağına inanıyoruz. O dönemi yaşamış olanların kaleminden -daha önceki yıllarda yayınladığımız- TTE direnişi ve '84 ÖO sürecini anlatan yazıdan bazı bölümleri aktarıyoruz.

Siyasi tutsaklara yönelik ilk “Tek tip elbise” (TTE) uygulaması, 12 Eylül askeri faşist cunta yıllarında teslim alma politikası olarak denendi. İstanbul cezaevleri ve Elazığ Askeri Cezaevi dışındaki diğer cezaevlerinde uygulamaya konuldu ve faşist rejim kısmen de olsa buralarda sonuç almayı başardı. İstanbul cezaevlerinde ise, ilk olarak Sultanahmet'te uygulamaya konuldu. 12 Eylül darbesinin hemen ardından, örgütlerin şaşkın ve dağınık olduğu koşullarda TTE'yi gündeme getirdiler. Ancak devletin henüz bu yönde merkezi bir politikası olmadığı için, kısa süre sonra vazgeçildi.

Asıl TTE saldırısı ve her türlü insani hakkın gaspedilerek merkezi bir politika olarak uygulamaya konulduğu tarih, Ekim 1983'tür.

Operasyon, TTE dayatması ve komünlerin dağıtılması ile başladı. Buna karşı barikatlar kuruldu. Karşılıklı çatışmalar yaşandı. Zorla elbise giydirildiğinde de zaman geçirmeksizin hemen lime lime edilerek koğuşa ortasına yığıldı. Ardından mahkemele-re götürülürken zorla elbise giydirilip kollar arkadan kelepçelendi. Buna rağmen, siyasi tutsaklar, bir biçimde birbirlerinin elbise-lerini ringlerin içinde parçalayarak, don-gömlek kalıyorlardı. Mahkemeye varıldığında don-gömlek kalan siyasi tutsaklar, bu biçimde mahkeme salonuna alınmadan geri götürülürdü. (...)

Bu süreçte, havalandırmalar kapatıldı, ziyaretler, avukat görüşleri kaldırıldı. Hastanelere gitme çok daha zorlaştı.

Yalnız bu yasaklar devrimci tutsaklarda moral bozmanın aksine devrimci militanlığı, devrimci tepkiyi daha da güçlendirdi. Gün boyu atılan sloganlar, adım adım direnişi örgütleyordu. Çok geçmeden İstanbul'un çeşitli cezaevlerindeki (Kabakoz, Hasdal, Sultanahmet, Metris) **önder kadroları Sağmalcılar Özel Tip'e taşındılar. Burada elbise verilmedi.** Kısa bir süre eşofman anlaşması sağlandı. Ardından yeni tutsakları buraya getirdiklerinde operasyonla eşofmanlar geri alındı ve lastik terlik dışındaki her türlü giysi toplatıldı. Bu operasyonlar sırasında her türlü işkence mubahtı. Siyasi tutsaklar, operasyona direnerek karşılık veriyorlardı. TTE giyilmediğinden dolayı mahkeme gidiş gelişleri, avukat aile ziyaretleri, mektuplar tıkanırdı...

O dönem, Diyarbakır Ölüm Orucu bitmek üzereydi ve belli yumuşamalar olmuştu. Mamak açlık grevi 40'lı günlere dayanmıştı. **TİKB'li tutsaklar, tam da bu süreçte, baskıları ve yasakları püskürtmek için süresiz açlık grevi önerisinde bulundu. Ancak diğer siyasetlerin tutumu genellikle erteleme yönündeydi. Sonuç alınamayacağı anlaşıncı, TİKB tek başına başlama kararı aldı.** Bu sırada Devrimci Sol, kısa bir süre sonra birlikte başlamayı önerdi. Bu öneri kabul gördü. O süre içerisinde direnişe nasıl başlanacağı, nasıl bitirileceği, kitlesel olarak kaç gün gidileceği, hangi aşamada nasıl bir tavır takınılacağı, dahası 45'li günlere kadar bir anlaşma sağlanamazsa, teslimiyet dalgasını kırmak için belli kadrolarla ölüm orucuna başlanacağı konularında hemfikir olundu.

11 Nisan'da Metris tecritinde süresiz açlık grevine başlandı. 12 Nisan'da ise TİKB ve Devrimci Sol davası tutsakları topyekün başladılar. Bu süreçte başını TDKP'nin çektiği, Kurtuluş ve Dev Yol'un içerisinde yer aldığı blok, açlık grevine kesinlikle karşı çıkıyordu. Dahası TDKP, Sovyetlerdeki NEP dönemini örnek göstererek, geri çekilmeyi savunuyordu. TTE saldırısı başladığında *“TTE'yi giyersek mavi kefenimiz olsun”* diye açıklama yapan TKP/ML, *“TTE, mücade- lenin önünü tıkamıştır, bu nedenden dolayı giyerek mü- cadelenin önünü açmak gerekiyor”* dedi. Diğer yapılar da genel olarak çoğunluğun kararlarına uyuyorlardı...

Devlet, ölüm orucu süresince kantin satışlarını hızlandırdı, yemekleri arttırdı. Açlık grevinin 25. gününde aldıkları karar gereği Devrimci Sol tutsaklarının önemli bir kısmı açlık grevini bıraktı... Eylem 45 günü bulduğunda kitlesel olarak açlık grevine son verildi; 3'ü TİKB'li, 13'ü Devrimci Sol'dan seçilmiş kadrolarla ölüm orucu sürdürüldü.

Bu aşamada dışarıda yaprak kımıldamıyordu. İçerdeki sesin dışarıya ulaşma şansı çok zayıftı. Direnişin tek destekçisi, bir avuç aile idi. Ankara'ya siyah elbiselerle gittiler. Taksim Meydanı'na siyah çelenk koydular. Çocuklarıyla görüşmeseler dahi, bir an olsun cezaevi önünü terk etmediler.

İçerde ise eyleme destek sadece TKP/ML Hareketi

ve Kawa'dan geldi. Diğerleri ise *“dostlar alışverişte görsün”* misali 40'lı günlerde bir hafta açlık greviyle destekleme kararı almalarına rağmen, 45. günde genel kitle açlık grevini bitirince, kendileri de 5. günde bitirdiler.

Devlet, eylemin biteceğini beklerken ölüm orucu başladı. Bir hafta sonra ikinci ekipler devreye girdi. Bunun üzerine devlet pazarlığa oturdu. Genel olarak orta yeri bulmaya çalışıyordu. (*“TTE'nin altını giyin, üstünü giymeyin”* biçiminde sürdü pazarlık.) Kabul etmediğimiz bu pazarlık tıkandı...

63. gün Abdullah Meral'in şehit düşmesi üzerine devlet tekrar pazarlığı zorlamaya çalıştı, ancak bizden yana farklı bir yaklaşım söz konusu değildi. 67. günde, önce Haydar'ın, ardından Fatih'in şehit düşmesiyle devlet paniklemeye başladı.

Bir yandan eylemi kırmak için çabalar gösterirken, diğer yandan da C Blok'un etrafını boşaltarak ölüm oruçcularını tecrite aldı. İğne, iplik, kağıt, kalem, kibrit vermediler. Sigaraları bile jelatin içerisinde veriyorlardı. Yataklar kefeni andıran beyaz çarşafarla örtülmüştü. Herkes ayrı ayrı yerdeydi. Amaç malumdu... Moralini bozmak, direnişten vazgeçirmek...

Ama nafile! **Direnışçiler 70'li günlere dayanmalarına rağmen seslerini diğer bölümlerdeki devrimcilere ulaştırmayı başardı.** Hücrelerde eskiden kalma süt kutularını kağıt olarak kullanıp notlaşmayı da sürdürdüler. Marşlar, türküler eksik olmuyordu. Şehitlerimiz bayrak gibi üzerimizde dalgalanıyordu. Birinci Ordu'dan sürekli heyetler gelip gidiyordu. Amaçları belliydi; tek tek sohbetlerle yumuşatarak, eylemi bitirmek!

72. günde Devrimci Sol, kendi kararını açıklayarak *“geldiğimiz aşamada eylem siyasal kazanım elde etmiştir, daha fazla sürdürmenin gereği yoktur”* dedi. TİKB'li tutsaklar ise o aşamada Devrimci Sol'u sürdürmeye ikna edemediğinden, iki gün daha devam ettikten sonra bitirme kararı aldı. *“Ama asla hiçbir koşulda TTE'yi giymeyeceğiz”* dediler. TİKB'nin bu tavrını Devrimci Sol, kendi içerisinde tartıştıktan sonra aynı cephede devam etme kararı aldı. Bunun üzerine TKP/ML Hareketi ve Kawa da *“biz de giymeyeceğiz”* dediklerinden dörtlü deklarasyon yayınlandı. Ancak oportünistlerin TTE'yi giyme konusundaki yoğun ısrarları ardında, bu iki örgüt de çoğunluğa katılma kararını aldılar. TTE'nin gelmesi için dilekçe yazan yapılar bile oldu.

Ancak henüz “mavi yolculuk” başlamamıştı! (TTE'leri giyip havalandırmaya, görüşe, mahkemeye, hastaneye, avukat görüşüne gitmeyi kendi aramızda “mavi yolculuk” olarak adlandırmıştık) Çünkü **TTE giymek, devlet için yeterli değildi. Bir de onun yanında yakasına suçlu kimliği takmak gerekiyordu. Suçlu kimliği, kişinin hangi suçtan yargıldığını, ne kadar ceza aldığını gösteren bir yaftaydı. Bu da yetmiyordu; mavi ayakkabı, mavi çorap...yani tepeden tırnağa kirli bir mavi...**

Kimlik konusunda kimi örgütler şerh koydular ve elbiseyi geri vermeyi önerdiler. Ancak bunlar azınlıkta kaldı. Sonuçta kimlikler de takıldı, ziyaretlere, havalandırmaya çıkılmaya başlandı. Fakat burada bir şey daha eklenmişti; her gün düzenli tıraş olmak ve ziyarete çıkarken önünü iliklemek... Temsilcileri, idare ile görüşüp *“anlaşmada ön ilikleme yoktu”* dediklerinde, yüzbaşının cevabı çarpıcıydı: *“Biz iki karşıt düşman sınıfız, bir şey aldık mı bir şey daha almak isteriz, siz de olsanız siz de öyle yaparsınız, anlaşma diye bir şey yok...”*

Yanısıra, slogan atmak da elbise giyenler için suçtu. Suçun karşılığı ziyarete ve havalandırmaya çıkarmamak... Bu süreler kimi zaman ayları buluyordu.

Elbette komünistlerin yanısıra, “mavi yolculuğu” reddeden devrimciler de vardı. Bunlar elbise giymedikleri gibi ziyarete, mahkemeye, havalandırmaya çıkamıyordu... Ayrıca sloganların, kapı dövmelemin, direnmelerin cezai bir karşılığı yoktu. Direniş bizi bir nevi özgürleştirmişti. Mahkemeye giderken TTE giyenler soyulup aranırken biz giymeyenleri soymaya gerek duymuyorlardı.

TTE nasıl kalktı?

Ölüm Orucu üzerinden bir buçuk yıl geçmemişti. Direnişler, barikatlar, göğüs göğü-se çatışmalarla gelinmişti o güne...

Bu dayatmanın kalkması, önce direnenlerden başladı. **16 Mart 1986 günü mazgallar açıldı, başçavuş, herhangi bir kıyafet giyip ziyarete çıkabileceğimizi söyledi. Aradan 3 yıl geçtikten sonra dışarı ile ilk görüşler yapıldı.** Bu, cezaevinde bir sevinç havası yaratmıştı. Koğuştan koğuşa, bloktan bloğa cezaevinin dört köşesine yayıldı.

Bizim sivil elbiselerle ziyarete çıkmamızdan bir-iki hafta sonra diğerleri de yavaş yavaş kot pantolonlarını giyerek çıkmaya başladılar. ‘Mavi kefen’ dedikleri elbiseleri halen koğuşlarda asılıydı. Bunların nasıl geri verileceği konusunda ise bu kez *“dilekçe ile aldık, dilekçe ile verelim”* tartışmaları başlamıştı. Bu bile aylar sürdü... En sonunda fiili olarak çeşitli koğuşlarda toplayıp vermeye başladılar.

TTE tarihe karışmıştı artık. O kirli mavi gitmiş, havalandırmaya saklanmış bir avuç tertemiz mavi gökyüzü açılmıştı üzerimize... Güneşin halesinde de Fatih, Apo, Haydar, Hasan vardı...

Soma Katliamı 10. yılında

13 Mayıs 2014'te Soma'da katledilen madencilerin anmaları yapıldı. 10. yıldaki anmalar, Manisa-Soma başta olmak üzere, İstanbul, Ankara, İzmir, Samsun'da yapılan eylemlerde yapıldı; Soma'nın hesabının sorulacağı vurgulandı.

İstanbul Emek, Barış ve Demokrasi Güçleri saat 20'de Kadıköy Süreyya Operası önünde toplandı. “Soma'yı unutma unutturma”, “Soma'nın hesabı sorulacak”, “Kaza değil bu bir katliam”, “Kahrolsun ücretli kölelik düzeni”, “Soma için adalet, Taksim için adalet” sloganları atıldı. Yapılan açıklamada Soma'da 10 yıl önce yaşananların bir katliam olduğu ve sorumluların yargılanmadığı vurgulandı. Soma, Ermenek, İliç ve diğer katliamların hesabının sorulacağına değinildi. Taksim 1 Mayıs'ında tutuklananların ise Soma'nın, İliç'in ve iş cinayetlerinin hesabını sorma kararlılığıyla Taksim barikatlarına yüklendiği söylenirken, tutuklananların serbest bırakılması istendi.

Açıklama atılan sloganlarla bitirildi. Aralarında PDD'nin de bulunduğu kurumlar eyleme flama ve dövizleriyle katıldılar.

Aynı yerde saat 7'de ise mücadeleci sendikalar Soma ile ilgili açıklama yaptı.

Zindanlar yıkılsın tutsaklara özgürlük!

Mayıs ayı içinde tutsaklara yönelik baskılar ve hak gaspları sürüyor.

Devletin tutsakların dışarıyla iletişimini kesmek ve tecrit altında tutmak için açtığı yeni hapishanelere yönelik açlık grevleri devam ediyor. Tahliyesi gelenlerin cezaevi idareleri aracılığıyla çıkmasının engellenmesi, hasta tutsakların tedavilerinin yapılmaması, kitap-yayın yasakları ve tutsaklara para gönderen akrabalarının dahil “örgüte finans kaynağı” oluşturdukları gerekçesiyle tutuklanmaları sıradanlaştırılmak isteniyor. Tutsaklar sürgün sevklerle yeni inşa edilen S, R, Y tipi hapishanelere götürülüyor. Bu hapishanelerde tecrit daha da ağırlaştırılmış olarak uygulanıyor. Burada kalan DHKP-C davası tutsaklarının açlık grevleri

100'lü günlere yaklaşıyor.

Hapishanelerden cenazeler çıkmaya devam ediyor.

Tekirdağ 2 Nolu F Tipi'nde kalan 27 yıllık tutsak Ergün Akdoğan, 14 Mayıs'ta koğuşunda düşerek beyin kanaması geçirdi. Hastaneye kaldırılan Akdoğan, yoğun bakıma alındı. Ancak yoğun bakımda tedavisi sonuç vermedi ve 21 Mayıs'ta öldü. Akdoğan'ın cenazesi Hozat'ta yapıldı. Ailesi geç müdahale edildiğini açıkladı. Ayrıca Iğdır S Tipi hapishanesinde adli hükümlü Ercan Çakar'ın şüpheli bir şekilde öldüğü açıklandı. 2 ay önce Bandırma'dan Iğdır'a getirilen Çakar'ın toplam 32 yıl hükmünün bulunduğu belirtildi.

Hasta tutsaklar tedaviye götürülüyor, raporları olduğu halde serbet bırakılmıyor.

72 yaşındaki hasta tutsak Emin Çam, çıplak arama dayatması yüzünden tedaviye gidemiyor. 76 yaşındayken tutuklanan hasta Hanife Aslan'ın da hasta olduğuna dair rapor alabilmesi için, Van Hastanesi'ne sevk edildiği öğrenildi.

TAYAD'lı Mehmet Güvel ve Kemal Gün hasta oldukları halde tutulmaya devam ediyor. Mehmet Güvel'in kanser olduğu ve tedavisinin dışarıda yapılması gerektiği raporlarda yer alıyor. TAYAD'lı aileler hasta tutsakların serbest bırakılması için Mayıs ayı içinde Taksim Meydanı ve Çağlayan Adliyesi önünde eylemler yaptı.

Pirsultan Gazi Şehitler Cemevi yöneticisi olan kanser hastası Eren Odabaş sonunda tahliye edildi.

Hapishanelerde iç iletişimin ücretsiz olması gerekirken, en ufak bir posta için

56 lira isteniyor.

İHD'nin yaptığı haftalık F oturmalarında hasta tutsakların durumlarına dikkat çekildi, serbest bırakılmaları istendi.

☆ **1 Haziran 1971- Hüseyin Cevahir katledildi**
İstanbul-Maltepe’de bir evde polis tarafından kuşatılan THKP-C önderlerinden Mahir Çayan ve Hüseyin Cevahir, 3 gün boyunca direndiler. Çıkan çatışmada Hüseyin Cevahir katledildi, Mahir Çayan ise yaralı olarak yakalandı.

☆ **2 Haziran 1970- Orhan Kemal öldü**
İşçi ve emekçilerin yaşamlarını konu eden romanlarıyla ünlü Orhan Kemal, Nazım Hikmet’le kaldığı cezaevinde, onun yönlendirmesi ile roman yazmaya başladı. Kendisi de işçi olarak çalıştığı için, işçilerin hayatını romanlarında işledi. Hanımın Çiftliği, Bekçi Murtaza, El Kızı gibi romanlarıyla ünlüdür

☆ **2 Haziran 1991- Ahmed Arif öldü**
“Hasretinden prangalar eskittim” kitabıyla ünlenen Ahmet Arif, Kürt halkının acılarını, özlemlerini işlediği kadar, emekçilerin sorunlarını da şiirlerine yansıttı. *“Nerede olursan ol / İçerde, dışarda, derste, sırada / Yürü üstüne - üstüne / Tükür yüzüne celladın / Fırsatçının, fesatçının, hayının.../Dayan kitap ile / Dayan iş ile / Tırnak ile, diş ile / Umut ile, sevdâ ile, düş ile /Dayan rüşva etme beni.”*

☆ **3 Haziran 1949- Mikhail Kalinin öldü**
Ekim Devrimi’nin önderlerinden Kalinin, Bolşevik Partisi’nin MK’sı dahil her kademesinde yer aldı. 1949’da hastalıktan öldü. Türkçeye de çevrilmiş en önemli eseri “Devrimci Eğitim Devrimci Ahlak”tır.

☆ **6 Haziran 1981- MLSPB militanları Tamer Arda, Mete Atilla Ermutlu, Ercan Yurtbilir ve Doğan Özzümrüt, Maltepe’de ve Sefaköy’de ellerinde silahlarıyla çatışarak şehit düştüler.**

☆ **8 Haziran 1844- Almanya’nın Silezya**

Haziran ayında şehit düşen İhtilalci Komünistler

17 Haziran 1984- Mehmet Fatih Öktülmüş

21 Haziran 1978- Muzaffer Mutlu
İstanbul’da sivil faşistler tarafından katledildi. Cenazesi, Amasya ve İstanbul’da düzenlenen gösterilerle Amasya’da toprağa verildi.

30 Haziran 1980- Songül Kayabaşı
15-16 Haziran direnişinin yıldönümünde İstanbul Kartal Karlıköy’de düzenlenen silahlı korsan gösteride çıkan çatışmada bir asteğmen ve iki er öldürüldü. Bunun üzerine Kartal’da terör estiren devlet, yüzlerce devrimciyi gözaltına aldı. TİKB sempatisanı Songül Kayabaşı ile TKP-ML sempatisanı Aziz Aras işkencede katledildi.

bölgesinde işçiler, açlığa karşı ayaklandı.

☆ **12 Haziran- Çocuk işçiliği ile mücadele günü**

☆ **13 Haziran 1969- Alpagut işgali**
Çorum’da bulunan ve Özel İdare tarafından işletilen linyit sektörü, işçiler tarafından işgal edildi. Çalışma koşullarına karşı 786 işçi, 34 gün boyunca oluşturdukları komiteyle işyerini yönettiler ve bu sürede üretimi yüzde 50 oranında arttırdılar.

☆ **15 Haziran 1915- Ermeni devrimciler asıldı**
Sosyal-demokrat Hınçak Partisi’nin MK üyesi Paramaz (Madteos Sarkisyan) ve 19 yoldaşı İstanbul Beyazıt Meydanı’nda asıldı. Paramaz, idam sephasında şöyle haykırdı: *“Siz sadece bizim vücudumuzu yokedebilirsiniz, fakat inandığımız fikirleri asla... Yarın Ermenilik ülkenin doğusunda özgür ve sosyalist Ermenistan’ı selamlayacaktır. Yaşasın Sosyalizm!”*

☆ **16 Haziran 2005- MKP/HKO üyeleri Mercan’da katledildi**
MKP Genel Sekreteri Cafer Cangöz, Aydın Hanbayat, Okan Ünsal, Ali Rıza Sabur, Alaattin Ataş, Cemal Çakmak, Berna Saygılı Ünsal, Kenan Çakıcı, Ökkeş Karoğlu, Taylan Yıldız, İbrahim Akdeniz, Dursun Turgut, Binali Güler, Ahmet Perktas, Gülnaz Yıldız, Çağdaş Can, Ersin Kantar, kongre için Dersim’e giderken vahşice katledildiler.

☆ **18 Haziran 1936- Maksim Gorki öldürüldü**
Kendisi de işçi olan ve çok yoksul bir çocukluk geçiren Sovyet yazarı, emekçilerin yaşamlarını anlatan romanlar yazdı. “Ana” kitabı, en çok bilinen eseridir.

☆ **19 Haziran 1953- Rosenbergler idam edildi**
Ethel ve Julius Rosenberg, ikinci emperyalist savaş sonrası ABD’de “Mc Cartycilik” olarak bilinen “cadı avı”nda tutuklanıldılar. Sovyetler Birliği’ne atom bombasının sırlarını verdikleri iddiasıyla “Sovyet ajanı” ilan edildiler ve idamla cezalandırıldılar. Af diledikleri taktirde

3 Haziran 1963-Nazım Hikmet Öldü

Dünyada en fazla tanınan Türk şairi ünvanını sahip Nazım Hikmet, yaşadığı süre boyunca işçi ve emekçilerin yaşam ve mücadelelerini şiirlerine döktü. Bu yüzden yıllarca hapis yattı, sürgün edildi. Fakat inançlarından asla taviz vermedi. “Sevdalınız komünisttir” diyerek siyasal kimliğini her koşulda ortaya koydu. *“Sosyalist gerçekçi sanatçı”* diyordu, *“kendi halkının ve diğer halkların sanat geleneklerinden yararlanacaktır... Halkım için, başka halklar için, en yenisinden, yöneticisine kadar partimin tüm üyeleri için, bu erdemi taşıyan şiirler, tiyatro oyunları yazmak isterim. Ama bunun için doğru olmayı, öze sözle, süssüz, belirsizlikten uzak yazmayı, sağ kulağımı sol elle göstemeye kalkmamayı bilmek gerek.”*

Öyle de yaptı. Son nefesine kadar işçi sınıfının, ezilen halkların mücadelesinin yanında yer aldı ve onların sesi oldu.

Nazım, her komünist gibi enternasyonalistti. Irkçılığa karşı da mücadele ediyordu. Bir şiirinde *“Kardeşlerim bakmayın sarı saçlı olduğuma / Ben Asyalı’yım, Afrikalı'yım”* diyordu. Bir başkasında ise, *“Bize türkülerimizi söyletmiyorlar Robeson / kartal kanatlı kanaryam / inci dişli zenci kardeşim”* sözleriyle, Afrikalı bir sanatçıya dönük baskıyı protesto ediyordu.

Nazım, “Partili sanat”ın en güzel örneğini verdi. Eserleri ve mücadelesi ile daima yaşayacak...

çocuklarına kavuşacakları söylendi, ama onlar bunu kabul etmedi. Tam da evlilik yıldönümlerinde Sing Sing Hapishanesi’nde elektrikli sandalyede idam edildiler.

☆ **20 Haziran 1933- Clara Zetkin öldü**
1857’de Almanya’da doğan Zetkin, 1910 yılında toplanan Uluslararası Kadın Konferansı’nda 8 Mart’ın Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak kutlanmasını sağladı. Kadının kurtuluşunun koşulunun, “özel mülkiyetin kalkması ve kadının toplumsal üretime girmesi” olarak görüyordu. Emekçi kadınların mücadelesine çok önemli katkılar sundu.

☆ **25 Haziran 2005- Kazım Koyuncu öldü**
Laz müziğini geliştiren ve Karadeniz şarkılarını geniş kitlelere sevdiren Kazım Koyuncu, Çernobil sonrası Karadeniz’de yaygınlaşan kanser hastalığına yakalanarak yaşamını yitirdi.

☆ **27 Haziran 1905- Potemkin Ayaklanması**
Dünyada ilk kez düzenli bir ordunun gemisinde yaşanan ayaklanmadır. 1905 Devrimi’nin başlangıcı olmuştur. Devrimin yenilgisinin ardından mürettebatıyla birlikte Romanya’ya sığınan gemi, ancak 1917 devriminden sonra geri dönebildi.

☆ **28 Haziran 1926- Cerjinski öldü**
Sovyetler Birliği’nde devrimin ardından karşı-devrimcilerle mücadele etmek için kurulan ÇEKA’nın başında görevlendirildi ve iç savaş sırasında önemli başarılar elde etti.

☆ **30 Haziran 1925- Şeyh Sait ve 46 arkadaşı idam edildi.**

☆ **30 Haziran 1980- Çorum katliamı**
Devlet eliyle organize edilen katliamda, sivil faşistler, Alevi mahallelerine saldırdılar. 26 kişi öldürüldü, yüzlercesi yaralandı. Yüzlerce aile de Çorum’u terk etmek zorunda kaldı.

Yeni 15-16 Haziranlar için ileri!

15-16 Haziran 1970'te işçi sınıfı, örgütlenme hakkının elinden alınmasını getiren yasaya karşı, üretimi durdurarak sokaklara döküldü. Yasal sınırları aşan bir mücadele hattıyla saldırıyı geri püskürttü. Sendikasına sahip çıktı, DİSK'in kapatılmasına izin vermedi.

Üstelik DİSK yöneticilerinin eylem kırıcı tutumuna rağmen, devrimci öncü işçilerin inisiyatifiyle İstanbul'dan İzmir'e birçok fabrikada üretimi durdurdu, eylemleri sürdürdü.

15-16 Haziran, işçi sınıfının örgütlü ve birleşik hareket ettiğinde neleri başardığını göstermiştir. Yasaların sokakta yapıldığını, fiili-meşru mücadele ile zaferin kazanıldığını ortaya koymuştur. Aynı zamanda Türkiye devriminin önder gücü olduğunu kanıtlamıştır.

"Açlık sınırı"nda bir yaşama mahkum edilen işçi ve emekçiler, 15-16 Haziran ruhunu kuşanarak yeni 15-16 Haziranları yaratma bilinciyle hareket geçmelidir.

Devlet-patron-işbirlikçi sendika saçayagını kırmanın tek yolu budur.